

POGOVOR

Vesna Horžen o Miklovi hiši

Foto AP

RESNICA O NAPADIH

Na območju Ribnice, Ponikev, Velikih Lašč, Sodražice, Loškega Potoka in Drage je medved napadel kar 15-krat v komaj 18 dnevih.

Foto AP

Nič zato, saj Inlesove zmesi niso škodljive.

Pravijo nekateri.

Dvomimo, menimo vsi ostali.

Foto AP

PUST JE IMEL DOLGE PRSTE!

Foto AP

R E Š E T O

št. 3

Z DAROVI DO DOMA ZA STAREJŠE OBČANE

Določene ribniške rodbine že pokazale dobro voljo in namenile 5 milijonov tolarjev

Ena izmed redkih možnosti, ki je še preostala ribniškemu županu, da udejanji tako zaželeni dom ostarelih, se kaže v ustanovitvi fundacije, kar pomeni zbiranje donatorskih prispevkov.

Prva med tistimi, ki naj bi prispevala denar, naj bi bila seveda ribniška občina, ker naj bi se dom za 60 varovancev gradil na občinskem zemljišču za Zdravstvenim domom. Podpisnice akta o ustanovitvi fundacije, ki ga bo Jože Tanko predložil že na aprilski seji občinskega sveta, bodo iste občine kot leta '98, ko se je še upalo na velik dom za 240 varovancev, a nas je država postavila na rob prednostne liste in bi na vrsto prišli šele okrog leta 2005.

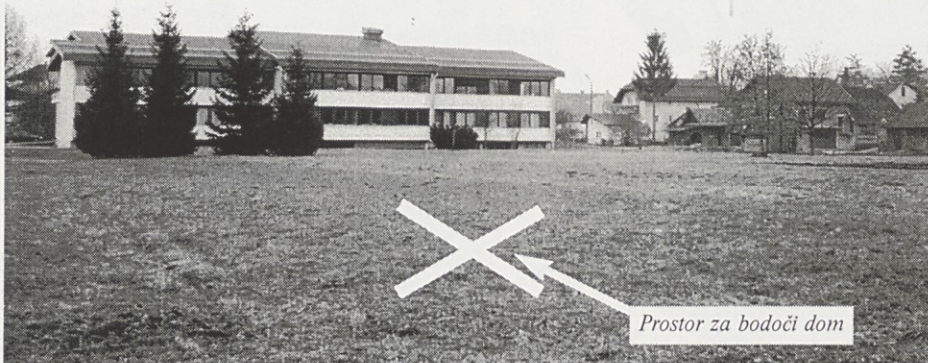
Za Ribnico, Velike Lašče, Loški Potok in Dobropolje je takrat preostalo le, da iščejo nove sovlagatelje. A tudi banka SKB je tik pred podpisom pogodbe spremenila svojo poslovno politiko in tako je bilo vire spet treba iskati drugje. Ribniški župan se je zato obrnil na slovensko Karitas, ki je svojo pomoč obljubila, ribniški župnijski svet pa se vodenja projekta zaradi zahtevnosti vendarle ni upal lotiti. Nov predlog je smiselna poteza tudi zato, ker domača javnost nenehno glasno izraža potrebo po domu ostarelih. Zato župan meni, da ne bi smelo biti preve-

likih težav pri zbiranju okrog 300-milijonskih sredstev, kolikor jih je potrebnih za izgradnjo. Manjši dom ni pripraven le zaradi manjše cene, ki je za 1/3 nižja kot za prvotno predvideni veliki projekt, temveč zaradi človečnosti, ki jo lahko v tako majhni skupini varovancev, sodeč po svetovnih izkušnjah, še lahko zagotavlja. Urejanje dokumentacije se bo zavleklo vsaj za leto dni in pol, denar pa bodo lahko poleg občin, Karitasa in večjih donatorjev prispevali tudi občani, saj je fundacija odprtega tipa.

Prvi darovi so že tu, čeprav zapuščinski postopek še ni končan. Izkazale so se določene ribniške rodbine, ki so se odrekle denacionalizacijskemu denarju v višini 5 milijonov tolarjev, a naj bi za zdaj ostale neimenovane.

Zamisel je vredna vse pozornosti in dobrega odziva tudi ostalih, saj so potrebe okolja po večjih zmogljivostih Doma menda višje kot le zagotovitev prostora za 60 ostarelih, zato obstaja možnost, da se sčasoma zgradi še dodaten objekt.

Tekst in foto Alenka Pahulje

DOBRODELNA AKCIJA

Prisluhnite vsi, ki želite pomagati Za ultrazvok!

Ultrazvok je naprava za zgodnje odkrivanje zdravstvenih težav. Tudi težav še nerojenih otrok.

Ker v Ribnici ultrazvočne diagnostične naprave nimamo, moramo Ribničani na tovrstne preglede v druge kraje. Za nekatere pa je lahko že čakalna vrsta na pregled predolga...

Zdravje je neprecenljivo, zato storimo vse, da ga obvarujemo! Pomagajmo ga spet zgraditi tam, kjer je porušeno! Po svojih močeh prispevajmo k temu, da bomo tudi v Ribnici lahko deležni pravočasnih in kakovostnih pregledov s sodobno ultrazvočno napravo. Ne dovolimo, da bi nas že jutri nepripravljene doletele spoznanje, kako dobro bi lahko bil naložen denar v nakup te naprave, če bi to storili pravočasno.

Zdravstveni dom Ribnica in Lions klub Ribnica pričenjajo, z medijsko podporo občinskega glasila Rešeto, akcijo zbiranja prispevkov. Skupaj z vami želimo zbrati ca 6 milijonov tolarjev, kolikor stane aparat za diagnostiko z ultrazvokom.

Svoj prispevek, ki ga želite nameniti boljšemu zdravju vseh občanov Ribnice, lahko nakažete na žiro račun Lions kluba Ribnica

51310 - 678 - 26250
s pripisom "Prisluhnili smo prošnji..."

Sredstva, ki jih boste nakazali na žiro račun Lions klub Ribnica, boste lahko uveljavljali prihodnje leto kot olajšavo pri oddaji davčne napovedi za leto 2000.

Dober glas naj seže v deveto vas - privoščimo si ultrazvok!

Hubert Kosler,
predsednik Lions klub Ribnica

DOBRODELNA AKCIJA

MARCA PIŠEMO O:

Dom za 60 starejših občanov naj bi stal za Zdravstvenim domom .. 2	
O medvedji farski z ribniškega vidika	4-6
Združeni župani JV dela Slovenije za ureditev magistralke	7

NE PREZRITE!

Državne pokojnine	7
Razpisi za kmetijstvo	17
Informacije o sredstvih za podjetnike	18
Novo: Kartica zdravstvenega zavarovanja	23
Pozor: Zadnji čas za cepljenje	23

V SREDIŠČU 8 - 9

- Marof
- Ortniški oltarji
- Selitev Komunale
- Parkirišče v Bukovici ostaja last krajevne skupnosti

POGOVOR

Z Vesno Horžen o Miklovi hiši	10-12
-------------------------------------	-------

In memoriam:

VOJKO ARKO, ribniški častni občan	12
---	----

Pomladni kviz na rumenih straneh!	16
---	----

ATUALNO ZA PODJETNIKE 21

- Viri financiranja

RIBNICA RELATIVNO MIRNA SOSESKA ZA BIVANJE 22

PISMA IN ODGOVORI 24

- Vaščani Kota proti hrumenju tovarnjakov in za zaprtje ceste

Ribniški Muzej ob Prešernovem letu	25
--	----

Skubičeva zapuščina v župnijskem arhivu	25
---	----

IZ NAŠIH VASI 26-27

Tudi o karnevalu!	30
-------------------------	----

Podlistek

Vojko Arko: Miklova mama	31
--------------------------------	----

Občinsko glasilo REŠETO izdaja Občina Ribnica.

Uredniški odbor: Alenka Pahulje - odgovorna urednica,

Metka Tramte - članica.

Lektorica: Tanja Debeljak.

Trženje oglasnega prostora: Marko Modrej, GSM: 041-536-889

Tisk in prelom strani: KVM Grafika, Ribnica.

Naklada: 3.050 izvodov.

Naslov uredništva:

Rešeto, Škrabčev trg 40, 1310 Ribnica.

Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi glasilo Rešeto med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%.

V primeru objave istih oglasov v drugih tiskovinah si pridržujemo pravico do avtorskega honorarja.

Pridržujemo si pravico do nenapovedanega obiska tiskarskega škrata v našem glasilu.

Foto Alenka Pahulje

Zaradi česa smo Ribničani 2x letno zanimivi za vse nacionalne in komercialne medije? Zaradi pusta, ki so ga letos pristojni mediji vsi povprek hvalili kot zelo dobro obiskanega in atraktivnega, in zaradi septembrskega sejma. Vsakršen drug ribniški dogodek, ki se prerine v ospredje, je le redkost, ki je kot po pravilu rezultat naravne ali kakšne druge nesreče - lani Ortnek, letos medvedi. Ljubljano z našega konca očitno zdrami le pomp!

Foto Alenka Pahulje

V začetku marca sta ribniški Muzej in Galerija selila svoje eksponate iz zasilnih prostorov na Marofu, saj je spodnji del zalila okrog 3 centimetre visoka voda. Zamrznila je voda v vodovodnem jašku, ki ni bil zavarovan niti s pokrovom, zaradi česar se počila cev. V vodi se je tako znašel tudi zadnji od treh zlatih ortneških oltarjev, ki še čaka na restavriranje, odkritih pa je bilo tudi precej razbitih ali poškodovanih eksponatov, kar je posledica neodgovornega ravnanja delavcev ob nedavno končani obnovi Marofa oz. utrditvi zidovja. Kljub temu da je ribniška galerijska zbirka 350 umetniških del druga najboljša v Sloveniji, še vedno čaka na uresničitev idejnega projekta o prenovi Marofa v veliki razstavni center. Sedanji ji namreč ne zmore nuditi niti primerne zaščite, umetnine pa še ni ugledalo oko širše javnosti, saj so trenutno stlačene na 2x2 metrih zasilnega depoja ali visijo po javnih ustanovah, kjer je večji pretok ljudi, in predvsem, dovolj velike stene. Mrtev kapital, torej.

AP

Razbita stoenka, odvrženi akumulatorji... Že kar nekaj časa "krasijo" naravo. Kdaj se bodo konji in sprehajalci sprehajali brez "cvetk", ki ležijo po Ugarju? Upajmo, da bo šel mimo tudi kdo od Komunale in poskrbel, da bo narava lepa. Foto in tekst Laura Fajfar in Tea Marolt

MEDIJI:
Zakaj sta morala umreti mamica in mali medvedek?

VLADA:
Nič odstrela,
samo odlov
medveda!

PRIZADETI PREBIVALCI:
En sam cirkus in čista farsa! Medvedi več vredni kot ljudje!

Tekst in foto Alenka Pahulje

Stanje populacije rjavega medveda v letih 1995-1999 za kočevsko-belokranjsko lovsko gojitveno območje

V 6. kočevsko-belokranjskem LGO upravljalci lovišč skupno z Zavodom za gozdove tekoče spremljajo stanje v populaciji rjavega medveda s pomočjo periodičnih štetij na krmiščih in mrhoviščih, s pomočjo ocenjevanja škod, ki jih povzroča medved na domačih živalih (drobnica, čebele) in poljščinah ter spremljanjem konfliktnih situacij z medvedom v prostoru. Vrsta neprijetnih srečanj z medvedi, o katerih poročajo posamezniki, in do katerih prihaja na vaških poteh, poljih, sadovnjakih in v gozdu, v podatkih ni navedena.

V letu 1999 se opaža povečanje številčnosti rjavega medveda ter škodnih primerov in konfliktov, ki jih povzroča.

- V letu 1999 so se pojavile škode po medvedu na balah travne silaže na področju Slemen in Velikih Poljan v občini Ribnica ter na predelu Gore v občini Sodražica. Na koruznih njivah in sadnem drevju se pojavljajo večje škode po medvedu na področju občin Ribnica, Dobrepoje, Kočevje, Banja Loka - Kostel, Loški Potok, Črnomelj in Osilnica.
- Posebnost leta 1999 so bila številna opazovanja medvedov preko cele zime.

Odvzem rjavega medveda v preteklem petletnem obdobju

	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99	1999/00
Slovenija	43	31	44	49	62	47
6. LGO	21	13	23	25	22	22
Delež (%)	49	42	52	51	35	47
plan 6. LGO	17	14	17	22	22	28

V 6. kočevsko-belokranjskem LGO je v preteklem petletnem obdobju znašal odvzem medveda 46% skupnega odvzema v državi. V letu 1998/99 je znašal v 6. LGO odvzem le 35% skupnega odvzema, ker se medved v mesecu aprilu zaradi predčasne realizacije odločbe ni lovil.

V letu 1999 se je v mesecu aprilu uplenilo 3 medvede, nato pa še enega 30.04. po izredni odločbi MKGP v GL Snežnik. V skladu z odločbo z dne 28.09.1999 je bilo uplenjenih 9 medvedov od skupno 24 planiranih.

ZLD Kočevje

BURKA!

**A vse, kar smo želeli,
je bilo le življenje
brez bojazni, da te
na pragu hiše ne bo napadel
medved**

Samo eno dejstvo ostaja. Medvedov v kočevsko-ribniškem koncu je občutno preveč, a domačini smo zaradi iluzij ljubljanskih srajc o plišastih medvedkih in licemerske vlade, ki je, nedoumljivo, pripravljena za ceno ugajanja Evropski uniji celo ogroziti varnost dela njenih državljanov, še vedno prepuščeni negotovosti. Toliko besed je bilo napisanih od 24. februarja, ko je nesrečno naključje spravilo v boj za življenje Franca Gačnika iz Kota in medvedko, ki je branila svojega komaj mesec dni starega mladiča, a nič storjenega.

Dejstvo je, da skoraj na istem mestu sedaj domačini videvajo novega medveda in da se je v prebivalce doline naselil celo pretiran strah pred vsako črno gmoto, ki bi jo kje na prostem lahko ugledalo oko. Potreben je odstrel odvečne populacije, ki se je v naših gozdovih razrasla predvsem v zadnjih nekaj letih in na kar so javno in glasno opozarjali tudi območni zavod za gozdove in tukajšnje lovske družine. Toda država je medvede raje opazovala na območju gojitvenega lovišča Ljubljanski vrh, kolikokrat neki prečkajo avtocesto, ne pa na kočevsko-dobrepoljskem terenu in v lovišču Snežnik, ki s svojimi 22.000 hektarji in največjim številom medvedov v Sloveniji in Evropi lani in letos ni imel nobenega odstrela medveda!

Po pričakovanju se je zalomilo že na seji vlade 16. marca, ko parlament ni hotel razpravljati o tej točki, ker ni prestala redne procedure, čeprav je vlada v številnih primerih že odločala neposredno. Zaradi nje je podpredsednik Marjan Podobnik celo pripotoval v Žlebič nekaj dni poprej, da bi na parlamentarni oder lahko prenesel še sveža doživetja iz okolja, kjer sta se nad vladno politiko neenakomernega odstrela in neenakovrednega obravnavanja državljanov razrasla srd in razburjenje petih županov, večine domačinov in vseh šolnikov. Ogled terena, kjer je napadla medvedka, je bil dvorezen meč. Novinarjem se je to že zdela prava doživetja, ne pa borih 500 metrov od najbližje hiše, ki je del bivanjskega okolja ribniškega človeka, medtem ko je večina stranskih opazovalcev dogajanje ožigosala z: volilni čas je tu!

Nekateri novinarji velikih nacionalnih medijev so tudi sicer v primeru napada medvedke na človeka pokazali tako meščansko zaplankanost in nesposobnost analiziranja, da se je večina od njih v izbruhu neutemeljene čustvene prizadetosti nad pokončanjem enomesečnega medvedka, ki ne bi zmozel preživeti niti v živalskem vrtu, komajda še spomnila, da je posredi pravzaprav ogroženost človeka in ne zveri.

Domačine najbolj moti neenakovredno obravnavanje, saj se je Ljubljana zganila takoj, ko je medved požrl solato, žugala pa jugu države, ko je branil svojo

lastno varnost.

Za letos naj bi bilo nasploh že vse zamujeno in se bo konfliktna srečanja z medvedom reševalo le primer za primerom, ker lovna sezona na medveda traja do oktobra. Hkrati pa je vprašanje zaradi raznih interesov v volilnem času postalo povsem spolitizirano, kar je na srečanju v Žlebiču priznal tudi minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj. Ni pa obelodanil delovnega srečanja, ki ga je imel tri dni prej, medijem povsem skrito, z ribniškim in sodraskim županom, da je lahko na terenu samem ocenil resnost položaja in zbral ustrezne predloge za reševanje, ki so kasneje postali del zamisli kmetijskega ministrstva.

Jože Tanko je zato celotno dogajanje v gostišču Vrba označil kot cirkus, ker bi vsi pristojni lahko medvedjo populacijo ohranili v razumnih mejah brez vsakršnega pompa, ne pa da se vanj vpleta domačina, ki se že vseskozi strinjajo s tem, da medved ostane na tem območju, a v takem številu, da ne bodo ogroženi. Vsekakor bi bilo treba za delno krivdo obdolžiti tudi vse tiste občane, ki v bližini svojih prebivališč mečejo ostanke poklanega goveda in ostale hrane, ter ustvarjajo mrhovišča - vabo za medvede, za kar bi morali biti ostro kaznovani.

Tako pa mora ribniška šola eni četrtini od svojih 500 otrok omogočiti prevoz zgolj zaradi medveda. Ravnateljica Andreja Šulentič je povedala, da so se skoraj vsi otroci iz 40 naselij, ki ležijo v bližini gozda, že srečali z medvedom, najši bo na poti v šolo, ali ko so

šli po gobe, na polje, ob spravilu lesa in na sprehodih. Še celo na naravoslovni poti na Travno goro so se srečali z njim, in kolikor bo morala šola prevzeti odgovornost za morebitni napad, šolarjev preprosto ne bo več spustila ven, je pripomnila. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje, ali bo država namenila kaj več denarja za dražje šolske prevoze. Odgovora ni bilo.

So pa bile zato dane obljube Podobnika in Smrkolja, da bo v nadaljnjih tednih potekal odlov medvedov. Izključno odlov, kar po mnenju podpredsednika vlade pomeni strpati medvede na 1-2 hektarja, jih nato ponuditi evropskim državam, ki bi jih bile pripravljene vzeti, drugače pa odvečne medvede usipati.

»Nobenega medveda pa ne mislimo odstreliti,« je posebej opomnil, nakar so ga celo prisotni z Lovske zveze Slovenije, med njimi tudi Blaž Krže, ki ga Podobnik dolži osebne odgovornosti pri tem konfliktu, opozorili, da je višji odstrel vsekakor potreben. Prav tako je naravno naseljevanje medvedov po drugih evropskih državah le »pobožna želja«, ki se v praksi sploh ne obnese. Bolj kot na 20-minutni prvi Podobnikovi razpravi v parlamentu, ki so jo mediji označili kot »žolčno«, je bilo rovarjenje med ministrstvi in političnimi strankami prisotno v Žlebiču, kamor naj bi Pavel Gantar ne prišel samo zato, ker naj bi ga »raztrgali«. Tako kot so nekateri v svojih izjavah hoteli našega, z vseh strani precej os-

ovraženega rojaka Kržeta, ki vodi LZS in jo slovenska javnost zmerja z morilci, kot je dejal.

Del osebne odgovornosti mu je z enim samim stavkom odvezal predsednik komisije za visoko divjad, ko je dejal, da je on predlagal pritožbo na uredbo o višjem odstrelu in da »lovska zveza ni samo Blaž Krže.« Slednji se menda pripravlja tudi na sprožitev tožb proti določenim posameznikom, ki so v času burnih reakcij na dogajanje dajali neresnične izjave. Koliko bodo lokalne skupnosti in lovske družine pri dajanju predlogov dejansko imele možnosti (ki so jim obljubljene!) za reševanje problema, bodo pokazali šele naslednji tedni.

Ministrstvo za kmetijstvo je že napovedalo zožanje območja medveda. Skupaj z ministrstvom za okolje in prostor pa pripravljata strategijo upravljanja z medvedi, kamor naj bi bila vključena tudi renta kot nadomestilo za življenje v nevarnem okolju. Do sedaj je država vse te opozorilne klice namerno preslišala (navsezadnje tudi enega izmed svojih, poslanca B. Henigmmana, ki je na težavo opozarjal takoj po napadu l. '97, a so bili klopi takrat po mnenju dr. Gantarja bolj nevarni kot medved) ter tako sama pripeljala do neljubega položaja. Vse, kar bi morala, bi bilo - zapisati regionalni zakon za področje, kjer so medvedi, ne pa zakone razpisati v stilu računalniškega birokratizma, ki deluje po načelu:

Ne vidim, ne slišim - ne boli.

RESNICA O MEDVEDIH

Predlogi za izboljšanje razmer:

Prav gotovo je na tem prostoru možno sožitje živali in človeka, kar potrjujejo zgodovinska dejstva, ki vsaj v bližnji preteklosti ne govorijo o kakršnih večjih konfliktih. Zadnja politiziranja, še posebno s strani tistih, ki se jih problem v veliki meri ne tiče, prav gotovo ne bodo uredila razmer. Nesporno je, da si tako človek kot medved zaslužita vsak svoj mir, seveda vsak v svojem okolju. Problematiko bi bilo potrebno reševati tako s kratkoročnimi kot dolgoročnejšimi ukrepi.

- Ugotoviti število medvedov (izdelati analizo po spolu in starosti).
- Določiti najvišjo zgornjo mejo števila medvedov, ki jo omenjeni prostor glede na normative še prenese in vzdrževanje opredeljenega števila živali.
- Določitev osnov za pošteno odškodnino ob povzročenih škodi.
- Takojšnja rešitev problema viškov živali, ki bodo ocenjene kot presežek glede na prej omenjeno, predvsem v smislu preseljevanja ali odstrela.
- Ugotoviti število uradnih in t.i. »divjih mrhovišč« ter pridobiti uradna dovoljenja in soglasja za prve ter sanacijo oz. zaprtje za druge.
- Omogočiti ustrezno zavarovanje in zaščito kmetom pred napadi medveda (ustrezne ograje za drobnico, zaščita dostopov v hleve itd.).
- Doseči z Lovskimi družinami sporazum o odvozu poginulih živali in ostankov od klanja domačih živali.
- Določiti dodatne bonitete tistim občinam, ki nosimo vse breme vzdrževanja medvedjega staleža (korekcija, zagotovljene primerne porabe in pri projektih, s katerimi kandidiramo na državna sredstva).
- Sprejeti oz. spremeniti planske akte, ki bodo upoštevali meje gozdnega roba in s tem določili meje življenjskega prostora divjih živali.

Kot enakopravni državljani Republike Slovenije pričakujemo od pristojnih resorjev in institucij najmanj tako učinkovito ukrepanje, kot je bilo to v primeru odstrela medveda, ki je zašel v ljubljansko predmestje.

Občina Ribnica, Občina Sodražica, Občina Loški Potok, Občina Velike Lašče, Občina Dobropole

Videz ni merilo za sodbo, kdo jo je huje skupil, ali februarja 58-letni Franc Gačnik iz Kota (levo) ali leta 1997 Stane Gruden z Zlatega Repa (desno). Tisto, kar je merodajno, je doživljanje neznosnega strahu in boja za življenje, ki ga drugi niti slutiti ne moremo. Vsekakor je bolje videti Gačnika, saj je bil toliko priseben, da je zmozel celo poklicati na pomoč (medtem ko je Gruden uro in pol ležal v potoku) in imel je srečo, da ga je slišala najbližja sosedka. Zdravniki so ga tako lahko razmeroma dobro zašili in zacelili.

»Priseben sem pa vseskozi bil in še ko me je grizla, sem si rekel, kar bo pa bo. Trpel sem in čakal, da bo minilo... Planila je name takoj, ko sem odložil motorno žago. Zagledal sem jo za kako sekundo. Poskušal sem bežati, a sem utegnil narediti le 2 do 3 korake, potem mi je spodrsnilo, nakar me je udarila in znašel sem se na tleh. Spravila se je nadme, me grizla. Roke sem sicer držal na glavi, a ko sem vstran rinil njen gobec, me je grizla še v roke. Potem sem namenoma nehal dihati. Vohala me je, če sem res mrtev, in potem odšla. Ta čas sem se začel plaziti kakih 20 metrov, zatem sem pa začel rjoveti, ker sem se bal, da bo prišla za menoj. In je, ampak je samo zarjula in odšla. Potem sem se plazil še kakih 30 metrov navzdol in spet začel klicati na pomoč. 19 dni je preživel v bolnici, a čedalje bolj ga vse boli, in pravi, da mu je pogosto slabo. Medvedka mu je zbila večino zob, ima zdrobljeno vretence, izgubil je 3-4 litre krvi, glavo je imel vso črno od šivov, zakrpali so mu tako nos, uho kot čeljust. Po hrbtu ima nešteto sledi krempljev. Bo strah, a še bo šel v gozd, kamor ni rinil zato, da bi dražil medvedko, kot je namigoval Z. Jelinčič. V gozd bo šel, ker ima 30 tisočakov invalidske pokojnine in si ne more privoščiti nakupa drv.

Obljubili? Vse, je dejal Gačnik po obisku podpredsednika vlade in ministra za kmetijstvo v njegovem domu. Tudi to, da mu za uveljavljanje odškodnine ne bo treba najeti nobenega odvetnika in da se bo zadeva reševala posebej in prioritarno. A kaj, ko ga ni denarja, za katerega bi se kdo pustil raztrgati medvedu! Tudi ideja o renti je le mašilo za prikrivanje resnice, da se je državi krepko zalomilo, ker se ni ozirala na dejansko stanje, zanemarila je strokovnost in raje ubrala pot kompromisarstva: Evropi všečno in večini slovenski javnosti zadovoljivo.

Piše: mag. Frac BUT,
državni sekretar za kmetijstvo
in EU zadeve in namestnik vodje
pogajalcev za vstop RS v EU

EVROPSKO LICEMERSTVO V SKRBI ZA MEDVEDE

Ali lahko človek in medved sobivata na istem prostoru? To vprašanje je bilo pred kratkim tema enega izmed odmevnih člankov v eni od slovenskih revij. Menim, da je to vprašanje za vsakega občana občine Ribnica ali občana sosednjih občin odveč. Da je bivanje mogoče, dokazujemo ljudje, ki tukaj živimo, in vsi tisti, ki so na teh prostorih živeli skozi stoletja, se ukvarjali s kmetijstvom, gozdarili in bili v veliki in večji meri kot danes odvisni od narave. In v tem istem prostoru so živeli tudi medvedi. In med človekom in medvedom, ki nima naravnega sovražnika, je bila ustvarjena neka vez »medsebojnega spoštovanja«.

Pa vendar je med nekdanjo in danes veliko razlika. Nekdanje je bilo medveda opaziti redko, danes se sprehaja po vaseh. Nekdanje je prebival globoko v gozdu, danes ga je mogoče srečati povsod. Priznati je potrebno, da se je nekaj spremenilo. Število medveda se je povečalo in to preko vseh razumnih meja. Če jih je bilo pred drugo svetovno vojno in še pred letom 1966 na območju sedanjega kočevsko-belokranjskega lovsko-gojitvenega območja 30-40, jih je danes na istem območju med 200 in 250. Število presega vse razumne meje, posebej to velja za območja, ki so gosto naseljena, kot dolina od Velikih Lašč do Kočevja pa od Žlebiča proti Cerknici. Mogoče število res ni previsoko za nekatere ekološke, zagotovo pa je za občane, ki bivamo na tem prostoru.

Število 350-400 (morda celo 500) medvedov, od katerega dobra polovica odpade na manj kot 15% slovenskega prostora, je za ta prostor evropski rekord. V Evropi so se medvedi ohranili le v Dinarskem področju, Karpatih in na severu Evrope, medtem ko je alpski in osrednji ter zahodni del Evrope to žival skorajda izgubil. Na prostoru Evropske unije (EU) tako skupno, brez Švedske in Finske, ne živi več kot 150 medvedov, pa še za to število mnogi trdijo, da ne doseže niti 50. Državi, kot sta Francija in Nemčija, medvedov v bistvu nimata več. In ta EU se je odločila nekatere divje zveri, med njimi medveda, še posebej zaščititi, kar je tudi prav. Streljanje je praktično prepovedano ali pa dovoljeno v okviru posebnega, natančnega in strogega načrta gospodarjenja. EU, kjer so medvedi, razen na severu, praktično izumrli, je to morala storiti. Ta zaščita je opredeljena v mnogih aktih, od Bernske konvencije naprej, in je tudi del pravnega reda EU.

Toda ali je EU res tako zaskrbljena nad usodo medvedov ali pa je posredi veliko lažne morale, da ne rečem »licemerstva«? Nad zaskrbljenostjo

Zaskrbljeni vaščani tik po uplenitvi medvedke

Foto AP

ZADEVA: ODPRTO PISMO

Oglašamo se vam vaščani iz Kota, ker smo trdno prepričani, da poleg ostalih medijev prisluhnete tudi nam.

Vas Kot leži v bregu, šteje okrog 40 hiš s povprečno mladimi ljudmi, saj imamo v vasi okrog 30 otrok. Skozi vas pelje ozka lokalna cesta do dveh peskokopov, od koder veliki tovornjaki prevažajo pesek. Močno smo ogroženi zaradi njih, najbolj pa otroci, če jih spustimo na cesto. Tu ni igrišč. Igrišča so cesta in vaški hrib. Vedeli smo za medvede, jih srečevali, se jim ogibali, bežali pred njimi. Jeseni smo preplašeni pobirali sadje v vrtovih. Še smo mirno prenašali, čeprav je bil strah že močno v nas. In naenkrat napad na vaščana. Prestrašeni nad nesrečo, kako grdo lahko medved raztrga človeka, zgroženi nad bolečino in nad tem, kaj še čaka Franceta Gačnika, smo obnemeli ob nemoči nas ljudi v vasi. Kako naj si zamišljamo enakost ljudi? Nekoga ščiti država, preprostega podeželskega človeka pa nihče. Vrednost enega

človeka je enaka, bodi politik ali skrbnik svoje družine. Razočarani ob besedah Blaža Kržeta (Ribničana), ki dobro ve, kje je vas Kot, da ni tam nekje v osrčju Velike gore, zgroženi, kako se sprašuje: Zakaj so medvedko in mladiča morali ustreliti? Zakaj, se sprašujemo tudi v vasi. Lahko bi medvedko uspravili, nato pa izpustili nekje v »centru«, tam, kjer ima popolno zaščito, pa se borite z medvedi! Ali pa jih imejte na svojih vrtovih – mi jih nočemo! Vaščani Kota že od vsega začetka podpiramo ministrov odlok o odstrelu medvedov.

Kako varno do svojega gozda? Kako zavarovati otroke? Kako naj gremo na sprehod? Kako zaščititi vrtove, njive? Imamo lepe steze ob robu gozda, pa se bojimo nanje. Strah je prevelik. Nad nami lepa Nova Štifta in Travná gora, pa, če nimaš avtomobila, si ne upaš do nje.

Nas pa buri misel: mar ima medved večjo vrednost od človeka?

Predsednik vaškega odbora
Franc Arko

Evrope se je mogoče zamisliti. Pravzaprav ji je težko verjeti, posebej v zadnjem času, ko se na Ribniškem srečujemo s pogostimi srečanji z medvedi in z ogroženostjo domačih živali ter človeka. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije je tako pred meseci predlagalo povečan odstrel medvedov. To je bil povod za vik in krik, ki sta se razširila ne samo po Sloveniji, pač pa po vsej Evropi. Da smo barbari in brez kulture in tisti, ki hočemo slovensko deželo narediti ovčerejsko. Ponudili smo zato večje število medvedov posameznim državam EU. Nobenega odziva ni bilo. Jih ne potrebujejo, jih ne morejo sprejeti, nimajo ustreznih gozdov, prebivalci so proti. Poskusili bomo še enkrat, preko Evropske komisije v Bruslju. Če je skrb EU, ki se kaže v jasni strogi zakonodaji in striktni zaščiti, iskrena in pristna, bo ta Evropa medvede, ki jih je v Sloveniji preveč, sprejela, z zadovoljstvom in prepričanjem, da je storila, ob Slovencih, nekaj dobrega za ohranitev v Evropi ogrožene vrste. Medved v Sloveniji ni ogrožen.

Posebej ni ogrožen na Ribniškem in Kočevskem. Kmetijstvo ga ogroža še manj. Kmetijstvo v občini Ribnica nazaduje, zemljišča se zaraščajo, v velikem delu Kočevske pa ga, tudi iz zgodovinskih razlogov, pravzaprav ni več. Naj zato nihče ne reče, da sodobni načini kmetovanja in tistih nekaj sto ovac, ki se, hvala Bogu, pasejo na zaraščajočih se travnatih površinah, ogrožajo divjad in medveda. Ne, in še posebej ne na Ribniškem in Kočevskem. Medved je tudi slovenska naravna dediščina. In je še posebej naša, ribniška in kočevska dediščina. Ne želimo ga iztrebiti, pripravljeni smo, tako kot nekdanje, sobivati in živeti z njim. Pripravljeni smo ga ohraniti prihodnjim rodovom, vendar v razumnih mejah, kot jih ta prostor prenese. In ne potrebujemo nobenih razprav o tem, ali je sobivanje človeka in medveda možno. Posebej še tistih, ki v prestolnici ali drugje v varnem fotelju listajo knjigo ali gledajo televizijo, občudujoč našega medveda, ob srečanju z njim bi jo pa »ucvrli kot še nikoli dotlejš«.

PROMET NA POTI OD ŠKOFLJICE DO PETRINE V ZADNJIH 2 LETIH PORASEL KAR ZA 20 %

Kritične odseke bi bilo treba urediti že v naslednjem letu, ker je povečan promet na prometnici v zadnjih 4 letih zahteval 879 nezgod in 19 smrtnih žrtev

Znatno porast osebnega in tovornega prometa, slednji predvsem zaradi carinske izpostave v Ribnici, povečana gospodarska rast podjetij, gost tranzitni promet proti meji s Hrvaško in množične dnevne migracije so prisilili 9 občin JV Slovenije k skupnemu nastopu za posodobitev ceste Škofljica-Petrina in železniške proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje.

Na pobudo ribniškega župana so se tako župani Škofljice, Velikih Lašč, Dobropolja, Loškega Potoka, Sodražice, Kočevja, Osilnice in Kostela 13. marca dogovorili, da bodo svoje predloge za ureditev prometnih težav posredovali Ministrstvu za promet in zveze, konec aprila pa že pričakujejo prve razgovore.

Glavna cesta sicer po njihovem mnenju nima toliko tehničnih pomanjkljivosti, razen tega, da na več odsekih zmanjšuje potovalno hitrost in varnost zaradi nenačrtne pozidave in preteklosti in nelegalnih priključkov na cesto. Za povečano

gostoto je kriva tudi dotrajana železniška proga, ki se na jugu države konča že v Kočevju. Po njej poteka izključno tovorni promet, a še ta se v veliki meri preusmerja na cesto, ker vlaki na zastareli progi dosegajo hitrost le od 40-50 kilometrov na uro.

Župani opozarjajo tudi, da je velik del njihovega območja slabo opremljen s telekomunikacijami in da so v zadnjem času vse večje težave pri zagotavljanju redne dobave električne energije. Stanje v cestnem prometu pa bo še slabše zaradi vrste projektov, v katere so imenovane občine vključene: turistični projekt 14 občin Po poteh dediščine, naravni park Kočevsko-Kolpa, velike turistične prireditve, gradnja skladišča naftnih derivatov v Ortneku, izgradnja klavnice v Kočevju za področje Dolenjske in Notranjske (predvidenih je 200 zaposlenih) in nove podjetniške cone.

A. Pahulje

PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE PROMETNE POVEZAVE Z OSRČJEM SLOVENIJE

1. Modernizacija predmetne ceste naj se uvrsti v nacionalni program posodobitve državnih cest in se predvidi v prihodnosti izgradnja hitre ceste.
2. Na več mestih je nujna takojšnja izboljšava nekaterih tehničnih elementov ceste (ovinek Mala Hrovača, preplastitve na mestih obrabljene zapornege sloja, ureditev cestno-železniškega nadvoza v križišču v Kočevju, ureditev cestno-železniškega nadvoza na Škofljici in navezava glavne ceste na avtocesto z obvozom Škofljice in Lavrice, ureditev novega priključka severno od Rašice in obvoz za Ponikve).
3. Na glavni cesti se na odsekih Škofljica-Rašica in Rašica-Žlebič v obeh smereh zgradijo dodatni prometni pasovi za počasna vozila.
4. Prične se s pripravo dokumentacije za izgradnjo obvoznih cest za večja naselja (Velike Lašče, Ribnica, Kočevje).
5. Prične se z urejanjem dokumentacije za posodobitev vseh državnih cest, ki se navezujejo na G2-106 (Petrina, Osilnica, Kot-Fara, Livold-Kanižarica, Kočevje-Dvor, Štalcarji-Kočevska Reka, Dolenja vas-Kočevska Reka, Žlebič-Bloška Polica, Sodražica-Podplanina, Rašica-Videm).
6. Prične se s pripravo dokumentacije za modernizacijo železniške proge Ljubljana-Grosuplje-Kočevje ter s posodobitvijo premostitvenih objektov in samega ustroja, tako da bo možen prevoz težjih tovarov in višja potovalna hitrost ter da se določi koridor za povezavo s sosednjo Hrvaško ali proti Dolenjski.

30% gratis zaradi dobrega vtisa

Območna obrtna zbornica Ribnica bo tudi letos organizatorica skupnega nastopa slovenskih obrtnikov na velikem milanskem sejmu, ki je kljub kratkemu petletnemu obstoju že toliko uveljavil svoje ime, da ga po pomembnosti primerjajo z Münchenskim sejmom. Vključuje 70 držav; 100.000 izdelkov, ki je razstavljenih v 11 halah, pa si je lani ogledalo kar 1,5 milijona obiskovalcev.

Glede na to, da so bili tuji gostje zelo zadovoljni z lanskoletnim slovenskim nastopom, bo tokrat naši državi od 2. do 10. decembra dodeljen večji razstavni prostor od sedanjih 32 m², 30 odstotkov novo zakupljenega prostora pa so Sloveniji zaradi prejšnjega dobrega izbora in

predstavitev preprosto podarili. Priložnost bo ribniška zbornica izkoristila tako, da bo predstavitev domačih obrti dopolnila tudi s prikazom proizvodov, ki so zanimivi za široko potrošnjo.

OOZ Ribnica se za skupni nastop na milanskem sejmu dogovarja tudi z italijansko obrtno zbornico iz Novare, s katero že sodeluje, ker bi bila tako po mnenju sekretarja Pavla Hočevarja predstavitev v javnosti še bolj učinkovita. Na srečanju območne zbornice in Obrtne zbornice Slovenije z direktorjem in ostalimi predstavniki milanskega sejma, ki je bilo 3. marca v Ljubljani, je bilo tudi odločeno, da bo Celjski sejem postal član evropskega združenja sejmov, kar pomeni izrazito pridobitev za sodelujoče obrtnike, ki bodo tako imeli neposredno povezavo z Evropo, meni Hočevar.

A. Pahulje

REPUBLIKA SLOVENIJA
CENTER ZA SOCIALNO DELO
RIBNICA
1310 Ribnica, Škrabčev trg 17
Tel. 861-003, Fax: 861-028

DRŽAVNE POKOJNINE

Državne pokojnine so ena izmed novosti, ki jih prinaša novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, veljavnem od 1. januarja 2000. Zaradi številnih vprašanj občanov, ki jih zanima, kakšni so pogoji za pridobitev državne pokojnine, objavljamo nekaj informacij.

Pogoji za uveljavitev državne pokojnine so navedeni v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Ur. list RS št. 106/99).

Kot je razvidno iz 59. člena omenjenega zakona, je do državne pokojnine upravičena oseba s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji, ki nima pravice po tem zakonu, iz tujega javnega pokojninskega sistema oz. po drugih predpisih in katere lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka po tem zakonu, da je izpolnila 65 let starosti in je med 15. in 65. letom starosti najmanj 30 let prebivala v Republiki Sloveniji.

Glede na 419. člen se državna pokojnina uveljavlja postopno, kar pomeni, da v prehodnem obdobju od leta 2000 do leta 2005 uveljavljajo pravico do državne pokojnine osebe, ki so dopolnile najmanj 65 let starosti, če izpolnjujejo tudi druge pogoje, določene za pridobitev denarne pomoči kot edinega vira preživljanja po predpisih socialnega varstva.

Ne glede na določila 419. člena je starostni pogoj za pridobitev pravice do državne pokojnine v prehodnem obdobju naslednji:

- leto 2001 starost 70 let
- leto 2002 starost 69 let
- leto 2003 starost 68 let
- leto 2004 starost 67 let
- leto 2005 starost 66 let
- leto 2006 starost 65 let

Na obrazcu ZPIZ-a za uveljavitev državne pokojnine je med drugim navedeno, da mora vlagatelj predložiti tudi potrdilo oz. odločbo o upravičenosti do denarne pomoči kot edinega vira preživljanja.

Do denarne pomoči kot edinega vira preživljanja so po 21. členu Zakona o socialnem varstvu (Ur. list RS št. 54/92) upravičene osebe, ki so trajno nezmožne za delo, in osebe, starejše od 60 let, če so brez vsakršnih dohodkov oz. prejemkov, brez premoženja, pa nimajo nikogar, ki bi jih bil dolžan in sposoben preživljati, ter živijo doma.

Iz navedenega Center za socialno delo Ribnica ugotavlja, da so v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v letošnjem letu upravičeni do državne pokojnine le dosedanja prejemniki denarne pomoči kot edinega vira (za UE Ribnica trije občani - po evidenci Centra za socialno delo Ribnica).

Majda Vrh
Center za socialno delo Ribnica

Odgovarja župan Jože Tanko.

MAROF - iz nekdanje staje in skladišča blagovnih rezerv v kulturni center -a kdaj?

Slišati je bilo, da idejni projekt o Marofu kot velikem muzeju moderne umetnosti ne bo zaživel in da je bila utrditve zidovja prva in edina faza, ki naj bi bila narejena, pa še ta naj bi bila povsem nepotrebna, saj naj bi bilo zidovje menda še precej trdno.

Grad z Marofom predstavlja največje zaokroženo področje mestnega jedra Ribnice in je zaradi lege in pomembnosti ključni cilj gradbene in programske ureditve. Prav vsako leto v zadnjih petih letih so bila tako v gradbeno obnovo in zaščito kakor tudi v programsko popolnitev (zbirke) vložena znatna sredstva.

Lani je bila skladno s potrjenim projektom izvedena statična sanacija Marofa z ustrezno hidrološko zaščito (o tem je bilo že veliko povedanega in napisanega, tudi v Rešetu), saj je bila stavba, predvsem zaradi izredno slabega odvodnjavanja in zamočvirjenega terena (Mlak!) zelo vlažna in tudi statično oslabiljena.

Ureditev temeljev in zagotovitev statičnih pogojev pa je eden ključnih ciljev gradbene sanacije. Ne glede na bodočo notranjo zasnovo v objektu je bil izvedeni poseg urejen.

Lani (1999) je občinski svet (OS) s svojim sklepom določil namembnost Marofa - opredelil ga je za likovno dejavnost. Skladno s sklepom OS bo občinska uprava v sodelovanju z drugimi institucijami, tudi Miklovo hišo, vodila tudi vse nadaljnje postopke - od priprave ustrezne projektne dokumentacije do izvedbe gradbenih del in programa.

Pričakovati je, da bodo to zelo velika investicija, zato bo potrebna izvedba po primernih korakih oziroma bo dinamiko izvajanja potrebno prilagoditi zmogljivosti občinskega proračuna in odobrenim sofinancerskim sredstvom.

Nejasna delitev odgovornosti se je pokazala tudi pri nedavni poplavi na Marofu, zato: kdo je uradni in kdo moralni oskrbnik?

Na Marofu je trenutno depo likovnih del in tudi drugega gradiva. S to vsebino in objektom upravlja Miklova hiša. Zunanje površine pa se izkoriščajo tudi za druge priložnostne prireditve.

Obnova starih ortneških oltarjev se bliža svojemu koncu, a Ribnica nima primerno velikega in opremljenega razstavnega prostora, da bi jih lahko prejela vsaj v hrambo. Ali je možno, da bi zaradi vsega navedenega v upravljanje ali hrambo ortneške oltarje začasno prevzela kakšna nacionalna galerija?

Oltarji iz Koslerjeve kapele na Starem gradu nad Ortnekom so eden najpomembnejših spomenikov naše ribniške preteklosti. Dolga leta so ležali neustrezno zaščiteni v depojih Dolenjskega muzeja v Novem mestu in lahko smo hvaležni vsem, ki so pripomogli, da se bodo po restavriranju prenesli v Ribnico. Restavriranje bo zaključeno predvidoma letos. Obnovitvena dela in rezbarije s pozlato bodo stala med 12 - 14 mio SIT, sredstva pa v celoti zagotavlja država. Po obnovitvi bo možno postaviti oltarje tudi v župnijsko cerkev sv. Štefana v Ribnici.

Muzej redno dobiva 1,2 mio SIT letno za svojo dejavnost. Zakaj znesek ni prilagojen napovedani razširitvi, prenovi, postavitvi stalnih razstav?

Res je, občinski proračun je vrsto let zagotavljal stroške tekočega vzdrževanja Muzeja v višini 1,2 mio SIT letno ter občasno tudi dodatna sredstva za programe, za katere smo dobili sofinancerska sredstva. Ta način dela je bil smiseln, saj v Muzeju kar nekaj let ni bilo zaposlenih ustreznih strokovnih delavcev.

Šele s prihodom Lucije Kos-Bartol se je začelo intenzivnejše strokovno delo in pričakujem, da bosta njeno delo nadaljevali tudi naslednici Vika Centa in Polona Rigler.

Za kakršnakoli večja sredstva delovanja Muzeja je treba pripraviti program z vsemi potrebnimi vsebinskimi, prostorskimi, gradbenimi, vrednostnimi opredelitvami ter začrtati tudi primerne dinamiko izvajanja.

Upam, da bo program letos pripravljen in da bomo lahko že prihodnje leto začeli z večjimi vložki tudi na tem, lahko rečemo, do sedaj zanemarjenem področju.

CENETOVA HIŠA

je nekdanj gostila celo Tita.

Propadla je Jugoslavija, propadla je hiša.

Ali je odkup Cenetove hiše realen?

V zadnjem času je bil večkrat omenjen odkup Cenetove hiše za potrebe kulturne dejavnosti oziroma knjižnice.

Mislím, da je ta lokacija zelo primerna za različne dejavnosti, tudi za knjižnico, vendar pa odkup trenutno ni v interesu občine. Imamo precej lastnine, ki je potrebna obnove in dragih vlaganj, finančna sposobnost občine pa tega

Zadnji izmed treh ortneških oltarjev še vedno v razsulu

nakupa in kasneje tudi precej drage ureditve ne dopušča.

VEČINA KASARNE KMALU V ROKAH PODJETNIKOV

Podjetniki so zadovoljni, ker bo Občina uveljavljala predkupno pravico do odkupa funkcionalnih zemljišč v Kasarni in si zanj zaračunala samo realne manipulative stroške. Kakšen dogovor ste sploh sklenili s podjetniki? In - ali je že prišlo do kakšnih premikov glede lastništva z MOR-SOM?

Pred nedavnim smo na razgovoru z vsemi lastniki objektov v Kasarni opredelili interese lastnikov - podjetnikov do preostalih, do sedaj še nepredanih funkcionalnih zemljišč v obrtni coni.

Na osnovi tega dogovora se je opredelil tudi postopek, ki naj bi interesom omogočil pridobitev funkcionalnih površin. V fazi podpisovanja je tudi predpogodba, ki natančneje ureja postopek ter medsebojne obveznosti Občine in bodočih lastnikov.

Z navedenim postopkom se strinja tudi MORS.

POŠTENO: PETROLU ŽLEBIČ, KOMUNALI EUROTRANS

Komunala menda ne bo dobila novega sedeža tam, kjer si je najbolj želela: na Eurotransu. Zanj so se v konkurenčni boj na razpisu spustili celo določeni ribniški podjetniki, zato bo bržkone zmagovalec tisti, ki bo ponudil več. Kje se torej predvideva njen sedež - ali bo ostal v Žlebiču?

Petrol je pred kakšnim letom izrazil željo, da uredi v Ribnici sodobno bencinsko črpalko na obstoječi lokaciji v Žlebiču. Če želi tu realizirati svojo željo, potrebuje zemljišče in objekte, ki jih poseduje Komunalno podjetje Komunala.

Ustanovitelji podjetja smo pripravljeni omogočiti realizacijo Petrolove namere, vendar le ob pogoju, da se Komunali zagotovijo nadomestne površine in prostori. Če je le možno, površine in objekti, ki jih ima v posesti Petrol v Goriči vasi.

Mislím, da je naša ponudba sprejemljiva, smiselna in racionalna tako za Petrol kakor tudi za Komunalo.

PARKIRIŠČE OSTAJA LAST RIBNIŠKE KRAJEVNE SKUPNOSTI

Najemna pogodba je bila podpisana za 99 let, zato bo moral lastnik na zemljišče čakati še preostalih 76 let

Opaža se, da se v zadnjem času Ribnica raje navezuje na kraje, ki ji zgodovinsko niso toliko blizu (Ivančna Gorica, Dobropolje, Velike Lašče), ne pa na Kočevje, kjer je že bilo nekdanje okrajno in upravno središče. Pri tem je mišljena naveza občin pri podjetniškem centru, včlanitev ribniškega muzeja v kočevskega... Gre že za pregovorno netolerantnost med najbližjimi sosedmi?

Mislim, da vaša ugotovitev ni najbolj utemeljena. Kočevje se je v zgodovini resda pojavljalo kot upravno središče od Habsburžanov dalje, vendar pa je Ribnica naravno, rodovno in ... mnogo bolj povezana in sorodna s kraji z območja Sodražice, Loškega Potoka, Velikih Lašč in Dobropolja.

Zato se tudi mnogo lažje povezujemo in usklajujemo svoje vsakdanje interese, zato taki skupni nastopi niso slučajni.

Seveda pa se ne odrekamo tudi sodelovanju in povezovanju s Kočevjem povsod tam, kjer pričakujemo skupne koristi. V zadnjem času je prišla pobuda Kočevja (bila je podprta tudi s strani ministrstva za kulturo in ministra Školjča), da se ribniški Muzej priklupi Kočevskemu pokrajinskemu muzeju in da občina Ribnica s tem tudi prevzame stroške sofinanciranja. Seveda nismo bili nad pobudo nič kaj navdušeni, ne na občini ne v Miklovi hiši. Razvoj muzeja in muzejskih dejavnosti ima pomembno mesto v naših načrtih, imamo zagotovljeno strokovno usmerjanje Mestnega muzeja iz Ljubljane in dve zaposleni, ki naj bi pripravili program razvoja.

Že kmalu po uradnem razgovoru smo prejeli ustno obvestilo župana občine Kočevje, da povezava muzejev ni več predmet pogovorov.

Srečanje članov krajevne skupnosti s predstavniki Bukovice je bilo pravzaprav miritev strasti, ki se je vnela med vaščani in D.Zobcem iz Dan, ker je želel nenadoma razveljaviti najemno pogodbo s Krajevno skupnostjo za parkirišče, ki stoji tik pred začetkom vasi. Pogodbo je podpisal še njegov oče, in to za simboličnih 99 let, kar pomeni, da se je zemljišču praktično odpovedal. Tako ga njegov sin kot pravni naslednik ne bo mogel dobiti nazaj pred pretekom roka, saj so krajani za njegovo nadaljnjo uporabo pokazali izjemno zanimanje. Krog je bil zato na sestanku KS, 10. marca, kamor Zobec ni bil vabljen, hitro sklenjen.

Bukovčani se nikakor niso pripravljali odpovedati parkirišču, saj jim kot edina ravna in velika površina v strnjem naselju ozkih in vijugastih cest služi za odlaganje materiala, obračališče tovornih vozil, igrišče in morebitni prireditveni prostor. V primeru večjih naravnih nesreč je to

tudi edini kraj, kjer lahko namestijo npr. gasilska vozila, še vedno pa ga uporabljajo redki avtobusi, ki vozijo otroke na smučarijo. Zobec bi ga rad usposobil za zbirališče tovornjakov, saj mu le-tega njegovi sosedje v Danah niso dovolili, a tudi sporno zemljišče v Bukovici zaradi tamkajšnjega vodozbirnega področja po mnenju strokovnih služb nikoli ne bi dobilo ustreznih dovoljenj za obratovanje. Lastnik je potem, ko je podal vlogo na KS in doživel buren odziv vaščanov, samovoljno zabarikadiral parkirišče z nasipnim materialom in ga kljub pozivu KS še ni umaknil. Predsednik KS Jože Levstek je dejal, da bodo zato ukrepale pristojne službe in parkirišče očistile na lastnikove stroške, parkirni prostor pa je zato, ker je last ribniške skupnosti, na voljo vsem njenim članom, tudi D. Zobcu.

Alenka Pahulje

»Če bi bil gospodar kot se šika, bi stal za podpisom«

Štirim predstavnikom Bukovčanov se je zdela ponovna razprava o najemni pogodbi KS z D. Zobcem brezpredmetna, ker je zanje zadeva kristalno čista, na soočenju z lastnikom pa so bili še v prejšnjem mandatu KS, kjer se je zapisnik menda celo »izgubil«. Tudi občinska pravna služba je ugotovila, da je pogodba pravno formalno veljavna.

»Zemljo so dali za 99 let, in toliko časa bodo morali tudi zdržati brez nje, ker smo vaščani in krajani za to zemljišče zainteresirani, « je dejal Edvard Pahulje.

Člani KS so bili seznanjeni tudi z dejstvom, da je bila zemlja pred nacionalizacijo vaška lastnina, saj je pripadala 9 Bukovčanom, ker so za razne namene potrebovali ravni predel. »Zato smo vaščani moralni lastniki tega zemljišča, poleg vsega pa ga je morala KS z drenažo sama usposobiti za parkirišče, « je opomnila Tatjana Dečman Žagar.

Teks in foto Alenka Pahulje

Marsikatero dejanje ali misel sta v nedavno preteklih dneh in mesecih toliko razburila duha, da se je morala roditi tudi pisna beseda o trenutnem življenju in uresničevanju poti razvoja ribniškega kulturnega hrama. Ribniški Muzej naj bi bil sedaj, ko si je končno začel postavljati prave temelje, ki ne bi bili prepoznavni le po razvpitem suhorobarstvu in lončarstvu, temveč vsem, kar je našo dolino povzdignilo v okolje, vredno svojega imena, vzet pod kočevsko okrilje. Res da se država s takimi nepremišljenimi poskusi le utrjuje v zanjo izrazito prepoznavnem, mačehovskem odnosu do vsega, kar leži južno od Ljubljanskega barja. Res je tudi, da bi bil to lahko znak za dramilo Ribnice, ponovno umeščanje v sodobnost časa, s katerim smo tako kot mnogi drugi izgubili korak.

Zaradi opazne, kulturološko gledano, vodilne vloge Miklova hiše, ki v sebi združuje knjižnico, galerijo in muzej, in nas preko njih povezuje z našo preteklostjo, širi obzorja in bogati duha, se tiho pričakuje, da bo med prvimi našla pravo sled.

Vse, kar dela Miklova hiša, je namreč to, da s svojim načinom obstajanja pričuje, da je plasti bivanja posameznika in skupnosti veliko več, kot je na prvi pogled videti, meni njena direktorica Vesna Horžen. Da opozarja nanje, ker so morda zadnja leta pozabljene, marginalizirane. »Delujemo tako, kot smo prepričani, da je prav. Trenutno delujemo navznoter, a ko bo prišel »tisti« trenutke, se bomo ponovno obrnili navzven.«

MIKLOVA HIŠA

DANI TRENUTEK JE RIBNICI PRINESEL USTVARJALNO PRAZNINO

Obrniva se najprej k ribniškemu Muzeju: Vas je negativno presenetila odločitev, da naj bi zaradi nekakšnih političnih pretenzij postal del kočevskega muzeja?

»Da, bila sem razočarana in očitno naivna, ker sem pričakovala, da bo merilo poznavanje dogajanja, ne pa sklicevanje na površne številke in statistične podatke, ki ničesar ne povedo. Očitno se država z vsebino sploh ne ukvarja, saj se je pripetilo celo to, da so nas z Ministrstva za kulturo spraševali, če sploh imamo muzej. Kljub temu da so do sedaj sofinancirali 4 projekte.«

Vendar, ali je ta možnost, ne glede na to, kako nerealna se zdi, uresničljiva?

»To je zdaj razrešeno. Miklova hiša je kot strokovna institucija, v kateri je tudi Muzej, naslovila poseben dopis na vse pravne naslednice ribniške občine, na občino Kočevje, kočevski Pokrajinski muzej in na Ministrstvo za kulturo. V njem smo pojasnili, kaj naš Muzej sploh je, poročali o njegovih rezultatih, načrtih za prihodnost ter kako si predstavljamo njegovo nadaljnje delovanje. Ta dopis je bil povod za dogovor med ribniškim in kočevskim županom in kočevska občina je odstopila od ideje, da bi imela še kakršnokoli željo po ribniškem muzeju.«

Podobna situacija bi se lahko ponovila pri Galeriji ali Knjižnici, ko bi se jih pod pretezo ustanavljanja neke državne mreže sililo v združevanje z večjimi, ali ne?

»V muzejsko mrežo naj bi bila po mojih neprever-

jenih informacijah vpeta tudi galerijska dejavnost, pa tudi, če ni tako, mislim, da se tak zaplet pri Galeriji nikakor ne more ponoviti. Kot je omenil sam minister J. Školč, je ravno ribniška galerija tista, ki bi lahko nase vlekla druge satelite.

Je pa seveda toliko večja nevarnost za Knjižnico, če ne bo kaj kmalu uredila svoje prostorske stiske. V Kočevju se namreč gradi velika knjižnica s 1000 m², ki bo odprta letos, mi pa imamo le 200m². Če v najkrajšem možnem času ne bomo našli vsaj zasilne rešitve, ne bomo izpolnjevali normativov, ki so pogoj za obstoj matične knjižnice in se nas utegne priključiti kateri drugi.«

Kratkoročna rešitev je sedaj že bolj ali manj znana: širili se boste v bližnje prostore Kmetijske zadrage.

»Pridobili bomo dodatnih 250 m², kar pa je seveda še vedno veliko premalo. Glede na to, da smo ta trenutek v tako hudi stiski, da, če je velika gneča, ljudje še v knjižnico ne morejo, pa je to primerna kratkoročna rešitev, vendar ne nujno le začasno. Knjižnica mora biti prostorsko organizirana tako, da ima vedno še možnost širitve. Če bo možno širiti knjižnico še v gornja nadstropja, je lahko to primerna rešitev, sicer pa samo vrabec v roki. Zelo pomembno za knjižnico je, da ima dovolj kadra in prostora.«

Ampak to lahko zelo upočasnijo kakršnokoli razmišljanje o bodočem sedežu v Cenetovi hiši, saj bi se tako vodili dve namensko identični investiciji?

»Vsekakor se lahko upočasnijo, vendar je Knjižnica ta trenutek v tako hudi prostorski stiski, da je onemogočeno njeno normalno delovanje. Seveda bi bilo idealno, če bi dobila svoje prostore v Cenetovi hiši, vendar poudarjam, da je odkup Cenetove hiše dolžnost in obveza Občine, ne glede na to, komu bo hiša namenjena. S tem se kaže odnos do kulturne oziroma stavbne dediščine v okolju. Cenetova hiša je namreč zanimiva Ribnici v malem, ker se je v njej dogajalo izjemno veliko stvari, ki so bile gibalo v Ribnici od leta 1870, ko je bila na primer ustanovljena čitalnica, kasneje je bilo tam telovadno društvo Sokol ... in vsa dogajanja v njej so dajala neko noto Ribnici, vse do zdaj, ko hiša propada.«

Za župana je zadeva jasna, saj naj bi bil odkup po njegovem občutno predraga investicija (58 mio SIT) in da je treba navsezadnje najprej počakati na selitev Galerije na Marof, ker bi se Knjižnica nato lahko prerazporedila po Miklovi hiši.

»Župan je dal zadevo ad acta, ker se mu zdi predraga, ne v smislu odkupa, ampak zaradi poznejše investicije in vzdrževanja. Županova rešitev pa je za Knjižnico ta trenutek ravno tako golob na strehi kot Cenetova hiša.«

S postavljanjem muzeja imate tudi specifične težave, ki ste jih že večkrat javno poudarili: da se muzealci vpleta v ostalo kulturno dogajanje v občini,

zaradi česar ne zmoreta opravljati svojih osnovnih nalog.

»Osnovne stvari so neurejene, in potrebujemo nekaj let, da ga uredimo tako, da se bo lahko razvijal in širil. Skrajni čas je bil, da smo redno zaposlili etnologinjo Polono Rigler za nedoločen čas, preko študentskega servisa pa za zdaj pomaga zgodovinarica Vika Centa, ki jo bomo morali drugo leto tudi zaposliti, če hočemo iz muzeja narediti to, kar predvideva projekt njegove širitve. Kar zadeva projektov, ki so predlog občine ali pa na zahtevo občine naš predlog, so letos predvideni: projekt Izseljenci, ki bo tudi stalna postavitev, in se pripravlja že več kot eno leto, sodi pa v program prenove muzeja, kot je bila s PROJEKTOM STALNE MUZEJSKE POSTAVITVE načrtovana leta 1996, in katerega avtorica je direktorica Mestnega muzeja Ljubljana Taja Čepič. Ostala dva projekta, razstava o Prešernu in njegovi povezavi z Ribnico ter razstava o Skubicu, pa sta v sklopu občinskih praznovanj. Oba seveda prinašata pomembne rezultate tudi v Muzej, vendar nista njegov program, ampak nastajata »po naročilu« Občine.«

Izseljenci so finančno pokriti?

»So, ker jih sofinancira Ministrstvo za kulturo - Uprava za kulturno dediščino.«

V zadnjem letu se zdi, da je v Miklovi hiši kar upadlo število razstav, naj si bo na muzejskem ali galerijskem področju. Je edini razlog res le denar?

»V muzeju bo letos razstav več kot kdajkoli. Zadnja je bila le suhorobarska razstava Lucije Kos Bartol, ki jo je treba posebej izpostaviti, saj je avtorica zbrala okrog 600 predmetov in predstavila vso še živo dejavnost suhorobarstva. Razstav se sicer veselimo, a ker niso še urejeni osnovna muzejska dokumentacija, depoji, oz. vse, kar je pogoj za normalno delo muzeja, so razstave za Muzej velika obremenitev. V Galeriji pa je dejavnost letos res upadla, ker so sredstva zelo omejena. Status, ki ga ima Galerija v širšem slovenskem prostoru, pogojuje tudi vrsto razstav; in njih in o programu pa odloča galerijski svet, ki ga sestavljajo eminentne osebnosti s slovenske likovne scene.«

Občina za tako kakovostne razstave težje izbere denar, čeprav minister Školč opozarja, da bodo morali javni zavodi postati bolj odvisni od svojih ustanoviteljic. Vi ste se morda še ravno pravi čas uspeli navezati na državo, da prispeva kar pomemben delež?

»Delo Galerije je tako kakovostno, da nam z Ministrstva za kulturo sedaj že tretje leto namenja kar nekaj sredstev za sofinanciranje, a vsota se lahko vsako leto spreminja, ker Galerija ne sodi v državni resor. Vsako leto mora še kako potrjevati svojo kvaliteto, predložiti program in ga utemeljiti. Pravzaprav niti ne gre toliko za vprašanje pomanjkanja denarja, to je samo posledica odnosa okolja do te dejavnosti. Galerija intenzivno obstaja 15 let in v tem času je zbrala takšen fond, ki je, poudarjam, eden najpomembnejših v Sloveniji, takoj za Moderno galerijo. Letos je bilo načrtovanih dvanajst razstav, vsak mesec ena, a postavili jih bomo samo pet, tiste, ki jih sofinancira Ministrstvo za kulturo. Vsako razstavo se seveda dofinancira iz sredstev, ki jih občinski proračun namenja za Galerijo. Še večji problem pa je Muzej. Občina ga letno financira z minimalnimi sredstvi, s komaj malo več kot milijon tolarji na leto, pri čemer ne upošteva, da se je delo v njem že lani začelo...«

Ne ve se niti tega, kam ga pravzaprav postaviti. V igri je 6 lokacij, ždi pa še vedno v ozkem grajskem prostoru. Govorilo se je tudi o možnosti, da se en del preseli tudi na Marof. Je to izvedljivo?

»Ne. Namen Miklove hiše glede Marofa je popolnoma jase. V njem naj bi bil Muzej moderne umetnosti in vključuje izključno Galerijo.

Za širitev Muzeja pa še vedno obstaja dilema. Že zdaj imamo težave, ko moramo izseljensko zbirko namestiti v prostore, kjer je bila nekdanja lončarska zbirka. Naslednje leto bomo postavili še stalno razstavo »Čas čarovništva« v grajski stolp, in v gradu nam bo tako zmanjkalo prostora. Nad poročno dvorano sta v neustreznih prostorih neprimerno obdelani suhorobarska in lončarska zbirka, zato ju bo treba obnoviti, nakar se spet vrnemo k istemu vprašanju: kam jo postaviti? Naša ideja je, in naj se sliši še tako zelo smelo, pozidava gradu.«

Ste koga od pristojnih oseb seznanili s predlogom o pozidavi gradu ali ta ideja sploh še ni zaživel?

»To je zelo »korajžen« predlog, in prehitena čas, čeprav se v določenih krogih o tem že kar nekaj časa pogovarjamo. Zavedam se, da govorim o stvareh, ki se zdijo velikim realistom popolnoma nesmiselne, vendar je realnost relativna in ustvariš si jo sam. Zato govorimo o pozidavi gradu, o srednji

šoli v Ribnici, muzeju moderne umetnosti, ki je bil že zelo blizu temu, da bi beseda meso postala...«

A je menda obvisela v zraku in je usoda Marofa negotova? Projekt se je menda po začetni 14-milijonski obnovi celo ustavil.

»Nanj je Občina položila roko. Do tu ste šli, naprej gremo mi, nam je bilo rečeno.«

Prevzela je tudi vodenje projekta, uresničitev idejne zasnove M. Mušiča?

»Idejni projekt, ki je bil narejen, sploh še ni dokončno sprejet. Niti tega ne vemo, ali je ta idejni projekt sploh sprejemljiv za Občino ali ne, ker povratne informacije nimamo. Objekt je v njeni domeni, zanj skrbi in porabi tista sredstva, ki jih dobi od države za kratkoročno saniranje tega objekta. OS je le potrdil namembnost Marofa, in dokler niso upoštevani predlogi Miklove hiše, kakršni so že bili dani, se Miklova hiša od Marofa distancira.«

Poprej se je zdelo sodelovanje med Občino in javnim zavodom Miklova hiša še nekako konstruktivno, dandanes pa dobi človek z obeh strani občutek, da se je komunikacija med vama precej porušila.

»Težko bi bilo to opisati. Miklova hiša ima zelo jasne vizije, jasno mnenje in predloge, kaj naj bi se v naslednjih nekaj desetletjih postorilo za Knjižnico, Muzej in Galerijo, in ves čas se trudimo, da dialog poteka. Nikakor pa nočemo popustiti pri zahtevah, ki temeljijo na poznavanju stroke in zavračamo reševanje zadev na kratek rok.«

Treba bo najti vmesno rešitev. Oblast, pravite, da teče na kratek rok, vi delate razvojno dolgoročne načrte. Se bo morala po vašem torej zamenjati oblast ali pa boste za uresničitev svojih vizij iskali drugačne poti, tudi dokaj uveljavljene variante - dobrotnike na primer?

»Kompromisarstva se ne bomo šli samo zato, da

bomo lahko zadovoljno živeli brez konfliktov. Po strokovni plati ne moremo odstopati od tega, kar načrtujemo. Ne bom rekla, da počakajmo, da se bo zamenjala oblast. Stvari se neprestano spreminjajo in mnenja posameznikov se lahko oblikujejo drugače. Za to je pač potreben čas. V tem vmesnem času je možno samo to, da Miklova hiša dela sprotne strokovne stvari, saj je to, kar imenujemo vizija Miklove hiše, »nadstandard« našega osnovnega dela. Za razliko od slovenskega nacionalnega programa, ki ga še nikjer ni, smo mi daleč pred državo, in ni se bati, da ne bi imeli kaj početi, ko čakamo na to, da bo prišel primeren trenutek, da bo ta program, temelječ na strokovnosti vseh treh področij, edina možnost, ki jo bo okolje sprejelo in pri tem dojelo, da mu lahko pri- naša več kot le vsakdanje kruhoborstvo.«

Se zanašate na večinsko podporo, splošno odobravanje okolja, ko vemo, da je večina posameznikov povsem pasivna do kakršnihkoli globalnih sprememb?

»V kulturi tega nikoli ne moremo pričakovati. Vsekakor pa je nujno, da določeni krogi, ki so sposobni zahtevati od okolja kvaliteto, razumejo naša prizadevanja, sodelujejo pri razvoju, podpirajo premike, ker se zavedajo njihovih koristi. Gre za OS, Klub prijateljev Miklove hiše, Lions klub... vse te formalne skupine izstopajo, poleg njih pa obstaja še vrsta neformalnih, ki se družijo na drugačen način, in lahko pomembno razgibajo dogajanje, ker so nosilci javnega mnenja.«

Ali v tem času in trenutku sploh čutite njihovo podporo ali vsaj njihovo pozornost ali pa se vam morda zdi, da se obračajo od vas?

»Čisto iskreno rečeno, imam občutek, da ta trenutek nimamo v okolju nobene podpore. Vsako razmišljanje je omejeno s kruhoborskimi izračuni, druge vrednosti so nepomembne. Vse, kar bi človeku lahko nudilo uresničevanje vrste drugih plasti bivanja, je zanj trenutno odveč.«

Ta lagodnost se lahko maščuje. Skupnost je v fazi mirovanja in kakor je bilo slutiti iz Vaših besed pri sporu glede upravljanja kočevskega nad ribniškim Muzejem, nas je sosednja občina v razvoju že prehitela.

»Prepričana sem, da je Kočevje pred nami, ker tudi država ne upošteva vsebine, ampak statistiko. Na njeni podlagi dela neke umetne formalne združbe, in Ribnica je v statističnih primerjavah v slabšem položaju. Kočevje je začutilo primeren

trenutek, ko določene cilje lahko doseže s silno hitrostjo, Ribnica kot konservativnemu okolju pa je zastal korak. Glede na hiter razvoj evropskega prostora se sprašujem, koliko se bodo taka tradicionalna okolja sposobna umeščati v svet hitrih sprememb in prilagajanj. Koliko je to še kvaliteta, ali je ta lastnost samo še muzejske vrednosti.«

Včasih se komu upravičeno zazdi, da je na Ribnico legel neki nenavaden, neustvarjalni mir, morda brezvoljnost. Prav nič drugače ni z živostjo kulture v zadnjih dveh, treh letih. Pojenjala je tako v Miklovi hiši kot pri tako imenovanem amaterskem delu.

»Opažam, da je v vzponu pasivna populistična kultura a la Simona Weiss, da amaterska kultura nima več toliko vitalne moči, razen morda skupin kot sta VED Hrovača in Pustno društvo, ki pripravita velike manifestacije.

Nadaljevanje na strani 12

Na amaterskem področju ni več pevskih, igralskih in plesnih skupin, kar kaže na značilen odnos posameznika do kulture, ki je seveda neplačano delo - zanj noče trošiti svojih moči. Res je, da je v zadnjih letih kultura v našem okolju v primerjavi z drugimi področji rasla celo veliko hitreje, kljub temu pa je zadnji čas kulturni utrip stagniral. V letu 1996 je bilo v Miklovi hiši 63 prireditev, kar je več kot ena na teden. To je zelo veliko.

Morda celo pretirano?

»Morda. Ravno v letih po letu 1993 je bilo treba najbolj paziti, da Miklova hiša ne bi prerasla pričakovani okolja. Morala se je zeliti z njim, če je hotela, da bi se obdržala, istočasno pa se boriti proti težnjam, da bi bil v njej sedež Banke, da bi z najemnino pokrili vzdrževanje... Vrata je odpirala vsej populaciji, zato smo gostili od predavanja za gojenje poljev do najbolj zahtevnih filozofskih predavanj. Res je bilo vsega preveč, a je imelo svoj namen. Leta 1996 pa je Miklova hiša naredila velik preskok. Posvetila se je predvsem stroki in tako so začeli nastajati projekti, ki so danes naše osnovno vodilo.«

Kot javni zavod pa po očitkih marsikoga, ki so mu vrata Miklove hiše ostala zaprta, deluje odtujeno...

»Miklova hiša je odprta za vse in vsakogar, kolikor se tisti vsakdo hoče potruditi in poskuša razumeti to, kar počnemo. Navsezadnje pa tudi šolam ne predpisujemo, naj ukinejo matematiko, da bi bile tako otrokom potem bolj prijazne.«

Je bil ves ta razvoj spontan, nekakšna reakcija na okolje, ne-narčten in bo tak tudi ostal?

»Bil je reakcija na trenutek. Mislim, da smo imeli v Miklovi hiši občutek za dogajanje v okolju in smo ravnali trenutno primerno, čeprav kot mlada institucija nismo imeli temeljev, razen morda Galerije. To, da se je prilagajala trenutku, je bilo pogojeno s tem, ker si je šele iskala svoje mesto. Zdaj obstaja deset let in njeno mesto je na strokovnem področju povsem jasno začrtano, zato lahko bolj suvereno nastopa. Trenutek ji ne predpisuje več obnašanja in svoje bistvo lahko ohranja, ne da bi delala silo okolju.«

Pogovorjala sem se Alenka Pahulje

V SPOMIN, Dr. Vojka Arka

Te dni je preminil eden tistih Ribničanov, ki ga večina osebno ni poznala.

Dr. Vojko Arko je Slovenijo zapustil že med drugo svetovno vojno in se podal na težko pot izseljenstva v Argentino. Tu se je bil prisiljen potrjevati in dokazovati.

Kljub pogosto tudi težkim razmeram pa na svoje slovensko poreklo ni pozabil, saj so ga krasile mnoge lastnosti, ki so tako značilne za Slovence: ljubezen do rodne jezika, do gora in pohodništva, do pristnih in prijateljskih odnosov, ki jih je ponudil vsakomur, ki se je srečal z njim.

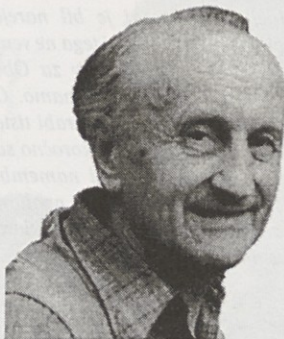
Dr. Vojko Arko bo z velikimi črkami zapisan tudi v rojstni Ribnici. Leta 1995 se je skupaj s svojo sestro, dr. Ireno Arko, odpovedal vračilu odvzete hiše v korist občine Ribnica. V tem objektu so prostori Miklove hiše, osrednje ribniške in pomembne slovenske kulturne ustanove.

Brat in sestra Arko sta se pridružila pomembnim mecenom, ki so s svojimi nesebičnimi dejanji pomagali vzpostaviti in ohranjati kulturno in širše družbeno okolje.

Občina Ribnica je dobrotnikoma iz spoštovanja in hvaležnosti za njuno dejanje leta 1995 podelila najvišje priznanje častni občan občine Ribnica.

ŽUPAN
Jože Tanko

IN MEMORIAM VOJKU ARKU - PISATELJU IN ANDINISTU (dr. Vojislav Jožef Anton Arko)

Topel jesenski dan je bil lani, ko na vratih moje pisarne v Miklovi hiši potrkala mlada deklica Rahela, vstopi in pravi: "Prinašam pozdrave Vojka Arka iz Argentine."

Osupla sem od presenečenja.

Kako, Vojko Arko, seveda, vem, kdo je to, ampak ... komu pošilja pozdrave, kje je tebe našel ...?

Rahela pove, da je, preden jo služba in kolesje vsakdanjosti potegneta v svoj vrtinec, odšla na potovanje po Argentini.

Ustavila se je tudi v Bariločah in tam spoznala čudovitega človeka, Vojka Arka iz Ribnice, rojenega v Miklovi hiši. Silno je bilo njeno navdušenje nad tem človekom: izjemno duhovit, optimističen, toplo človeški, prijazen, poleg tega pa sijajen poznavalec andskih vrhov tam okoli. Srečanje z njim je Raheli zapustilo globok vtis. Pozdravi, ki jih pošilja, so namenjeni Miklovi hiši in nam, ki smo v njej.

Sama Vojka Arka nisem nikoli srečala. Tudi takrat, leta 1995 ne, ko sta se sestra in brat, dr. Irena Arko in Vojko Arko, odrekla denacionalizaciji Miklove hiše in smo imeli slavnost ob tem dogodku ter upali, da bo gospod Arko morda le pripotoval iz Argentine. Pa ni. Pot je bila za starejšega gospoda predolga in prenaporna. Tudi takrat ga ni bilo, ko je bil imenovan za častnega občana občine Ribnica.

Poznam ga samo skozi to, kar njegovega prebiram. Poleg tega, da je bil zelo pomemben planinec, je bil Vojko Arko namreč tudi pisatelj.

Rodil se je, kot že rečeno, leta 1920 v Ribnici v Miklovi hiši, ki je bila dom njegove matere, Miklove Ivce. Tu je preživel svojih prvih pet let in sem se je tudi pozneje zelo rad vračal. Življenje ga je zaneslo najprej kot otroka z očetom in materjo v Ljubljano, nato že med vojno v Italijo, kmalu po vojni pa v Argentino, kjer se je ustalil v Bariločah, mestu pod Andi. Po besedah njegove sestre, dr. Irene Arko, se je že kot dijak ukvarjal s planinstvom in pisateljevanjem. Čeprav je v Ljubljani leta 1944 diplomiral iz prava, leta 1947 pa dosegel v Padovi doktorat iz političnih ved, v svoji novi domovini ni mogel najti zaposlitve, primerne opravljenemu študiju, zato se je preživljal s trgovino. Nikoli pa se mu ni bilo treba odreči svojim velikim ljubeznim: goram in pisateljevanju.

Bil je ustanovni član slovenskega planinskega društva in gonilna sila andinizma med argentinskimi Slovenci. Udeležil se je številnih odprav, pomagal graditi slovenske postojanke v bariloških gorah. Pisal je planinske članke, uvode in pripombe k poročilom najvidnejših slovenskih planincev v Argentini, pa tudi leposlovne tekste. Bil je vodilni sodelavec pri zborniku Gore, Glasilu Slovenskega planinskega društva v Argentini, kjer sta dva zvezka v celoti njegova.

Poročen je bil s Slovenko, Mileno Lenard, učiteljico. Imata štiri sinove in sta vse naučila slovenskega jezika.

Kljub temu da gospoda Vojka Arka nisem nikoli srečala, sem takrat, ko je Rahela potrkala na vrata v Miklovi hiši, začutila vse tisto, kar so pozdravi izpod Andov prinašali: toplino človeka, mehak spomin na domačijo in tiste Miklove, ki jih že davno več ni.

Tudi Vojka Arka ni več. Umrli je v začetku letošnjega marca. Pokopali so ga v Bariločah pod Andi.

Vesna Horžen, Miklova hiša

- Industrijska čistila in razmastila
- Visokotlačno pranje (300 barov, 98°C) in zaščita škarp, fasad, tlakov
- Nizkotlačno peskanje naravnega in umetnega kamna

PODJETJE ZA TRGOVINO IN STORITVE

Goriča vas 18, 1310 Ribnica

tel./fax: (01) 83 62 272

gsm: 041 642-713

Pisarna: Merharjeva 9, Ribnica

Čiščenje kanalizacije od
premera 5 do 30 cm.

OPTIKA NITA

Tel.: 83 61 128

Majnikova 1, Ribnica
(poleg SANOLABORJA)

Vam nudi:

- očala na recept tudi brez doplačila
- okvirji, stekla, dodatki
- športna sončna očala s kvalitetnimi stekli in antirefleksnim slojem, ki odbija bleščanje in varuje vaše oči
- tekočine za leče BAUSH & LOMB (za vse mehke kontaktne leče v oni steklenički)

POTREBUJETE ZAŠČITO PRED ŠKODLJIVIMI UV ŽARKI?

Delovni čas:

ponedeljek 8^h - 12^h, 15^h-20^h
torek, četrtek 8^h - 12^h, 16^h - 18^h
sreda, petek 8^h - 14^h, 16^h - 18^h
sobota 9^h - 12^h

FRIZERSKI SALON BYUTY

Kolodvorska 9A (center Ideal),
Ribnica, tel.: 01 / 83 60 683

FRIZERSKI SALON V KOLODVORSKI ULICI
(CENTER IDEAL) ODPRT VES DAN,
OD 8^h - 19^h, SOBOTA OD 8^h - 13^h

Lončarska 64, Dolenja vas

Tel.: 01/83 64 660

Delovni čas: pon., tor., sre. od 13^h - 19^h
čet. od 8^h - 14^h
sob. od 8^h - 13^h

NOVO

POLEG PRIČESKE, KI VAM JO UREDIMO,
VAM PO VAŠI ŽELJI NUDIMO TUDI BREZPLAČNI MAKE UP.

MOŽNOST PLAČILA S KREDITNO KARTICO KARANTA, EUROCARD

DOBRA HRANA IN PIJAČA SE PRI URŠNJKU OBRAČA!

SPREJEMAMO REZERVACIJE ZA ZAKLJUČENE DRUŽBE, OBLETNICE, OBHAJILA, BIRME, POROKE

DELOVNI ČAS:

GOSTILNA:

- pon.: od 9^h - 15^h
- tor., sre., čet.: od 9^h - 22^h
- pet., sob.: od 9^h - 24^h
- ned.: od 10^h - 15^h
- Tel.: 83 62 621

MESARIJA:

- pon. - pet.: od 7^h - 19^{h30}
- sob.: od 7^h - 13^h
- ned.: od 8^h - 11^h
- Tel.: 83 62 126

BAMBA NEPREMIČNINE Franc TANKO s.p.

Del. čas: od 10 - 17, sob. 10 - 13, Prečna 4a, Ribnica, Tel.: 83 62 101, GSM.: 041 643 004

PRODAMO HIŠE:

- Ribnica - Grič, dvostanovniška hiša, dim. 12,5 x 8,5 m, vel. parc. 880 m², dve garaže, CK, SAT, TEL., EL., voda, kompletno dograjena, oprema po dogovoru, cena 24.180.000,00 SIT ali 240.000 DEM. Možna zamenjava za hišo ali vikend 1 km od morja na hrvaški obali.
- Kočevje - center, starejša stanovanjska hiša (vila), skandinavski način gradnje z zanimivo opremo, skupna površina 380 m², velikost parcele 1.000 m², primerna za reprezentančni objekt ali poslovni prostor, cena 24.400.000,00 SIT, ali 240.000 DEM.
- Ribnica - center, stanovanjska hiša 9 x 7 m, vel. parc. ca 460m², el. voda, CK, cena 14.100.000 SIT ali 141.000 DEM.
- Ribnica - Sajevec, stanovanjska stavba in delavnica, brez fasade, KT, CK, el., voda, vel. parcele 2343m², kmet. parcela in gozdi ca 14 ha, cena 25 mio SIT ali 250.000 DEM.
- Ljubljana - Dolgi most, posl. - stan. hiša, 3 etaže, vel. 10 x 11m, vel. parcele ca. 500m², vsa infrastruktura, cena 43.000.000 SIT ali 430.000 DEM.
- Ljubljana - Gradisce, stan. stavba, III. gradb. faza, vel. par. 1339 m², 23 mio SIT ali 230.000 DEM.
- Ribnica - Goriča vas, stan. hiša ob vodi, obnovljena, 8 x 12 m, vsa infrastruktura, klas. ogrevanje, 900 m², takoj vseljiva, cena 13 mio SIT ali 130.000 DEM.
- Ribnica - Gornje Lepovčice, novejša stan. hiša, 12 x 10 m, nedokončana (IV. grad. faza), 800 m², cena 18,5 mio SIT ali 185.000 DEM.

VIKENDI:

- Kolpa - Bostilja Loka, stanovanjska hiša primerna za vikend, stara 15 let, takoj vselj., SAT, tel., voda, klas. ogrevanje, cena 8,5 mio SIT ali 85.000 DEM.
- Ortnek - bivalni vikend 5 x 4 m in gradbena parcela ca 1342 m² z začetno novogradnjo (prva plošča 10x12m) s popolno gradbeno dokumentacijo, lepa lokacija, možna zamenjava za enosobno stan. v Ljubljani, cena 9.950.000 SIT ali 99.500 DEM.
- Vrhnika - Zaplana, manjši vikend ter še dva objekta (eden novogradnja, prva plošča) na lepi lokaciji, vel. par. 1200 m², el. voda, cena 12 mio SIT ali 120.000 DEM.

POSLOVNI PROSTORI:

- Ribnica - center, gostinski lokal, 399 m²: stanovanjski del ca 150m², potreben adaptacije; mnogo pomožnih prostorov ca 300 m², lastni parkirni prostor 1200 m², zelenica 600 m², vrt ca 160 m²; el., voda, klas. ogrevanje, cena 58 mio SIT ali 580.000 DEM.

- Žužemberk - center, poslovno stan. obj. obnovljena gostila z vso dokumentacijo, lastni parkirni prostor, CK, tel., SAT, parcela 1278m² z lepim pogledom na reko Krko, cena 20 mio SIT ali 200.000 DEM.

PARCELE:

- Pijava Gorica - nad gostilno Čot, gradbena parcela vel. 1298 m², dokumentacija delno urejena, cena za 7.500 SIT ali 75 DEM.
- Kočevje - Lažine, gradb. parcela ca 1300 m², lepa lokacija, gradb. dovoljenje, pričetek gradnje takoj, cena 5,3 mio SIT ali 53.000 DEM.

STANOVANJA:

- Kočevje - center, garsonjero 25m², obnovljeno, I. nadstr., tel., kt., prodamo za 3,6 mio SIT.

DDAMO V NAJEM

POSLOVNI PROSTORI:

- Ribnica - center, poslovni prostor-nov v nadstropju za mirno dejavnost oddamo, vel. 45 m², CK, voda, el., tel., dokumentacija urejena, cena po dogovoru.

- Ribnica - strogi center, poslovni prostor 35m² z vso infrastrukturo v nadstropju oddamo, dok. urejena, cena 40.100 SIT ali 400 DEM mesečno, vseljivo takoj.

- Kočevje - center, poslovni prostor v pritličju, 40 m², vsa infrastruktura, ca 30 m² pomožnih prostorov, dokumentacija urejena, cena po dogovoru, vseljivo takoj.

KUPIMO

STANOVANJA

- Ribnica - Prijateljtev trg, za znanega kupca kupimo enosobno stan., gotovinsko plačilo.
- Ribnica - center, več dvosobnih stanovanj, za znanega kupca kupimo, got. plačilo.

**Pokličite nas in nam
zaupajte svoje želje!**

VETERINARSKA POSTAJA

RIBNICA d.o.o.

Lepovčice 4, 1310 Ribnica

Veterinarska postaja Ribnica obvešča vse lastnike psov v občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok, da bo med 10. 4. in 17. 4. pričela obvezno cepiti pse proti steklini za leto 2000. Cepljenje je obvezno po zakonu za vse pse, starejše od 4 mesecev. Lastniki naj s seboj prinesejo tudi knjižice psov.

Datumi in ure cepljenja:

- 10.4. ob 15. uri pred gostilno v Ortneku za področje vasi Velike Poljane in Urhario
- 10.4. ob 16. uri pred gostilno Levstik pri Sv. Gregorju za vasi Slemen
- 10.4. ob 17. uri pri Jakobu Indiharju v Čmem Potoku za Čmi Potok, Vintarje, Pugled
- 11.4. ob 8. uri na Veterinarski postaji Lepovčice za Ribnico, Sajevec, Dane, Zadolje, Bukovico
- 11.4. ob 15. uri na Veterinarski postaji Ribnica za Ribnico, Sajevec, Dane, Zadolje, Bukovico in za vse zamudnike
- 11.4. ob 16. uri v Hrovači pod lipo za Hrovačo
- 11.4. ob 16.30 uri v Otavica na vasi za Otavice
- 11.4. ob 17. uri pri Pezinu v Goričici vasi za Goričovo vas
- 13.4. ob 15. uri v Jurjevi pri Eli Škof za Kot, Jurjevico, Breže, Ravnji Dol, Novo Štíto
- 13.4. ob 16. uri Pri rokah v Žbebiču za Žbebič, Slatnik, Sušje, Gorenje Laze
- 14.4. ob 17. uri v Dolenjih Lazih za Dolenje Laze in Breg
- 17.4. ob 15. uri v Grčaricah za Grčarice in Grčarske Ravne
- 17.4. ob 16. uri pri Beligoju za Rakitnico in Blata
- 17.4. ob 17. uri pri KS Dolenja vas za Dolenjo vas, Lipovec, Prigorico in Makošo
- 17.4. ob 19. uri v Nemški vasi za Nemško vas
- 25.4. od 8. do 9. ure za vse zamudnike

Dodatne informacije lahko dobite na tel.: 01/ 8361076.

tu Pooblaščenca trgovina
v Ribnici
tehnounion

MARIJA MARKELJ, s.p.

Gornje Lepovčice 86
1310 Ribnica

Nudimo vam ugodne cene televizorjev, videorekorderjev, glasbenih stolpov znamke **SONY** in **SHARP**, gospodinjske aparate **CANDY**, **MIELE** (pralne, sušilne, pralno-sušilne stroje; pečice, hladilnike, zamrzovalne omare, steklokeramične plošče, pomivalne stroje). Novi modeli pralnih strojev **CANDY** z rekordno hitrim časom pranja in vrhunsko učinkovitostjo. Pomivalna korita **BLANCO**, sesalniki, mikrovalovne pečice, gorska kolesa, švedski lak za parket in pluto.

POKLIČITE 83 61 714!

SONY
SHARP
BLANCO
Miele
Candy

Husqvarna
Esperia

KELOmat

Casco Nobel
Nobel Industries

UGODEN NAKUP VOZIL LETNIK '99:
BORA, GOLF, GOLF VARIANT, PASSAT
IN KOMBI 2,5 TDI, CADDY

RANDELJ
AVTOMOBILIŠKA

Mahovnik 2, 1330 Kočevje
telefon: 851-488, 854-525, telefax: 855-240
E-mail: damjan.randelj@porsche.co.at

ZELO UGODEN KREDIT IN LEASING

Opekaška 41 a, 1310 Ribnica, Tel.&fax: 061/83 61 363
Delovni čas: dopoldan od 8 do 12 h
popoldan od 15 do 19 h
sobota: od 8 do 12 h

JURČEK
SALON POHIŠTVA

**kozmetični
studio**

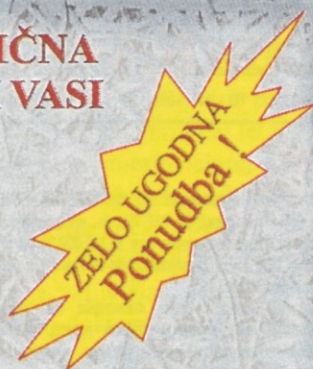
Nina Tanko Bojc, s.p.
Hrovača 59a,
1310 Ribnica
tel.: 01/83 61 560
Del. čas.:
pon, sre., čet. od 13^h
20^h,
tor., pet., od 8^h 15^h
sob. od 9^h 12^h

- TEMPTOO (poslikava telesa)
- PERMANENTNI MAKE UP (obstoje od 3 do 5 let)
- NEGA OBRAZA IN DEKOLTEJA
- ELEKTRO EPILACIJA (trajno odstranjevanje dlak)
- DEPILACIJA ROK, NOG, OBRAZA
- SOLARIJ
- PEDIKURA
- MAKE UP (ličjenje za vse priložnosti)
- PRESO TERAPIJA (odpravljanje odvečne telesne teže, celulita, masaža in razstrupljanje organizma)

**NATANČNO - TAKOJ
Z DOLGOTRAJNIMI REZULTATI**

**GRADBENO TEHNIČNA
TRGOVINA v NOVI VASI
na BLOKAH**

tel: 798-075 ali 866-234

**IZOLACIJE
V GRADBENIŠTVU**

- LESOCEMENTNE plošče — Novolit — Akuterm
- KOMBI plošče — Kombipor — Kombivol
- STIROPOR različnih gostot
- NOVOTAL (lesnocementna plošča - stiropor)
- NOVOGIPS (gips plošča - stiropor)

KONTROLA KAKOVOSTI:

Nova vas 56
1385 Nova vas na Blokah
Tel: 061/866-234; Fax: 798-011
E-mail: novolit@sfol.net
Web: http://www.novolit.si

novolit

podjetje za proizvodnjo
izolacijskih izdelkov d.d.

PUST PO PUSTU

Pust je v Ribnici ponovno dvignil precej prahu, ki se je nabiral ob kotih, in kdor ga želi dvigniti, bo že pihnil v najbolj skriti kot, le da ga lahko dvigne. Torej, po prireditvah Ribniški veselici december, ki so bile za nekatere nekaj najbolj bedatega, potratnega, šlo jim je celo "na bruhanje", so se isti, z redki izjemami, spravili še na karneval. In sedaj lahko le čakamo, da se bo zgodba ponovila ob naslednji veliki prireditvi.

Toda, pred dvajsetimi leti smo se učili: nič nas ne sme presenetiti, in tako pač zamahnemo z roko in gremo naprej. Tolažilno dejstvo ob tem je, da standardni nergači nergajo takrat, kadar pri projektu ne sodelujejo in od njega nimajo koristi, kadar pa si manejo roke, je vse v najlepšem redu. Zamisliti pa se bo treba, ko bo objektivna javnost zaskrbljena nad določeno prireditvijo, ko se z njo ne bo strinjala večina.

Ob tem si bi bilo dobro zapomniti Prešernove besede: »Le čevlje sodi naj kopitar!« In kopitar je prisposoba za 90 % nejevoljnih občanov, ki se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da je le objektivna in trezna beseda tista, ki velja. Pustno društvo Goriča vas je še enkrat dokazalo, da je sposobno izvesti karneval, ki se uvršča med največje v Sloveniji, kar so potrdili tudi mediji, ki dajejo Ribnici vse večjo veljavo.

Še večjo pa bo karneval ali kakršnakoli druga prireditev dobil, ko bo sosed podprl sosedu, ko društva med sabo ne bodo štela števila obiskovalcev, ko ne bodo prijatelje demantirala, sebe pa potencirala in ko ne bomo videli le bruto prihodkov in uro karnevala, temveč tudi odhodke in ure in ure druženja in dela. Če strnemo: pustovanje v Ribnici je letos uspelo, obiskovalcev je bilo glede na skisano vreme zadovoljivo veliko in večina je vse prej kot nezadovoljna.

Pustno društvo se ob tem zahvaljuje vsem, ki ste prispevali sredstva za izvedbo karnevala, in vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k temu, da se Ribnica v času pusta uvršča ob bok Ptuj in Cerknici. S strani pustnega društva je pohvalno to, da vendarle razmišljajo o pustu v Ribnici 2001 že sedaj.

Mi pa se zahvaljujemo vsem, ki pridno sodelujete z Rešeto, pošiljate rešitve nagradnega kviza in ker obljuba dela dolg, vam v prihodnje pripravljamo bogate nagrade in povečanje števila kuponov ter možnosti, ki bodo prebudile še tako pasivnega bralca.

Zdaj pa malce na pomladni zrak, potem pa hopla po svinčnik in izpolnite kuponček ter ga pošljite na... saj veste kam!

KUPONI

KUPON ZA OBJAVO BREZPLAČNIH MALIH OGLASOV

Besedilo: _____

KUPON ZA NAGRADNO IGRO

Rešitev: _____

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Pošta: _____

Tel.: _____

V primeru, da ne želite sodelovati pri vseh igrah, izpolnite svoj kupon, ostale lahko pustite prazne.

Izpolnjeni list izrežite in ga v pismu pošljite na naslov: REŠETO, Škrabčev trg 40, 1310 RIBNICA, najkasneje do 10. aprila 2000.

HUPO (NE)RESNO

Volitve vse bolj dobivajo svojo barvo in združevanje strank je že kar dnevno. Toda ob tehtnem premisleku bi lahko rekli, da, kdor je pameten, se bo itak vpisal v stranko neumnih.

Razum je omejen, samo neumnost je brezmejna.

Če zapiha nov veter, se najprej upognejo prazne glave.

V znanju je moč, v neznanju premoč.

Vidi se bolj malo, sliši pa se. Če ne bi bil pust, bi si še kaj mislili ob ognjemetu na pustno soboto ob 14. uri. No, samo da je pokalo, svetili pa so zvečer policaji, ki se jim zdi "mobilni light show" zelo zanimiv in ga uporabljajo tudi bolj pustno. Samo da se sveti, pa četudi se nič ne sliši.

Ob sanaciji SDK-ja in preobremenjenosti davčne uprave se ni treba bati za finančni nadzor v naši občini. Odhodki Veselega decembra, prihodki pusta, stroški javne uprave, stroški Gorenjske ceste... vse imamo skrbno preračunano in arhivirano v »javnem sektorju za flancanje«. Upamo le, da bo realna vsaj faktura za računovodske storitve.

Pravilna rešitev 2. številke Rešeta je: PUST V RIBNICI 2000

Med pravilnimi rešitvami je žreb določil naslednje nagrade:

2. nagrado, radijsko čestitko, ki jo poklanja radio UNIVOX, prejme:
MARJANA RIGLER, Gornje Lepovče 87, 1310 RIBNICA.

2. nagrado, šolski kalkulator znamke SHARP, poklanja ga trgovina
TEHNOUNION, Marija Markelj, s.p. Ribnica, prejme:
TINA PERHAJ, Levstikova 7, 1310 RIBNICA.

3. nagrado, 3 vstopnice za katerokoli rokometno tekmo, ki jo igra
INLES-RIKO v pomladnem delu prvenstva v dvorani ŠC Ribnica,
poklon Rokometnega kluba INLES RIKO, prejme:
JANI HENIGMAN, Prigorica 108a, 1331 DOLENJA VAS.

4. nagrado, 2 color filma, ki ju poklanja FOTO TONI Ribnica, prejme:
TINA OREL, Ljubljanska cesta 2, 1310 Ribnica.

5. nagrado, 2 vstopnici za kino, poklanja ju KINO RIBNICA, prejme:
ANČKA VESEL, Prešernova 10, 1310 RIBNICA.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

Kupone za prevzem nagrad boste prejeli po pošti.

POMLADNI KUIZ

Na vsako vprašanje vam ponujamo več odgovorov in trditev, a le eno je pravilno. Črko pred pravilnim odgovorom vpišite v lik, da boste dobili pravilno rešitev, povezano z dobrotelnostjo.

1. Zdravstveni dom Ribnica si že precej časa prizadeva kupiti sodobno preiskovalno napravo, ki jo imenujemo...

D - ultrazvok B - magnetni ostroskop C - rentgenska lupa

2. K akciji za nabavo zelene in potrebne preiskovalne naprave v ZD Ribnica se je med prvimi odzval...

F - kolesarski klub Ribnica
O - Lions klub Ribnica
P - Ribniški občinski svet

3. 12. marca goduje Gregor. Gregorjevo pa je tudi dan, ko...

G - slišimo govoriti živali
B - se ptički ženijo
O - župan pripravi sprejem za učitelje

4. Predsednik plavalnega kluba Ribnica je...

Z - Franc But H - Zmago Sagadin R - Julijan Ozimek

5. V četrtek, 2. marca, se je v Ribnici mudil znani alpinist...

E - Tomaž Humar T - Ciril Zbačnik S - Mito Trefalt

6. Fotografija je s slavnostnega podpisa...

U - pogodbe o najemu križišča pred šolo
L - Eko listine
V - sporazuma o izobraževanju občinskega sveta

7. Stari ortneški grad je bil prvič omenjen leta...

Š - 1980 D - 1133 N - 1335

8. Primož Trubar je tihotapil knjige na Kranjsko v...

A - sodih B - vrečah za sol C - rjuhah

9. Na fotografiji je zanimiva maska, ki upodablja...

O - poprečnega Slovence
K - "raubšica"
L - ministra za gozdarstvo in prehrano

10. Nova tuja skupina je na letošnji karneval prišla iz...

T - Gradca C - Prezida G - Vidma

11. Letos je vseslovensko praznovanje...

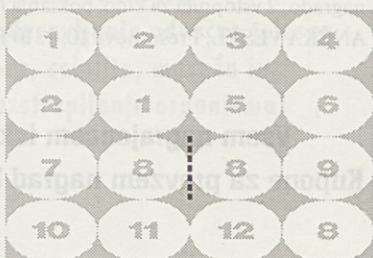
I - Prešernovega leta C - združevanja strank T - prestopnega leta

12. Z letošnjim letom smo na rumenih straneh poskusno uvedli rubriko...

H - Še pomnite, tovariši X - Najin monolog J - Hudo (ne)resno

Pravilne rešitve napišite na kupone in jih pošljite v kuverti ali na dopisnici najkasneje do 10. aprila 2000.

Med pravilnimi rešitvami bo mo izžrebali 5 lepih nagrad.

KINO IDEAL

Kolodvorska 9/a

APRIL 2000

mesec filmskih uspešnic

Sobota, 1. april, ob 22. uri

OROPAJ POLICIJSKO POSTAJO,

am. akcijska komedija - uspešnica

Sobota, 8. april, ob 17. in ob 22. uri

VSE IN ŠE SVET,

nova am. uspešnica o JAMES BONDU 007

Nedelja, 9. april, ob 17. uri

ZAČETEK KONCA,

am. akcijski znanstv. fant. film - uspešnica

Sobota, 15. april, ob 22. uri

POBEGLA NEVESTA,

am. romantična komedija - uspešnica

Sobota, 22. april, ob 22. uri

KLUB GOLIH PESTI,

am. akcijski film - uspešnica

Sobota, 29. april, ob 22. uri

DEVICA ORLEANSKA,

am. zgodovinski spektakel - uspešnica

mali OGLASI

Prodam poslovni prostor ca 45 m², v strogem centru Ribnice, 1. nadstropje (Johanova hiša). Dokumentacija urejena, cena po dogovoru. Tel.: 041 / 746 - 808, 041 / 676 138.

V bližini Ribnice kupim vseljivo stanovanjsko hišo. Z doplačilom menjam tudi za stanovanje. Tel.: 041 / 564 - 623.

Prodam betonske bloke. Ugodno. Tel.: 041 / 365 - 350.

Študentka nemškega jezika inštruiram nemški jezik za osnovno in srednjo šolo. Informacije: 061 / 8361 - 295, 041 / 991 - 926.

Prodam motorni kolo YAMAHA TZR 125, letnik '93, registriran do maja 2000, zelo dobro ohranjen, redno servisiran, nove gume. Tel.: 041 / 556 - 325.

Kupim eno ali enoinpol sobno stanovanje. Tel.: 041 / 975 - 672.

Prodam malo rabljeno siloreznico. Tel.: 061 / 8360 - 354.

V najem oddam lokal, 45 m², v centru Ribnice. Tel.: 041 69 69 23.

RAZPIS

ZA DODELITEV INTERVENCIJSKIH SREDSTEV ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA KMETIJSTVA V OBČINI RIBNICA V LETU 2000

Višina razpisanih sredstev za vse namene, ki so opredeljeni v nadaljevanju, v točkah od I do IV, je 3.000.000 SIT. Sredstva so na razpolago do porabe oziroma do 31.12.2000.

I. SOFINANCIRANJE IZGRADNJE IN UREĐITVE PAŠNIKOV

1. Predmet razpisa so sredstva sofinanciranja, ki so namenjena izgradnji in ureditvi pašnikov.
2. Za nepovratna sredstva sofinanciranja lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer leži tudi ureditveni pašnik.
3. Površina ureditvenega pašnika, katerega izgradnjo in ureditev sofinancira Občina Ribnica, ne sme presegati 2 hektara.
4. Sofinancira se v višini do 40.000 SIT na hektar ureditvenega pašnika.
5. Prosilec mora predložiti vlogo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe (KSS). Vlogi mora priložiti:
 - posestni list,
 - zemljiškoknjižni izpisek,
 - najemno pogodbo, če ima kmet zemljo v najemu,
 - kopijo katastrskega načrta v merilu 1 : 2880 z označenimi mejami ureditvenega območja.
6. Pred izgradnjo pašnika je potreben komisijski ogled terena, po zaključku izgradnje pa mora prevzemna komisija opraviti ponoven ogled in prevzem. Izplačilo sredstev se dodeli po komisijskem prevzemu.
7. Prošnje za sofinanciranje z vso zahtevano dokumentacijo sprejema Občina Ribnica, Ribnica, Gorenjska c. 3.
8. Informacije in navodila za oddajo prošenj dobijo prosilci na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica, Gorenjska c. 3, telefon 837-20-25 ali na sedežu KSS, tel. 861-927.

II. IZVEDBA POSTOPKA MEDSEBOJNIH MENJAV KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN KRITJE S TEM POVEZANIH STROŠKOV

1. Predmet razpisa je izvedba celotnega postopka medsebojnih menjav kmetijskih zemljišč v skladu s 45. členom Zakona o kmetijskih zemljiščih (U.l. RS, št. 59/96, 1/97) in kritje vseh stroškov, povezanih s tem postopkom.
2. Za vključitev v program lahko zaprosijo lastniki kmetijskih zemljišč, če njihovo zemljišče leži na področju občine Ribnica.
3. Prošnja za izvedbo postopka medsebojnih menjav in kritje stroškov mora vsebovati:
 - ime in priimek lastnikov,
 - posestni list,
 - zemljiškoknjižni izpisek,
 - kopijo katastrskega načrta z označitvijo parcel, ki se menjajo.
4. Prošnje z vso zahtevano dokumentacijo sprejema Občina Ribnica, Urad župana, Premoženjsko pravna služba, Ribnica, Gorenjska c. 3.
5. Informacije in navodila za oddajo prošenj dobijo prosilci na Občini Ribnica, Urad župana, Premoženjsko pravna služba, telefon 837-20-27.

III. SOFINANCIRANJE IZVEDBE MALIH AGROMELIORACIJ

1. Predmet razpisa so nepovratna sredstva, ki so namenjena izvedbi malih agromelioracij.
2. Velikost predvidenega agromelioracijskega območja ne sme biti večja od 4 hektarov oziroma od površine, ki bo zapadla v državni program sofinanciranja.
3. Za nepovratna sredstva lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer je tudi predvideno agromelioracijsko območje.
4. Prosilec mora predložiti vlogo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe (KSS). Vlogi morajo biti priložene priloge in dokazila, ki so navedeni na obrazcu.
5. Osnova za sofinanciranje so dejanski stroški, vendar največ do višine 100.000 SIT na hektar predvidenega agromelioracijskega območja. Sofinancira se 75% osnove.
6. Sredstva bodo odobrena po zaključnih delih in opravljenem komisijskem ogledu.
7. Prošnje za sofinanciranje izvajanja malih agromelioracij z vso zahtevano dokumentacijo sprejema Občina Ribnica, Ribnica, Gorenjska c. 3.
8. Informacije in navodila za oddajo vlog dobijo prosilci na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica, Gorenjska c. 3, telefon 837-20-25 ali na sedežu Kmetijske svetovalne službe, tel. 861-927.

IV. SOFINANCIRANJE IZGRADNJE RASTLINJAKOV

- a) Predmet razpisa je sofinanciranje izgradnje rastlinjakov.
- b) Za nepovratna sredstva lahko zaprosijo vsi, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in imajo stalno prebivališče na področju občine Ribnica, kjer je tudi rastlinjak.
- c) Pogoja za sofinanciranje izgradnje rastlinjaka sta naslednja:
 - minimalna površina - 15 m²,
 - maksimalna površina - 320 m².
- d) Sofinancira se 25% celotne vrednosti investicije. Sredstva bodo odobrena po zaključenih delih in opravljenem komisijskem prevzemu.
- e) Prosilec mora predložiti zahtevo za pridobitev sredstev sofinanciranja na predpisanem obrazcu, ki ga dvigne na sedežu Kmetijske svetovalne službe (KSS). Vlogi mora priložiti:
 - posestni list,
 - zemljiškoknjižni izpisek,
 - najemno pogodbo, če ima kmet zemljo v najemu,
 - kopijo katastrskega načrta v merilu 1:2880 z označeno situacijo,
 - opis investicije ali proizvodni načrt.
- f) Prošnje za sofinanciranje izgradnje rastlinjakov z vso zahtevano dokumentacijo sprejema Občina Ribnica, Ribnica, Gorenjska c. 3.
- g) Informacije in navodila za oddajo prošenj dobijo prosilci na Oddelku za gospodarstvo in kmetijstvo Občine Ribnica, Gorenjska c. 3, telefon 837-20-25 ali na sedežu Kmetijske svetovalne službe, tel. 861-927.

Na podlagi Pravilnika o oddajanju poslovnih prostorov v najem (Ur.l.RS, št. 70/95, 44/98, 68/99), Sklepa občinskega sveta Občine Ribnica o določitvi višine izključnih najemnin za poslovne prostore, s katerimi razpolaga Občina Ribnica z dne 02.07.1998 ter Sklepa župana o oddaji poslovnega prostora v najem, št. 01-DB-361-11/00 z dne 08.03.2000, Občina Ribnica objavlja

JAVNO DRAŽBO ZA ODDAJO GARAŽE V NAJEM

I
V najem se odda - garaža na Škrabčevem trgu 5, Ribnica, v izmeri 31,90 m².

II
Izključna cena mesečne najemnine je 285 SIT za m².

III
Varščino v višini petih izključnih cen mesečne najemnine 45.457,50 SIT morajo udeleženci plačati pred pričetkom javne dražbe na žiro račun Občine Ribnica: 51310-630-12019 ali pri blagajni Občine Ribnica, Gorenjska c. 3.

Garaža se oddaja v najem za nedoločen čas.

IV
S potrdilom o plačilu varščine se dražitelj izkaže pred začetkom dražbe. Uspelemu zdražitelju se varščina upošteva kot vnaprej plačana najemnina. Ostalim udeležencem se varščina vrne brez obresti najkasneje v treh dneh po javni dražbi.

V
Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe. Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pooblastilo za licitiranje.

VI
Uspeli zdražitelj mora skleniti najemno pogodbo v osmih dneh po končani dražbi. Če dražitelj pogodbe po svoji krivdi ne podpiše v postavljenem roku, se šteje, da je odstopil od najema, vplačana varščina pa zapade najemodajalcu.

VII
Javna dražba bo v torek, 18.04.2000 ob 12. uri v sejni sobi Občine Ribnica, Gorenjska cesta 3.

VIII
Ogled garaže je možen dne 17.04.2000 med 8. in 9. uro. Dodatne informacije lahko dobite po tel. št. 837-20-25.

OBČINA RIBNICA

JAVNI RAZPIS ZA PRIDOBIVANJE POROŠTEV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA POSOJILNE OBVEZNOSTI PRAVNIH OSEB V LETU 2000

Ministrstvo za gospodarske dejavnosti
UL 7, str. 457.
Rok prijave: 31.12.2000 oz. do izčrpanja sredstev.
Poleg splošnih meril za dajanje poroštev bo razpisovalec zahteval še izpolnjevanje pogojev, da bo porošstvo namenjeno za razvojne in ekološke projekte ter prilagajanje industrijske dejavnosti pogojem notranjega trga Evropske unije.
Odpiranje prijav bo vsak zadnji ponedeljek v mesecu. Pogoji razpisa, pogoji porošstva in ostalo vsebino glej UL 7. Dodatne informacije: mag. Tončka Zadel (061/178-32-54).

IZBOR PROGRAMOV IZPOPOLNJEVANJA IN USPOSABLJANJA TER IZVAJALCEV TEH PROGRAMOV

UL 12, str. 705
ZRS za zaposlovanje, Glinška ulica 12, Ljubljana
Predmet razpisa je izbor programov izpopolnjevanja in usposabljanja ter izvajalcev teh programov, v katere bo Zavod RS za zaposlovanje vključeval brezposelne osebe.
Razpisana sredstva: 107.000.000 + 800.000.000 SIT.
Datum odpiranja vlog: 03.03., 04.04. in 09.05.2000, zadnji rok za predložitev dokumentacije je 08.05.2000. Razpisna dokumentacija (www.ess.gov.si) ali Glinška ulica 12, Ljubljana, informacije 062/228-320 (Meri Lorenčič, Suzana Krelec).

SOFINANCIRANJE SLOVENSKO-FRANCOSKEGA ZNANSTVENEGA SODELOVANJA V LETIH 2001-2003,

Ministrstvo za znanost in tehnologijo
UL 14, str. 770
Rok prijave do 29.04.2000.
Orientacijska vrednost razpisa je 15 milijonov SIT.

Na razpis se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, ki opravljajo raziskovalno dejavnost in izpolnjujejo pogoje, določene z zakonom o raziskovalni dejavnosti. Vsebinska projekta mora biti vezana na temeljno in aplikativno raziskovanje oziroma na razvojno tehnološke projekte, financirane v okviru nacionalno raziskovalnega programa ali s strani ministrstva za znanost in tehnologijo sofinancirane mednarodne projekte. Slovenski in francoski nosilec projektov morata vložiti prijavi istočasno. Informacije: 178-46-00 / 98 Alenka Kocjan.

SOFINANCIRANJE ZNANSTVENEGA SODELOVANJA Z JAPONSKO

UL 17, str. 875 Ministrstvo za znanost in tehnologijo
Rok: prvi delovni dan v aprilu, juniju, septembru in decembru 2000 oz. do porabe sredstev.
Orientacijska vrednost 1,6 milijona SIT.

ZBIRANJE VLOG ZA PRIZNANJE RS ZA POSLOVNO ODLIČNOST

UL 14 str. 771
Vlada Republike Slovenije Rok prijave je 22.05.2000
Zainteresirani kandidati izdelajo samoocenitveno vlogo podjetja, s katero dokazujejo izpolnjevanje meril o poslovnih odličnostih. Za delno pokritje stroškov da prijavitelj 100.000 SIT (družbe z manj kot 250 zaposlenimi) ali

50.000 SIT podjetnik posameznik.
Na Uradu RS za standardizacijo dobite merila za prijavo in ocenjevanje in drugo razpisno dokumentacijo. Informacije: 0617 178-30-00

SOFINANCIRANJE UDELEŽB NA MEDNARODNIH KONFERENCAH V TUJINI Z VABLJENIMI PREDAVANJI IN DELOVANJA SLOVENSKE ZNANSTVENIH ZDRUŽENJ V SVETU
Ministrstvo za znanost in tehnologijo
UL 17, str. 874
Skupaj 30 milijonov SIT. Rok prijave do prvega delovnega dne v mesecih od marca do novembra 2000.

SPODBUJANJE INVESTICIJ
UL 17, str. 873, Ministrstva za: ekonomske odnose in razvoj, za gospodarske dejavnosti, za znanost in tehnologijo, za delo, družino in socialne zadeve, za malo gospodarstvo in turizem
Rok: do 31.12.2000 oziroma do preklica. Odpiranje vloge 14 dni po prejemu.

Sofinanciranje stroškov investicijskih projektov (vzpostavitev industrijske proizvodnje, ustanovitve razvojno raziskovalnih oddelkov ali vzpostavitev storitvene dejavnosti, ki jih je moč tržiti mednarodno), ki bodo v največ dveh letih odprle: 100 delovnih mest ali 20 v manj razvitih regijah ali 20 del. mest v razvojno tehnoloških centrih oz. razvojnih enotah.
Prijavitelji se s pogodbo dodelijo nepovratna sredstva v odvisnosti od razpoložljivih proračunskih sredstev in sorazmerno s številom na novo odprtih delovnih mest in glede na druge razpisne kriterije.
Razpisana sredstva za leto 2000: 660 milijonov SIT. Najvišja dodeljena nepovratna sredstva lahko znašajo največ do 40% investicije.

Razpisna dokumentacija: Kotnikova 58, Ljubljana ali www.gov.si/tipo. Informacije: 061/178-35-57 (Eva Tomšič). Več o razpisu: glej Uradni list.

SOFINANCIRANJE INFORMATIVNO KOMUNIKACIJSKIH IN IZOBRAŽEVALNIH DEJAVNOSTI NEVLADNIH NEPROFITNIH ORGANIZACIJ V ZVEZI Z EU IN SLOVENSKEM VKLJUČEVANJEM V EU

UL 17, str. 879
Urad vlade za informiranje
Rok prijave do: 31.03.2000.
Za sofinanciranje projektov (do 50% vrednosti projekta) je namenjeno ca 30 milijonov SIT.
Predmet razpisa je spodbujanje informativnih in izobraževalnih dejavnosti nevladnih neprofitnih organizacij, s ciljem boljše informiranosti in poznavanja problematike slovenskega vključevanja v EU in spodbujanje javne razprave.
Več o razpisu: glej Uradni list.

FINANČNE VZPODBUDE ZA POSEBNE CILJNE SKUPINE

UL 19, str.1633
Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem bo subvencioniralo razvojne projekte, ki jih izvajajo enote malega gospodarstva, s ciljem vzpodbuditi izvozno, tehnološko in inovacijsko usmerjenost malega gospodarstva. Prednost bodo imeli prijavitelji vlog, ki s svojimi projekti spodbujajo izvoz, tehnološke izboljšave, raziskovalno inovacijsko dejavnost, so iz demografsko ogroženih po-

drožji, so mladi podjetniki, so ženske podjetnice, so njihovi projekti že v teku.
Subvencioniranje do 50% stroškov, vendar največ 2 milijona SIT, povezanih s stroški razvojnega projekta. Prijavijo se lahko majhne gospodarske družbe in sp.
Razpisana sredstva: 300 milijonov SIT. Rok prijave: do 07.04. - razdelitev 15%, 09.06. - razdelitev 40%, 01.09. - razdelitev 30% in do 13.10. - razdelitev 15% celotne vrednosti sredstev.
Informacije: Boštjan Tancer, dvig dokumentacije po telefonu: Manica Valdhuber - oba 062 / 228-39-20 ali internet: http://www.sigov.si/mmg.

SUBVENCIONIRANJE DODIPLOMSKEGA ŠTUDIJA PODJETNIŠTVA

UL 19, str.1634
Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem bo subvencioniralo do 50% šolnine za dodiplomski študij na verificiranih programih dodiplomskega študija podjetništva. Prijavijo se lahko kandidati, zaposleni v lastni ali solastni družbi (morajo imeti status majhne družbe) in samostojni podjetniki. Kandidati morajo biti že vpisani v študijski program.
Informacije: Boštjan Tancer, dvig dokumentacije po telefonu: Manica Valdhuber - oba 062 / 228-39-20 ali internet: http://www.sigov.si/mmg.
Razpisana sredstva ca 35 milijonov SIT. Rok prijave: prvo odpiranje 05.05. 70% sredstev in 13.10. razdelitev 30% razpisanih sredstev.

SUBVENCIONIRANJE PROMOCIJSKIH AKTIVNOSTI ENOT MALEGA GOSPODARSTVA

UL 19, str.1634
Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem bo subvencioniralo: udeležbo na domačih in tujih sejnih, konferencah, srečanjih in drugih prireditvah. Subvencija do 50% stroškov, vendar največ 500.000 SIT (za nacionalni pomen do 7 milijonov). Stroški morajo biti povezani s promocijsko aktivnostjo (najem, projektiranje, montaža, oblikovanje, tisk, distribucija promocijskega gradiva). Prijavijo se lahko majhne družbe in sp, osebe javnega prava in zbornice, ki izvajajo promocijske aktivnosti enot malega gospodarstva. Prednost bodo imeli: aktivnosti na tujih trgih, panožno povezane aktivnosti, promocija izdelkov lastnega razvoja, dokazali, da je promocija del prodajne strategije.
Razpisana sredstva ca 50 milijonov SIT. Rok: 4 odpiranja: 31.03. - 15%, 02.06. - 40%, 08.09. - 30% in 03.11. za razdelitev 15% razpisanih sredstev.
Informacije: Boštjan Tancer, dvig dokumentacije po telefonu: Manica Valdhuber - oba 062 / 228-39-20 ali internet: http://www.sigov.si/mmg.

SUBVENCIONIRANJE PRIDOBIVANJA STANDARDOV KAKOVOSTI

UL 19, str.1635
Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem bo subvencioniralo v malih podjetjih(in sp): delež stroškov pri pridobitvi certifikata sistema kakovosti po standardih ISO 9000, ISO 14000, EN 45000. Javni razpis je namenjen tudi za sofinanciranje stroškov recertifikacije (postopek mora biti že zaključen). Prednost pri razpisu bodo imeli sp.
Subvencioniranje do 50% oziroma največ 400.000 SIT.

Razpisana sredstva: 25 milijonov SIT, razdeljena v štirih odpiranjih vlog: 29.03. - 15%, 31.05. - 40%, 23.08. - 30% in 04.10.2000 - 15% razpisanih sredstev.
Informacije: Boštjan Tancer, dvig dokumentacije po telefonu: Manica Valdhuber - oba 062 / 228-39-20 ali internet: http://www.sigov.si/mmg.

TUDI ZA OBČANE!! EKOLOŠKO RAZVOJNI SKLAD RS DODELJUJE KREDITE ZA ZMANJŠANJE ONESNAŽEVANJA ZRAKA 19APOOA.

UL 19, str. 1637
Razpisana višina sredstev 700 milijonov SIT je za: zamenjavo sistemov (na premog, druga trda goriva, težko kurilno olje ali lahko kurilno olje), za ogrevanje prostorov in vode, za enega izmed okolju prijaznejših virov energije, za namestitve sistemov, ki izkoriščajo obnovljive vire energije ali zmanjšujejo emisijo v ozračje v obstoječih in novih objektih ter namestitve ogrevalnih sistemov v novih objektih, kjer je izkoristek kotla nad 90%. Kredit lahko pridobijo v višini do 80% investicije: občani do 1,3 mio SIT, samostojni podjetniki do 6 mio SIT in pravne osebe do 70 mio SIT. Za prvo polletje 2000 velja obrestna mera 5,14% letno, kredit bo obračunavan v tolaški protivrednosti DEM. Razpis velja do porabe razpisanih sredstev vendar najkasneje do 28.02.2001. Vloge za kredit sprejemajo in dajejo informacije: za pravne osebe NKBM-Ljubljana, Slovenska 27/III, g. Južnič; telefon 061-220-633. Za občane: NKBM, Ljubljana, Slovenska 56, ga. Debeljak, telefon 061/131-40-30, Dolenjska banka, Ljubljana, Tavčarjeva 7, ga. Zahirovič, telefon 061/300-05-23, Gorenjska banka, Ljubljana, Dalmatinova c.4, ga. Kastelic, telefon 061/312-250.

Razpisi niso objavljeni v celotni obliki, temveč le povzetki, ki predstavljajo osnovno informacijo zainteresiranim. Vse celotne objave razpisov si lahko ogledate v ustreznih številih Uradnih listov.

Obveščamo vas, da pripravljamo Gospodarska zbornica Slovenije 20.04.2000 posvet: Kako poslovati z Italijo-Subkontraktiranje, ki bo v Novi Gorici, in 11.05.2000 posvet: Kako poslovati s Turčijo, ki bo v Novem mestu. Kotizacija je 5.000 SIT. Informacije 061/18-98-164, teme: predstavitev ekonomske situacije, zavarovanje in financiranje izvoza, finančno in medbančno poslovanje, ukrepi in delovanje državnih institucij, praktične izkušnje podjetnikov.

Za inovatorje (podjetja, obrtnike in fizične osebe) SPIM - Slovenska podjetniška in inovacijska mreža organizira sodelovanje na sejmih: Celje-MOS (september), prijave do 15.07.2000
Nurnberg, (02-05. november) prijave do 15.09.2000

Prijavne obrazce dobite na sedežu Področnega centra za razvoj gospodarstva d.o.o., Škrabčev trg 40, Ribnica ali na Pospeševalnem centru za malo gospodarstvo, Dunajska 156, Ljubljana (telefon 061/189-18-70 in 189-18-77).

Janez Mate

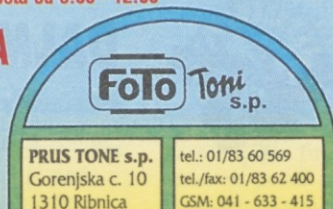
Delovni čas: vsak dan od 8.00 - 19.00, sobota od 8.00 - 12.00

RAZSTAVNO - PRODAJNA GALERIJA

NUDIMO VAM:

- izdelava fotografij v 1 uri
- fotografije dobite v albumih
- za dva ali več prinesenih filmov v razvijanje dobite barvni film
- film, kupljen pri nas, vam razvijemo brezplačno
- fotografiramo in snemamo poroke, rojstne dneve in druge svečanosti
- velika izbira fotoaparatorov, albumov, okvirov ter drugega fotografskega materiala
- hitro in kakovostno okvirjanje fotografij, slik, gobelinov,...
- strokovno svetovanje pri fotografiranju in uporabi fotoaparata

OD SEDAJ VSE NA ENEM MESTU • ZA VAS IN Z VAMI FOTO TONI

MENJALNICA

MIKEL

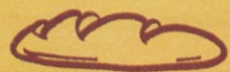
Kolodvorska 9a, Ribnica
tel./fax: (01) 83 60 657

- \$ odkup in prodaja deviz
- \$ non - stop od 8 do 18
- \$ hitro opravljene storitve, brez vrst
- \$ ugodni tečaji - popust na večje količine

Borzno posredovanje

odkup in prodaja delnic in PID-ov
nizke provizije, hitra izplačila
svetovanje o vrednostnih papirjih
(KRKA, LEK, MERCATOR, ZVON I, NFD ...)

\$ DEM CHF ATS ITL

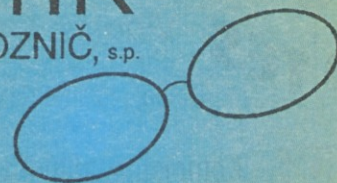
Pekarna
HRAM

tel.: 855-558

*Ta dobri kruhek
so spekle zlate roke
in babičin recept*

OPTIK

JANEZ POZNIČ, s.p.

Vrvarska 3, 1310 Ribnica, TEL.: 01/83 60 367

Delovni čas: vsak dan od 9^h do 19^h

sobota zaprto

ZELO UGODNO - VOZILA LETNIK '99
CENEJŠA DO 200.000 SIT

ŠKODA FELICIA ŽE OD 1.325.712,00 SIT
OCTAVIA ŽE OD 2.106.602,00 SIT
- COMBI ŽE OD 2.408.058,00 SIT
- COMBI 4 x 4 ŽE OD 3.261.306,00 SIT

- KREDIT DO 5 LET - LEASING
- PRODAJA RABLJENIH VOZIL
- PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV
- PRODAJA DODATNE OPREME

Volkswagen group

Gornje Lepovčice 36, 1310 Ribnica, tel.: 01/83 62 196, fax: 01/83 62 186

Nudimo vam:

- polaganje talnih oblog:
itisonov, toplih podov,
PVC talnih oblog, vinflex,
pluta, laminatov, parketov z
brušenjem in lakiranjem
- pleskanje in kitanje stenskih površin ter barvanje oken, vrat,
opažev, žlebov
- obnovitev fasad
- redna in generalna čiščenja poslovnih ter stanovanjskih prostorov
- globinsko čiščenje preprog, stolov in sedežnih garnitur
- obnovitev marmorja in teraca ploščic (kristalizacija)

ČISTILNI SERVIS - SLIKOPLESKARSTVO

TEL.: 01/83 61 581, MOB.: 0609/647-188, GSM: 041/647-188

UGODNE CENE NAŠIH STORITEV

- HLADNE IN TOPLE PREDJEDI
- HIŠNA SPECIALITETA
(dušena divjačina z domačimi štruklji, cmoki, svaljki)
- ŠIROK IZBOR RIBJIH JEDI IN MORSKIH SADEŽEV
- IZBRANA SPECIALITETA (žrebičkov zrezek)
- OSTALE JEDI PO NAROČILU

GOSTILNA MIHELIČ

VABLJENI V 1. NADSTROPJE V BOGATO STILNO
OPREMLJENE SOBE ZA MANJŠE DRUŽBE, OBLETNICE,
ZAKLJUČENE DRUŽBE, POROKE.

Del. čas: vsak dan od 9h - 22h
nedelja od 9h - 16h
ponedeljek popoldne zaprto

GOSTILNA MIHELIČ, Škrabčev trg 22, Ribnica. Tel.: 061/ 83 63 131

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA RIBNICA p.o.

Škrabčev trg 19, 1310 Ribnica, tel.: 83 60 813

Našim varčevalcem nudimo celovito ponudbo:

- » varčevanje po ugodnih obrestnih merah
- » ugodna dolgoročna in kratkoročna posojila
- » možnost prejemanja pokojnine in ostalih osebnih prejemkov
- » vodenje žiro računov
- » možnost plačevanja vseh vrst položnic
- » odkup in prodaja deviz
- » odkup in prodaja delnic

Delovni čas vsak delovnik od 7.30 do 14.30 ure in
ob sobotah od 8.00 do 11.00 ure

DALMATINSKI DNEVI

Vabimo vas na tradicionalne dneve
ribjih pojedín, ki bodo

od petka, 31. marca, do sobote, 8. aprila 2000

Postregli vam bomo z ribjimi specialitetami,
ki jih bodo pripravili izkušeni kuharji.

Rezervacije sprejemamo na telefonski številki 01/789 - 098

TESARSTVO ORAŽEM

tesarstvo in gradbena dela

Vladimir ORAŽEM s.p.

Dolenja vas tel./fax: 83 64 149, 83 64 810

Kompletna ponudba tesarskih, gradbenih
in obrtniških del

Pooblaščen dobavitelji in izvajalci za
BRAMAC, PONDACH, CREATON, VELUX

**MONTAŽA
PRODAJA
SERVIS**

Starc Matjaž, s.p., Goriča vas 86, Ribnica
tel.: 83 61 130, MBT: 0609-612-590

Garažna in industrijska avtomatska vrata
na daljinsko upravljanje, protipožarna vrata

Elektroinstalacije

Elektromehanika

Servis električnih strojev in naprav

Sladkorna bolezen - seznanimo se z njo

Storimo nekaj za svoje zdravje

Sladkorna bolezen je civilizacijska bolezen in število obolelih je po mnenju Svetovne zdravstvene organizacije prestopilo mejo, ko že lahko govorimo o epidemiji.

Sladkorno bolezen ima skoraj 200 milijonov ljudi.

V Sloveniji živi okoli 100 000 ljudi s sladkorno boleznijo.

Narava sladkorne bolezni je neprizanesljiva, saj zahteva neprekinjeno zdravljenje in nadzor nad boleznijo. Z natančnim upoštevanjem pravil igre pa lahko postane izziv, ki osebo s sladkorno boleznijo usmeri na pot zdrave prehrane, pravilne higijene in prepotrebne gibanja.

Dovolite nam, da se vam v nadaljevanju na kratko predstavimo in upravičimo osnovno usmerjenost dejavnosti našega podjetja. **Skrb za ljudi s sladkorno boleznijo – za kvaliteto življenja** je naše vodilo in orientacija pri izbiri programov in proizvodov, ki jih zastopamo na slovenskem tržišču.

Uspešno zdravljenje sladkorne bolezni vključuje med drugim tudi **samokontrolo**. Ljudje s sladkorno boleznijo lahko s pomočjo majhnih, natančnih in priročnih aparatov kadarkoli sami določijo količino krvnega sladkorja ter na osnovi rezultatov sami spreminjajo in prilagajajo prehrano in telesno aktivnost, skratka, skrbijo za urejenost svoje bolezni ob nadzoru in nasvetih zdravnika.

Sladkorna bolezen po daljšem času trajanja povzroči nastanek zapletov, ki jih s primernim nadzorom lahko omilimo in celo preprečimo njihovo napredovanje do stopnje, ko se ne da storiti ničesar več.

Eden izmed zapletov so **okvare na nogah**, ki se nemalokrat končajo z amputacijo. Ljudje s sladkorno boleznijo, pri katerih je občutljivost stopal že zmanjšana, so še posebej ogroženi in potrebujejo primerno obutev, katere lastnosti ustrezajo vsem zahtevam stroke.

Čevlji in copat morata biti prostorna, lahka in brez izpostavljenih šivov. Vložek čevlja in copata mora biti mehak in ustrezno prirejen potrebam posameznika. V našem podjetju so vam na voljo različni modeli čevljev, copat in poletne obutve. Zaradi zgoraj naštetih lastnosti pa jih radi obujejo tudi ljudje, ki nimajo sladkorne bolezni, imajo pa sicer težave s stopali.

Impotenca je zaplet sladkorne bolezni, kateremu je namenjena najmanjša pozornost in vendar prizadene precejšnje število moških s sladkorno boleznijo. Na tem področju je naše podjetje ob sodelovanju zdravnikov že pomagalo mnogim izmed njih. Pri tem pa ne smemo mimo dejstva, da moški s sladkorno boleznijo predstavljajo le 20% celotne populacije moških s tovrstnimi težavami. Naše delo na tem področju torej presega okvire sladkorne bolezni.

Z veseljem vam bomo posredovali več informacij v zvezi s proizvodi, ki smo jih na kratko omenili v prispevku. Vaš klic ali pisno sporočilo pričakujemo na našem naslovu, kjer lahko naročite tudi brezplačne knjižice z več informacijami s posameznih omenjenih področij.

Zaloker & Zaloker d.o.o.
Kajuhova 9, Ljubljana
Telefon: 01/542-51-11
www.zaloker-zaloker.si

Področni center za razvoj gospodarstva, d.o.o., Ribnica, ki so ga soustanovile občine: Ribnica, Velike Lašče, Dobropolje, Sodražica in Loški Potok, bo za vsa lokalna glasila pripravljala članke, kjervas bomo poizkusili čim bolj obveščati o aktivnostih podjetja, podpornih organizacij gospodarstvu, o javnih razpisih (predvsem za področje finančne pomoči) in drugih podjetniških zadevah.

V mesecu februarju smo pričeli z delovanjem informacijskih pisarn, ki bodo nadaljevale z delom tudi naprej in kjer lahko vsi zainteresirani dobite brezplačne storitve z naslednjih področij:

- splošno svetovanje in informiranje: splošno podjetniško svetovanje (pomoč pri začetku dejavnosti ali reševanju raznih operativnih problemov), finančni skladi in drugi finančni viri, pomoč pri pripravi blagovnih znamk, aktivnosti: Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtnice, EIC - Euro Info Center, SPIM - Slovenska podjetniško inovacijska mreža) ... in ostalo v okvirih dejavnosti.

- Posebej za področje zaposlovanja in brezposelnosti: obveščanje o potrebah lokalnega trga in o programih zaposlovanja, motiviranje za vključevanje v programe, organiziranje in pomoč pri pripravi projektov zaposlovanja, o možnostih sodelovanja z Zavodom za zaposlovanje, sodelovanje pri organizaciji in spremljanju javnih del, organizacija različnih aktivnosti v okviru lokalnih iniciativ.

- V pisarni si lahko ogledate gradiva Gospodarske zbornice Slovenije, ki vam bodo pomagala odgovoriti na različna vprašanja, npr.: preveritev poslovne ideje, izbira ustrezne pravnoorganizacijske oblike družbe, opomnik za ustanavljanje gospodarskih družb, kako ustanoviti družbo z omejeno odgovornostjo, kako postati samostojen podjetnik, pogoji za opravljanje dejavnosti trgovine, viri financiranja za podjetnike, osnove za pridobitev bančnih kreditov, inovacije in prenos tehnologij, ureditev pripravnosti po novem, poslovne informacije na internetu, program promocijskih aktivnosti Slovenije 2000, program posvetov poslovanja s tujimi državami in ostalo.

Lahko nas obiščete v informacijskih pisarnah in na sedežu podjetja ali pokličete na naše številke telefona, GSM. Informacijska pisarna v Ribnici je na sedežu podjetja vsak torek od 9. do 14. ure. Področja delovanja Področnega centra za razvoj gospodarstva bodo v letu 2000 usmerjena predvsem na sodelovanje in pomoč:

3. Vsem bodočim podjetnikom (brezposelni, študentje, dijaki in vsem ostalim, ki želijo stopiti na podjetniško pot) pri zagonu dejavnosti.

4. Vsem obstoječim podjetnikom pri širjenju dejavnosti in povečevanju kakovosti.

5. Lokalnim skupnostim pri izdelavi in izpeljavi razvojnih občinskih, medobčinskih in regijskih projektov.

V ta področja se bomo vključevali z aktivnostmi: svetovanja, informiranja, izobraževanja in z drugimi aktivnostmi glede na lokalne potrebe.

PREDSTAVITEV VIROV FINANCIRANJA ZA MALA PODIJETJA IN PODJETNIKE

povzetek gradiva Gospodarske zbornice Slovenije (v celoti si gradivo lahko ogledate na našem naslovu).

PODIJETNIŠKE INFORMACIJE

PODROČNI CENTER ZA RAZVOJ
GOSPODARSTVA, d.o.o.
ŠKRABČEV TRG 40

1310 RIBNICA

telefon: 83 69 331, fax: 83 69 335,

GSM: 041/436-233

Zagotavljanje finančnih virov za pričetek in nemoten potek poslovanja predstavlja danes enega izmed osnovnih problemov, s katerim se srečuje skoraj vsak podjetnik. Finančna sredstva je možno pridobivati iz različnih virov (poleg lastnih). Pomembno je, da vsak podjetnik naprej izdelava poslovni načrt in v njem ugotovi, koliko sredstev bo potreboval za uresničitev svoje poslovne ideje, oceni prihodke in odhodke in se šele nato odloča za pridobitev finančnih sredstev.

Foto AP

V nadaljevanju bom naštel le nekaj virov financiranja, ki so dostopni podjetnikom:

- Banke
- Sklad republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva, Ljubljana
- SFM sklad - svetovalna družba za investicijska vlaganja, Ljubljana
- Slovenska razvojna družba, Ljubljana
- Horizonte Venture Management d.o.o., Ljubljana
- Sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja, Ribnica

- Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, za ekonomske odnose in razvoj, za znanost in tehnologijo, za gospodarske dejavnosti

- Ekološko razvojni sklad
- Republiški zavod za zaposlovanje, Ljubljana
- Pospeševalni center za malo gospodarstvo, Ljubljana

- Slovenska izvozna družba
- Garancijski skladi (Zagorje, Murska Sobota, Novo mesto, Koper, Celje, Kranj)
- Občinski viri

- Posebno poglavje predstavljajo tudi programi pomoči Evropske unije, kar bom posebej predstavil v eni od naslednjih števil

- In drugi različni viri.

Financiranje iz virov poteka na različne načine: krediti, leasing, sovlaganja, jamstva za posojila, subvencije, premije ipd. Na razpolago so vam trajni finančni viri, kjer lahko pridobite kredite v skladu s pogoji kreditodajalca vedno, in občasni finančni viri, ki so vezani predvsem na razpise, zato je pomembno nenehno spremljanje teh razpisov za vse, ki so zainteresirani za pridobitev teh sredstev. Večji del razpisov, ki so objavljeni v Uradnem listu, bomo za vas spremljali tudi v Področnem centru za razvoj gospodarstva in vas skozi lokalne časopise obveščali o os-

Cilj za leto 2000 je tudi vzpostavitev osnovne mreže zunanjih sodelavcev in informacijske baze podatkov o kadrih. Zato ste vabljeni vsi posamezniki in podjetja, ki ste pripravljene svoja znanja ponuditi tudi drugim, da nam sporočite, katera področja ste pripravljene pokrivati.

S tem želimo doseči čim večji pretok znanj in izkušenj ter dolgoročno zagotoviti, da bi imeli lokalno dovolj usposobljenega kadra za čim več področij. Cilj je tudi povečevanje sodelovanja med večjimi gospodarskimi družbami in drobnim gospodarstvom, med družbami, ki že imajo določene izkušnje, in novonastalimi družbami ter vključevanjem študentov in dijakov v določene aktivnosti v gospodarstvu.

novnih razpisnih pogojih. Če imate v pripravi investicijo oziroma potrebo po dodatnih virih financiranja, nas o tem obvestite in vam bomo informacije o razpisih pošiljali tudi na vaš naslov. Prvo informacijo o javnih razpisih vam posredujemo že v tej številki časopisa.

Janez Mate

Gradivo za objavo zbiramo do 6. aprila v uredništvu Rešeta, Škrabčev trg 40.

TEL. ŠT.:

83 69 332 (Uredništvo)
837 20 23 (Občina)

Fax: 83 69 332

E-mail: reseto.obcina.ribnica@siol.net

Zaželeno so diskete (uporaba urejevalnika besedil WORD 6.0, pisava Times New Roman CE, velikost črk = 12 pik) in fotografije, pri katerih obvezno pripišete avtorja.

Gradivo oddajte v navedenem roku.

1. Pisma bralcev:

Dolžina naj ne presega 30 vrstic (1 vrstica=60 znakov).

2. Odgovori

Dolžina ne sme biti daljša od teksta, na katerega je podan odgovor.

3. Ostali teksti:

Dolžina ne sme presegati 45 vrstic (1 stran A4 format). Vse morebitne daljše tekste objavimo le po predhodnem dogovoru z uredništvom.

Obvezno se podpišite s polnim naslovom, vključno s telefonsko številko in lastnoročnim podpisom. Ime, priimek in kraj bodo objavljene, vsi ostali podatki pa zadržani v uredništvu.

Anonimnih vsebin ne objavljamo!

Teksti naj ustrezajo zahtevanim pogojem.
Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja.

O varnostnih razmerah v letu 1999 na območju PP Ribnica

RIBNICA JE ZA BIVANJE RELATIVNO MIRNA SOSESKA

Alarmantno je edino to, da je vse večja alkoholiziranost voznikov

PROMETNA VARNOST

Varnostne razmere v letu 1999 v primerjavi s predhodnim letom niso bile bistveno drugačne, razen na področju prometne varnosti, kjer smo beležili večji porast skupnega števila prometnih nesreč. Tako smo skupno obravnavali 162 (leto poprej 119) prometnih nesreč, kar predstavlja 36-procentni porast. Od tega smo obravnavali 26 prometnih nesreč (19) s telesnimi poškodbami, v katerih ni nobena oseba umrla (2), 8 (5) oseb je bilo hudo, 26 (14) pa lahko telesno poškodovanih.

zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Predvsem so zaskrbljujoči podatki o vožnji pod vplivom alkohola nad dovoljeno mejo, saj je bilo realno pričakovati, da se bo alkoholiziranost po uveljavitvi novega Zakona zmanjšala. Statistični podatki ugotovljenih tovrstnih kršitev pa izkazujejo, da se je celo povečala. Od skupnega števila 367 (lani 323) ugotovljenih voznikov, ki so vozili pod vplivom alkohola, je bilo 66 (39) voznikov, ki so odklonili preizkus, 79 (106) pri katerih je bila ugotovljena koncentracija alkohola nad 1,5 g/kg, in 7 (14) voznikov, udeleženih v prometnih nesrečah nad 1,11 g/kg.

Poleg represivnega ukrepanja pa smo med celim letom izvedli tudi veliko preventivnih akcij, predvsem ob začetku šolskega leta, Teden otroka, Varna zimska vožnja itd.

KRIMINALITETA

V letu 1999 je bilo na območju PP Ribnica prijavljenih 446 (lani 441) zadev zaradi suma, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Od tega je bilo v obliki kazenske ovadbe zaključenih 286 (276) zadev, 149 (165) pa v obliki poročila, v večini primerov zato, ker prijavljeno dejanje ni vsebovalo elementov kaznivega dejanja, v nekaj primerih pa prijavitelji niso hoteli podati predloga za pregon, oz. so od predloga odstopili. Od 297 kaznivih dejanj je bilo raziskanih 194 ali 65 % vseh kaznivih dejanj. Med kaznivimi dejanji prevladujejo kazniva dejanja splošne kriminalitete, in sicer 285 ter 13 KD gospodarske kriminalitete.

Največ kaznivih dejanj smo obravnavali zoper premoženje in sicer: tatvine 63, velike tatvine 66, poškodovanje tuje stvari 24, goljufije 21 itd. Kaznivih dejanj zoper življenje in telo z najhujšimi posledicami nismo obravnavali, smo pa obravnavali 8 lažjih poškodb, 1 hudo telesno poškodbo in 5 KD ogrožanja z nevarnim orodjem.

Skupna karakteristika in značilnost pri obravnavanju primerov s področja kriminalitete je kategorija storilcev (Romi), ki so storili 64 KD, kar predstavlja 32 % vseh raziskanih KD. V večini primerov je šlo za mladoletnike in otroke iz romskih družin, bodisi Romov in ribniškega območja oz. Romov, ki so občasno prihajali iz drugih območij. Bi pa veljalo opozoriti vse občane na večje samozaščitne ukrepe pri zavarovanju lastnega premoženja, predvsem na ta način, da ne puščajo v vozilih vrednejših predmetov na vidnih mestih, ne spuščajo v stanovanje neznanih oseb brez nadzora itd.

Mirko Ješelnik
KOMANDIR POLICIJSKE POSTAJE
inšpektor I. razreda

Po dnevu, ko so se še mnogi moški s poklonom rožice poskušali za vse žal storjeno ali izrečeno odkupiti svoji najdražji in so klonili pred simboliko 8. marca, je treba obelodaniti tudi dejstvo, ki ga zaznava Urad za žensko politiko:

NEENAKOPRAVNE NA TRGU DELA!

Urad je prejel že več kot 1000 klicev žensk, ki se soočajo s težavami na delovnem mestu zaradi nosečnosti ali materinstva:

- ne dobijo zaposlitve, ker še nimajo otrok oz. zato, ker jih že imajo
- ne morejo podaljšati zaposlitve za določen čas potem, ko delodajalca seznanijo s tem, da so noseče
- na delavke, ki so zaposlene za nedoločen čas, se v času dopusta za nego ali varstvo otroka pogosto izvaja pritisk, da naj dajo odpoved, oz. se jih po vrnitvi na delo premesti na drugo, slabše plačano delovno mesto

Delodajalci dojemajo ženske kot bolj rizično delovno silo, ki posredno pomeni tudi možnost višjih stroškov glede izplačila nadomestila plače zaradi »rizične« nosečnosti in nadomeščanja osebe, ki je na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka.

Brezplačna tel. linija za ženske, ki so na delovnem področju diskriminirane zaradi spola:

080 12 13

Zato je Urad za žensko politiko pripravil ukrepe za izenačevanje možnosti žensk in moških na trgu dela. Delodajalcu in samozaposleni osebi naj bi se priznalo povračilo prispevkov, ko gre za nadomestno zaposlitev za čas nadomeščanja osebe, ki je na porodniškem dopustu in dopustu za nego in varstvo otroka, če bo samozaposlena oseba z dejavnostjo nadaljevala najmanj za dvojno dobo prejemanja povračila prispevkov in če se bo delodajalec zavezal, da bo zaposleno osebo po preteku navedenega dopusta imel zaposleno še najmanj za dvojno dobo prejemanja povračila prispevkov.

Delodajalce naj bi tudi razbremenili plačila nadomestila plače na podlagi potrjena o začasnih nezmožnostih za delo zaradi ugotavljanja ter zdravljenja zmanjšane plodnosti oz. »rizične« nosečnosti.

VZDRŽEVANJE JAVNEGA REDA IN MIRU

V letu 1999 je PP Ribnica obravnavala 305 (lani 306) oseb, zoper katere je sodniku za prekrške podala 210 (208) predlogov, s katerimi je bilo evidentiranih 334 (347) kršitev. Iz navedenih podatkov izhaja, da je stanje primerljivo z letom poprej.

Zabeležili smo 5 primerov kršitev javnega reda in miru, v katerih je sodelovalo pet in ali več oseb. Zaradi kršitev so policisti opravili 157 intervencij, in sicer 114 na javnem kraju in 43 v zasebnih prostorih. Zaradi pijanosti v času kršitve JRM in bojzani nadaljnje kršitve je bilo pridržanih do iztreznitve 10 oseb.

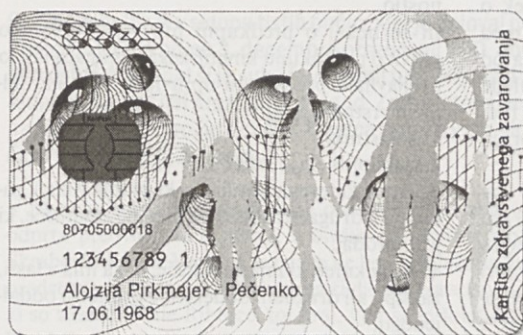
Ugotavljamo, da je tudi na območju PP Ribnica vedno več nedovoljene droge, tako smo zoper 6 kršiteljev podali predlog sodniku za prekrške po Zakonu o proizvodnji z mamili, podali 2 kazenski ovadbi zaradi omogočanja uživanja mamil ter uničili en nasad (ca 20 sadik) indijske konoplje.

Pri nadzoru in varovanju državne meje ugotavljamo, da le-ta ni ogrožena, saj smo obravnavali le nekaj primerov ilegalnih prehodov, in sicer skupaj tri.

Delo policije je bilo usmerjeno v ugotavljanje tistih kršitev (hitrost, alkohol, stran in smer vožnje ter neupoštevanje prednosti), ki so najpogostejši vzroki prometnih nesreč, in vrst kršitev (varnostni pas, čelada, pešci), ki v bistveni meri vplivajo na težo posledic oz. telesnih poškodb. Največ prometnih nesreč se še vedno pripeti zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo (26 %), smer in stran vožnje (18,5 %), izsiljevanje prednosti (11 %) itd. Po kraju se je največ prometnih nesreč zgodilo v naselju, 102, izven naselja pa 60.

Pri nadzoru cestnega prometa so policisti ugotovili skupno 4920 kršitev. Obravnavali smo 367 voznikov

UVEDBA KARTICE ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Desetletja staro zdravstveno izkaznico bomo kmalu zamenjali s KARTICO ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA (KZZ), ki jo je kot dokument za izkazovanje zdravstvenega zavarovanja pri obisku zdravnika in uveljavljanju zdravstvenih storitev uzakonil že Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju leta 1992. September 1999 je bil določen za začetek nacionalnega, torej vseslovenskega prehoda na nov, elektronski sistem izmenjave in obdelave podatkov v zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Plastična kartica z vgrajenim čipom - mini računalnikom - je dokument informacijske dobe in zamenjuje zdravstveno izkaznico. Prinaša hitro in učinkovito preverjanje in izmenjavo podatkov ter zmanjšuje stroške. Za vas zavarovance pa je najpomembnejše to, da odslej veljavnost zdravstvenega zavarovanja potrjuje sami, in ne več prek tretje osebe.

Na KZZ bodo vidno zapisani ime, priimek zavarovanca, datum rojstva, številka zavarovanja ter ime izdajatelja. V čipu kartice (torej v elektronski obliki) je poleg omenjenih podatkov zapisan naslov zavarovanca, podatki o njegovem obveznem zavarovanju in njegovi veljavnosti ter podatki o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, sklenjenem pri eni od zavarovalnic; vzajemni zdravstveni zavarovalnici Vzajemna, d.v.z. ali Adriatic, d.d. Elektronski zapis vsebuje tudi šifro izbranega osebnega zdravnika, zobozdravnika, pediatra in ginekologa.

Za zdaj na kartici ne bo medicinskih podatkov. Zapis zdravstvene narave še naprej ostajajo v kartoteki pri vašem osebnem zdravniku. Če se boste izrekli za darovalca organov in tkiv ter z izjavo dovolili, da je ta podatek shranjen v bazah podatkov ZZZS, bo tudi ta osebni podatek vnesen v čip kartice. Z medicinskimi in pravnimi strokovnjaki še proučujemo možnost, da bi v prihodnosti kartica nosila tudi medicinske podatke, kot so podatki o alergijah, krvni skupini itd. Ko bodo ta vprašanja pravno in organizacijsko rešena, boste o njih natančno obveščeni.

Kartica pokaže vso svojo uporabnost in prednosti v zdravniški ordinaciji ali sprejemni pisarni, kjer bo pooblaščen medicinsko osebje s pomočjo čitalnika in

uporabe PROFESIONALNE KARTICE prebralo z nje najbolj sveže podatke (KZZ). Kombinacija zavarovančeve in profesionalne kartice, ki jo bodo imeli pooblašeni zdravniki, medicinske sestre, farmacevti in drugo zdravstveno osebje, daje ustrezno, zelo visoko raven varovanja podatkov.

KZZ boste v bodoče potrjevali na SAMOPOSTREŽNIH TERMINALIH, ki bodo, ponekod so že, v vseh zdravstvenih domovih, bolnicah in izpostah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. KZZ boste potrjevali vsake tri mesece, upokojenci in otroci boste svoje kartice za obvezno zdravstveno zavarovanje potrjevali enkrat letno. Potrjevanje KZZ na samopostrežnih terminalih je nad vse preprosto in hitro. Navodilo za uporabo KZZ in njeno potrjevanje boste prejeli skupaj s kartico po pošti s priporočeno pošiljko, označeno z »vrednostno pismo«.

Na kartici bomo ob izdaji uporabili podatke o zavarovancih iz evidenc, ki jih na podlagi prijav v zavarovanje vodi ZZZS, zato je zelo pomembno, da so ti podatki pravilni. Zakonska obveza za vse državljane s stalnim prebivališčem v R Sloveniji je ureditev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zakonska obveza delodajalcev in drugih zavezanec je ažurno sporočanje vseh sprememb podatkov o zavarovanju Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije. To je še posebej pomembno pred pričetkom razdeljevanja kartice, saj bodo kartico prejeli le zavarovanci, ki imajo urejeno zdravstveno zavarovanje in popolne osebne podatke. Zato naj ne bo odveč opozorilo vsem občanom, našim zavarovancem, da preverijo svoje osebne podatke in podatke o zavarovanju še pred uvedbo kartice!

Z razdeljevanjem kartic bomo v Območni enoti Ljubljana pričeli konec aprila 2000, Ribnica bo predvidoma na vrsti v prvih dneh maja 2000. Kartico boste lahko potrjevali na samopostrežnih terminalih, nameščenih v Zdravstvenem domu dr. Janeza Oražma Ribnica in na Zdravstvenih postajah v Sodražici in v Loškem Potoku. Želimo, da bi bila kartica zdravstvenega zavarovanja v našem okolju sprejeta s čim manj zapleti, saj predstavlja prijazen dokument sodobnega časa. Za vse informacije se vedno lahko obrnete na naš naslov:

ZZZS OE LJUBLJANA,
IZPOSTAVA RIBNICA,
Majnikova 1, RIBNICA;
tel.: 861 725 in 861 124.

Vodja izpostave Ribnica
Barbara Mate

Zadnji čas za cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu

Prihaja toplejše obdobje in z njim tudi večja nevarnost bolezni, ki jih prenašajo klopi - pri nas predvsem Lyme boreliozo in klopni meningoencefalitis.

Lyme boreliozo poteka v treh fazah. Najprej na mestu klopovega vboda po treh dneh do enega meseca nastane rdečina, ki se počasi širi navzven, v sredini zbledi in dobi obliko kolobarja; sprememb na koži je lahko tudi več. Kolobarji izginejo lahko tudi brez zdravljenja, vendar se v tem primeru okužba širi dalje po telesu. V drugem in tretjem obdobju bolezni (lahko več mesecev ali let po vbodu) se pokažejo znaki prizadetosti več organov - kože, živčevja, sklepov, mišic, tudi oči in srca.

Pomembno je, da bolezen ugotovimo v začetni fazi. Zdravimo jo z antibiotiki, ki v večini primerov preprečijo nadaljnji potek bolezni. Cepljenje proti boreliози za zdaj ne obstaja.

Klopni meningoencefalitis je virusna bolezen osrednjega živčevja. Menijo, da je pri dveh tretjinah bolnikov okužba neopazna. Sicer pa značilna slika bolezni poteka dvofazno: prva faza bolezni se začne približno 7 dni po klopovem vbodu kot kratka, neznačilna vročinska bolezen. Sledi prvo obdobje in nato znaki vnetja možganskih ovojnic oz. možganov.

Zdravljenje je usmerjeno v omilitev znakov bolezni, bolnik mora počivati, po potrebi dobiva sredstva proti bolečinam in proti vročini. Posledice po preboleli bolezni ugotavljajo v 6 do 46 %. Bolniki imajo lahko kasnejše glavobole, slabši sluh, vid, vegetativne ali različne psihične motnje, lahko so prizadete posamezne mišice.

Bolezen se pojavlja sezonsko, od meseca maja do oktobra, vsako leto je največ obolenj v juliju. V zadnjih letih opazujejo, da zboleva vedno več mlajših oseb.

Virus prenašajo klopi in področje Ribnice ter Kočevja je eno izmed naravnih žarišč te bolezni.

Klopi so predvsem v gozdni podrasti, grmovju vlažnih gozdov, v travi in celo na vrtu, največ jih je do nadmorske višine 600 metrov. Ko se zunanja temperatura poviša, postanejo aktivni. Nevarnost okužbe traja že od februarja pa vse do novembra. Vendar vsak klop ni okužen, pa tudi po vbodu okuženega kropa ne pride vedno do okužbe gostitelja.

Okužbo preprečujemo na več načinov:

- zaščita pred klopovim vbodom - nosimo ustrezno zaščitno obleko, tako da je čim več kože pokrite, uporabljamo sredstva za odganjanje insektov. Po povratku iz narave je potrebno pregledati obleko in telo, se tuširati. Če opazimo kropa, ki je pritrjen na kožo, ga odstranimo tako, da nanj za nekaj minut nanese plast kreme, olja itd. in ga s pinceto odstranimo.

- cepljenje (samo osebe, ki so bile okužene z virusom klopne meningoencefalitisa, so zaščitene pred boleznijo!).

Cepivo je varno in učinkovito, saj zaščiti skoraj 100% prejemnikov (po prvem odmerku 70%, po drugem 95% in po tretjem 99%). Stranski učinki so redki in blagi. V Sloveniji je obvezno cepljenje za osebe, ki so pri svojem delu ali terenskih vajah izpostavljene nevarnosti okužbe (npr. gozdarski delavci, študentje, naborniki). Zaželeno pa je tudi zaščita drugih ogroženih skupin (lovci, gobarji, taborniki itd.) oziroma vseh oseb, ki bivajo na okuženih območjih. Za cepljenje je spodnja starostna meja 1 leto, zgornje meje ni.

Za osnovno zaščito so potrebni trije odmerki:

- začetna doza (priporočljiva je še v hladnih mesecih!)
- 2. doza 14 dni do 3 mesece po prvi in
- 3. doza 9 do 12 mesecev po 2. dozi.

Vsake 3 do 5 let je potrebno pozitivno cepljenje z eno dozo cepiva.

Cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu izvajamo tudi v zdravstvenem domu Ribnica po predhodni prijavi. Le-to ni zajeto v obvezno zdravstveno zavarovanje, zato je potrebno poravnati tudi stroške cepiva. Cena posameznega cepljenja je 3.500 SIT.

Prijave sprejemamo v sprejemni pisarni zdravstvenega doma
Ribnica ali na telefon 8361 058 ali 8362 008.

Majda Govže Kumelj, dr. med.

»Ali se nam kršijo človekove pravice?« se sprašujemo vaščani vasi Kot.

Pred nekako dvajsetimi leti smo z mnogimi udarniški urami, krajevnim samopriskom in s prispevki samih vaščanov dobili asfalt na našo vaško cesto, srečni, da smo rešeni blata in prahu. Imeli smo lepo vas, uredili smo si hiše za primerno življenje, vsak po svojih zmožnostih; nekateri so zgradili nove, nekateri pa so gradili na starih temeljih. Vendar pa je vsa lepota kmalu izginila. Na cesti so se pojavile jame, na asfaltu so se pojavile velike razpoke, po nekaterih mestih pa je popolnoma izginil, zopet se je pojavil prah, zopet je voda začela teči po sredi cestišča, namesto da bi tekla po muldah, ki so žal, uničene. Obnovljene fasade naših hiš so zopet umazane od prahu in blata...

Na poti v kamnolom, vsakih 5 minut Foto AP

Pa saj ni čudno! Tovornjaki. Sprva eden, dva, sedaj pa vedno več in vedno težji, za nameček še tovorna prikolica, ki vzbuja občutek, da gre skozi vas vlak. Le kam vse to pelje? Hiše se tresejo, v nekaterih, ki so tik ob cesti, se sliši strašen hrup, zidovje hiš poka. Težko je tako živeti. Vsakih pet minut tovornjak, povsod prah in plin. Še zaprašeni travniki in rože v gredah opominjajo, naj nekaj vendarle naredimo. Mi pa lahko ob tem le nemo gledamo in se sprašujemo, kdaj bo tega konec. Ne vemo, ali je to demokracija; eni vse, drugi nič, enim vse pravice, celi vasi nobene. Ni pa uničena le cesta, ponekod so uničena tudi že naša dvorišča, ki smo si jih uredili s svojimi sredstvi, tovarnjakarji pa jih uporabljajo za ogibališča, tako da nismo varni še na lastnih dvoriščih.

Če vidiš, da ti naredijo škodo, se ti smejejo, rekoč, toži! Saj se ve, kdo zmaga - denar. Zdaj pa skozi vas zopet pripravljajo cesto za nov asfalt. Pa se sprašujemo za koliko časa. V teh letih smo izgubili mnogo. Koliko bomo sedaj, ko je več tovornjakov v obtoku? Asfalt je zopet obsojen na gotov propad.

Ali je občina res tako močna, da bo za težke tovornjake skozi vas zopet polila asfalt, nas pa blagoslovila s kratenjem človekovih pravic, ki so nam potrebne za normalno življenje v vasi - mir in čisto okolje!

Aktiv kmečkih žena iz Kota

ČRNA GRADNJA V I. KMETIJSKEM OBMOČJU

V 2. številki Rešeta je bil objavljen članek o poteku nakupa kmetijskega zemljišča med Otaviciami in Goričo vasjo, ki ga je kupila od vaščana Goriče vasi Romkinja Džina V. Glede na to, da je kot možen kupec omenjena tudi Občina Ribnica, bi radi pojasnili nekaj spornih trditev v tem članku.

Promet s kmetijskimi zemljišči poteka po Zakonu o kmetijskih zemljiščih (Ur.l. RS št. 59/96), v postopku prenosa lastninske pravice Upravna enota izda odločbo, s katero odobri pravni posel. Pred izdajo odločbe Upravna enota pridobi tudi mnenje občine. V skladu z 19. členom Zakona o kmetijskih zemljiščih Upravna enota lahko ne odobri pravnega posla, kar bi lahko storila v danem primeru, saj pridobitelj ni izpolnjeval vsaj dveh ali treh točk navedenega člena.

Naj navedemo nekatere točke 19. člena Zakona o kmetijskih zemljiščih, po katerih lahko Upravna enota ne odobri pravnega posla:

- če pridobitelj ni usposobljen za kmetijsko proizvodnjo ali je na drug način očitno, da pridobitelj ne bo obdeloval pridobljenih zemljišč v smislu 7. člena tega zakona,
- če bi kmetijsko zemljišče pridobila fizična ali pravna oseba, ki ga ne potrebuje za opravljanje kmetijske dejavnosti,
- če bi pravni posel očitno pripeljal do uporabe zemljišča, ki je v nasprotju z njegovo namemb-

nostjo.

In še nekaj o predkupni pravici. Predkupno pravico pri nakupu kmetijskega zemljišča lahko uveljavljajo prednostni upravičenci po naslednjem vrstnem redu:

1. solastnik,
 2. zakupnik, ki je kmet,
 3. kmet, katerega zemljišče, ki ga ima v lasti, zakupu ali drugačni obdelavi, meji na zemljišče, ki je naprodaj,
 4. drug kmet, ki ima zemljišče, ki ga ima v lasti, zakupu ali drugačni obdelavi, v primerni oddaljenosti,
 5. Republika Slovenija preko Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije,
 6. Občina, na območju katere leži nepremičnina,
 7. kmetijska organizacija, ki ji je zemljišče ali kmetija potrebno za opravljanje kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti in ima sedež v primerni oddaljenosti.
- Glede na to, da je občina s sprejetjem Zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije leta 1993 izgubila vsa kmetijska zemljišča izven ureditvenih območij, prav gotovo nima interesa za nakup kmetijskega zemljišča sredi I. območja kmetijskih zemljišč.

Oddelek za okolje in prostor/Župan

OBVESTILO

MEDNARODNA GALA REVIIJA V RITMIČNI GIMNASTIKI

V Ribnici tudi nosilke medalj s svetovnih prvenstev

V dvorani ribniškega Športnega centra se aprila obeta vrhunska glasbena, športna in plesna prireditev. Na tekmovalno in revialno glasbo bodo mlade, prikupne tekmovalke prikazale izraznost in lepoto ritmične gimnastike z baletnimi plesnimi koraki, kolebnico, žogo, obročem, kiji in strakom.

V velikem mednarodnem gala showu pod naslovom Ritmičarke sveta, ki ga 16. aprila ob 18. uri prireja Klub za športno ritmično gimnastiko Narodni dom Ljubljana, se bodo v enoinpolurnem atraktivnem tekmovalnem in revialnem programu predstavile vrhunske tekmovalke v ritmični gimnastiki, med njimi tudi nosilke medalj z olimpijskih iger, svetovnega in evropskega prvenstva, najboljše domače tekmovalke, s pored pa bodo povezovali znani glasbeni ansambli, plesalke Boleri in tekmovalke v aerobiki. Kogar ritmična gimnastika zanima, si lahko dan pred mednarodno gala revijo, v soboto, 15. aprila, ogleda v dvorani ZŠD Krim na Galjevici v Ljubljani, v živo ali po televiziji, največje tradicionalno slovensko mednarodno tekmovalno v ritmični gimnastiki, in sicer mednarodni turnir mladih v ritmični gimnastiki z motom: Daj, ptica, peroti moji mladosti. Turnir, ki ga že trinajsto leto zapored organizira Klub za športno ritmično gimnastiko NARODNI DOM LJUBLJANA, je bil tudi dvakrat uvrščen v svetovno serijo sedmih najmočnejših turnirjev Grand Prix. Letos organizatorji ponovno pričakujejo vrhunske udeležbo, saj se je prijavilo doslej že 12 držav, med prijavljenimi tekmovalkami pa so tudi Lena Vitričenko iz Ukrajine, Julija Barsukova iz Rusije in Teodora Aleksandrova iz Bolgarije, vse nosilke medalj z največjih svetovnih tekmovalj. Iz kluba organizatorja se bodo predstavile tudi državne prvakinja Andrea Žegarac, Neja Jerant, Špela Gala, Anja Zupan in Aina Laimiš.

RITMIČARKE SVETA v dvorani ŠC Ribnica, 16. aprila ob 18. uri.

Mednarodna gala revija

OBELEŽEVANJE PREŠERNOVEGA LETA V RIBNIŠKEM MUZEJU

Občina Ribnica je v sklopu tistih občin, kjer je deloval pesnik dr. France Prešeren. Letos bomo 3. decembra praznovali 200. obletnico njegovega rojstva. Naš poet si je »uka žejo« gasil tudi v ribniški šoli, ki je bila že tedaj znana po širši Kranjski in drugod. Zato v letošnjem letu dogajanje na kulturnem področju v občini Ribnica poteka v smislu spomina na ta čas Prešernovega življenja.

V Muzeju bomo njegovo bivanje obeležili s postavitvijo razstave, ki bo odprta predvidoma v juniju, v bivših prostorih Ljubljanske banke na Škrabčevem trgu. Vsebinska razstava ne bo opredeljena literarno, niti ne bo predstavljala samega Prešernovega življenja. Navezovala se bo na vsebine, ki so zaznamovale Ribnico kot kraj, kjer se je šolal dr. France Prešeren. Razdeljena bo na več krajših tematskih sklopov. Po predhodni vsebinski zasnovi bodo predstavljeni naslednji sklopi:

- na podlagi časopisja tistega časa in kasnejših odmevov bomo predstavili ribniško šolo in počutje v šolah;
- podoba (videz) razreda in prikaz šolskih pripomočkov v 19. stoletju;
- učbeniki in knjige v takratnih šolah;
- zlate knjige v ribniški šoli;
- Prešernov portret, podoba ribniškega trga iz prve polovice 19. st., Šteklíčkova hiša in še kakšna druga fotografija;
- obeleževanje Prešerna iz šolskih kronik;
- anketa: Prešeren v zavesti Ribničanov in njena interpretacija.

Zlate knjige in šolske kronike si bomo pridobili iz arhivov, nekaj predmetov o podobi razreda v Šolskem muzeju, članke o Prešernovem šolanju v Ribnici pa iz revij in časopisov. Težko je dobiti predmete, ki so jih potrebovali v takratnih šolah, zato naprošam vse, ki imate karkoli v zvezi s šolskimi pripomočki v preteklem stoletju, da prinesete v Muzej Miklova hiša, Škrabčev trg 21 ali pa pokličete na telefonsko številko: 8361 179 in bomo sami prišli po tako iskane predmete.

Predmeti so lahko naslednji: fotografije, kjer je slikan razred ali kakšen učitelj, palice, ki so jih uporabljali učitelji za kaznovanje, velik križ, saj je včasih visel v razredu, peresa, tablice, kamor so pisali, gobice za brisanje, peresnice, črnilnik, lepopisne zvezke in mogoče še kakšna stara šolska klop ali kateder, lahko pa še karkoli, česar nismo predvideli za razstavo.

Trudimo se, da bomo s skupnimi moči doprinesli delček k spoštovanju velikega človeka, zavesti osebne kulture, domači pripadnosti in širšemu okolju.

Lep pozdrav iz ribniškega Muzeja!
Polona Rigler, kustodinja

Nekdanja „PREŠERNOVA ŠOLA“, v katero je hodil naš poznejši največji pesnik, je bila znana v Skubičevi dobi okr. 1930. kot „Šteklíčkova“ hiša, pozneje mesarija Antona Lovšina.

SKUBIČEVA ZAPUŠČINA SHRANJENA V ŽUPNIJSKEM ARHIVU

Rezultati raziskovanja
znani šele v drugi polovici
leta

KULTURNO DOGAJANJE

O duhovniku Antonu Skubicu, ki je kar 40 let preživel in deloval v Ribnici ter napisal znano Zgodovino Ribnice in ribniške pokrajine, je pripravljali odbor za obeleževanje Skubičevega leta že zbral osnovne podatke. Ti mu bodo nudili smernice za raziskave ter pripravo zbornika in razstave.

Večina gradiva, tako tipkopisov kot dekanovih rokopisov, je shranjena v domačem župnijskem arhivu, veliko pa je tudi takšnega, ki po besedah župnika Maksa Ipavca še nikoli ni bilo objavljeno, najsi bo razmišljanje o socialnih problemih ali celo o problematiki splava. A. Skubic naj bi imel vrsto nasprotnikov, celo sovražnikov, ki si jih je nakopal, ker se je ukvarjal s posojilništvom, saj je vojna kriza pobrala denar mnogim varčevalcem, leti pa so za to krivili dekana Skubica. Skrivnostna naj bi bila tudi njegova smrt, je povedal gospod Ipavec, oziroma se celo namiguje, da naj bi bil Skubic pri svojih 60 letih umorjen. Raziskovanje njegove zapuščine bo obsežno in dolgotrajno delo, saj bo potrebno pregledati tako arhiv župnijskega urada kot muzeja, zgodovinskega arhiva Slovenije ter Narodno univerzitetne knjižnice, zato bo javno obeleževanje Skubičevega leta šele novembra, ko naj bi bila predstavljena brošura ter odprta razstava o njem in času, v katerem je živel. Ribniška občina je za Skubičovo leto namenila pavšalna 2 milijona SIT, kar naj bi bilo za kritje stroškov razstave, izdaje brošure in plačnega dela po mnenju pripravljalnega odbora odločno premalo, zato je župan svetoval, da se naj vsi stroški najprej ovrednotijo.

Pripravljali odbor pri zbiranju prvega gradiva o duhovniku Antonu Skubicu. Na fotografiji: spodaj Vesna Horžen in Maks Ipavec, zgoraj Jože Tanko in Janez Debeljak.

Foto AP

V raziskovalno delo je občina pritegnila domače zgodovinarje, posebej magistra Braneta Kozino, ki je tudi direktor Zgodovinskega arhiva Slovenije, in bo obdelal obdobje, v katerem je Skubic živel, ter nosilec kulturnega razvoja (Miklova hiša, Muzej). Poznavalec ribniške posvetne preteklosti Janez Debeljak bo raziskoval posojilnico in odmevnost Skubičevih sodobnikov na dekana, Maks Ipavec, ki je več v obelodanjanju sakralne zgodovine, pa bo analiziral Skubica kot pridigarja in kateheta.

A. Pahulje

Kmetijska svetovalna služba
Ribnica
Škrabčev trg 19
1310 Ribnica

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA VABI

Ena od nalog Kmetijske svetovalne službe je tudi pomoč pri ustanavljanju in delu stanovskih društev. Že dolga leta smo si prizadevali za ustanovitev društva kmetic ali boljše podeželskih žena. Lanskega maja pa nam je uspelo zbrati 20 zainteresiranih žena in ustanovile smo društvo z imenom DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA RIBNICA, ki združuje žene in dekleta s celotne ribniške občine. Tako iz Slemen, Dolenje vasi, Prigorice, Kota, Brega, Ribnice... Čeprav se nas je zbralo že 77, še nismo zadovoljne, zato vabimo tudi nove članice, ki čutijo potrebo po druženju (beri klepetu), izobraževanju (kulinarika, vrtičkarstvo, zdravstvo). Rade tudi hodimo na ekskurzije, na katerih spoznavamo lepote naše domovine, včasih pa pogledamo tudi, kako gre našim sosedom. Sodelujemo tudi na različnih prireditvah v okviru občine pa tudi zunaj. Toliko na kratko o nas.

Da se boste lažje odločile, vam bomo predstavili program dela za april 2000.

1.4. 2000 kuharski tečaj **TORTE ZA RAZLIČNE NAMENE**

10.4. 2000 zaradi velikega zanimanja ponavljamo kuharski tečaj **JEDI IZ PERUTNINE**

14. 4. 2000 ob 17. uri bo v OŠ Dolenja vas **TEČAJ IZDELOVANJA BUTARIC**

15.4. 2000 ob 16. uri kulinarčni tečaj **POGOSTITVE OB PRAZNOVANJIH**

26.4. 2000 ob 16. uri v Kotu pri Rakitnici pri Mariji Bojc **RAZLIČNE KOMBINACIJE SAJENJA ROŽ V KORITA**

Za kulinarčne tečaje sprejemamo prijave, in sicer na KSS, tel.: 836-19-27 ali pri Mariji Bojc, tel.: 864-537. Prispevek k tečaju pa je 1.000 sit. Kraj teh tečajev bo sporočen ob prijavi.

To je le delček našega plana za letošnje leto. Če vas je pritegnil, se nam pridružite. Vesele vas bomo.

Vladka Turk, univ. dipl. ing. kmet.
svetovalka za kmečko družino in
dopolnilne dejavnosti

**NASLEDNJA
ŠTEVILKA
REŠETA NE BO
IZŠLA 1. APRILA,**

saj tako resen časopis ne more iziti na dan norcev, ampak 21. aprila - petek!

PGD SV. GREGOR BO LETOS PRAZNOVALO 100 LET

Pri Svetem Gregorju smo imeli 4. marca jubilejni 100. občni zbor PGD Sveti Gregor. Ob prisotnosti domačih gasilcev in velikega števila gostov (župan občine Ribnica Jože Tanko, Lado Mate, predstavniki GZ Ribnica, predstavnik GZ Slovenije Bogomir Samsa, predstavniki sosednjih gasilskih društev in predstavniki prijateljskega društva iz Šmarji pri Jelšah), skupno 126 ljudi, smo pregledali delovanje društva v preteklem letu in si zadali naloge, ki nas čakajo v letu 2000. Poleg najpomembnejše naloge vseh, pomagati ljudem ob nesreči, kar je temeljno poslanstvo gasilstva, nas v letošnjem letu čaka organiziranje proslave ob 100. obletnici društva,

Sprejeli smo tudi sklep, da Eda Tanka zaradi njegovih zaslug pri razvoju gasilstva pri Svetem Gregorju imenujemo za častnega člana našega društva.

Vsi gostje so našemu društvu čestitali ob pomembnem jubileju in izrekli veliko pohvalnih besed, saj si jih po njihovem mnenju društvo oziroma člani resnično zaslužimo.

Gasilci se zavedamo, da nas čaka še veliko dela. Toda s skupnimi močmi in slogu, ki je do sedaj pri nas še ne manjka, upamo, da bodo naši uspehi, delovanje in obstoj zagotovljeni še naprej.

S pesmimi moškega pevskega zbora Slemen smo pričeli naše snidenje, končali pa v prijetnem

Foto Peter Centa

ki jo bomo praznovali 23. julija 2000.

Na občnem zboru sta Janez Žuk in Edo Tanko podelila našim članom priznanja za dolgoletno službovanje v gasilskem društvu (za 10, 20, 30, in 40 let) ter imenovala gasilce, ki bodo na proslavi dobili plaketo veterana.

k lepetu ob kozarčku rujnega in prigrizku, ki so ga pripravile slemenske ženske.

Še povabilo: 23. julija 2000 NA SVIDENJE pri Svetem Gregorju!

Rudi Adamič

OBVESTILO OBVESTILO OBVESTILO OBVESTILO OBVESTILO

S ŠKROPIVI ŠKODIMO ČEBELAM!!

Prihaja pomlad. Mogoče bosta ta številka in članek v njej prepozna za to, kar želimo. Sadjarji, vrtičkarji, kmetje, ki se bolj sodobno in profesionalno ukvarjajo s sadjarstvom in kmetovanjem, bodo želeli svoje sadno drevje in druge poljščine poškropiti z različnimi škropivi. Res, sodobna agrokultura zahtevali tudi to. Toda protiutež temu je umna uporaba pripravkov, ki so največkrat neprijazni do spremljevalcev rastlin.

Čebele so zveste spremljevalke cvetov. In brez čebel bi bila naša prizadevanja za pridelek prazna. Strokovnjaki, ki se razumejo na delovanje naravne, vedo povedati, da je na prvem mestu koristi čebel opraševanje cvetov, iz katerih nastanejo plodovi, in šele nato sledi pridobivanje medu in drugih čebeljih pridelkov.

Čebelarji prosimo vse tiste, ki želijo poškropiti sadno drevje ali druge poljščine, naj to opravijo v poznih popoldanskih in večernih urah. Takrat čebele več ne obletavajo cvetov. Naj povemo, da je to urejeno tudi z Zakonom.

Naj nam bo odnos do narave na prvem mestu, tudi če ste hudi na čebelarja in čebele ter se požvižgate na Zakon. Bodite obzirni do narave, katere del so tudi čebele. Brez čebel bi bilo naše življenje kot hrana brez soli.

Ivan Šega,
Čebelarsko društvo Ribnica

SLEMENCI CELO V FILMU O PREŠERNU

Člani KUD-a Sv. Gregor smo letos že začeli s pripravami za novo predstavo. Tokrat pripravljamo veseloigro *Pred poroko*. Glede na to, da si je do sedaj naše predstave ogledalo veliko gledalcev in so bili z njimi zadovoljni, mislimo, da smo tudi letos na pravi poti, saj se na odru kar vrstijo različni komični zapleti.

Člani društva pa smo tudi sicer dejavni. Kot statisti smo sodelovali pri filmu *Nepopisan list*, ki se sedaj vrti v Ljubljani. Bili smo statisti pri filmu *Mokuš*, ki čaka na montažo. Del tega filma je bil posnet v cerkvi Sv. Jurija na Starem gradu. Prav v teh dneh pa smo sodelovali pri filmu o Prešernu. Tako je nastala tudi priložena fotografija, ki smo jo posneli v odmoru med snemanjem v križevniški cerkvi v Ljubljani. Z nami sta tudi igralca Pavle Ravnohrib kot Prešeren in Veronika Drolčeva, ki igra Julijo.

Svoje delo opravljamo z veseljem, zato mislimo, da nam marsikaj tudi uspe.

Metod Jaklič

NA HITRO ODŠLA!

Komaj je minilo tri mesece, odkar smo se krajin krajne skupnosti Velike Poljane poslovili od 91-letnega Zakrajškovega strica Lojza, stanujočega na Prapročah.

Dva meseca po njegovi smrti pa je umrla še njegova žena, 88-letna Ana.

Njihov dom ob glavni cesti je tako ostal prazen. Iz njega so prihajali številni leseni izdelki. Ni slučaj, da smo v lanskem decembru v oddaji na RTV Ljubljana v oddaji *SUHOBOBARJI* videli žal pokojna zakonca Zakrajšek pri izdelovanju brezove metle. Sicer pa je bil stric Lojz kot izdelovalec najrazličnejših izdelkov iz lesa poznan širši okolici, ki je njega dni potrebovala: lestve, lojtrnice, šaragle, lajte, razna nasadila itd.

V roke so mi prišle Nove Novice št. 13, v katerih je Darja D. Hafner v rubriki *Vaš intervju* predstavila oba delavna, marljiva, pridna, skromna zakonca. Naj bo objava fotografije tudi spomin na dva izredno delo spoštuječa človeka in stričeva misel: »VEČ KOT ZNAŠ, VEČ DELA IMAŠ.«

Franc Šilc

IN MEMORIAM

LOJZ ŠKULJ

(1920 – 2000)

Na velikolaškem pokopališču smo se 6. februarja poslovili od Močilkega Lojza, rojenega v Kališčah v občini Velike Lašče.

V Sodražici se je izučil za mizarja in pred 60-timi leti prišel na Močila. V letih bivanja na Močilah v krajevni skupnosti Velike Poljane je pustil bogato zapuščino. Pa ne samo tu, ampak tudi v občinah Ribnica in Velike Lašče. Nemalokrat je bil kot predstavnik organizacij: Krajevne skupnosti, Čebelarke družine Velike Lašče, Turističnega društva »Grmada«, Gasilskega društva in Lvske družine Velike Poljane tudi na danes državnem nivoju.

Največje osebno zadovoljstvo je občutil pri svojih čebelah – pri svojem prekrasnem čebelnjaku.

Hodil je v peti razred osnovne šole, ko je na poti iz šole naletel na pobegli roj, ga ogrenil in se tako za celo življenje zapisal tej svoji največji ljubezni. Bil je dolgoletni član Čebelarke družine Velike Lašče, njen dolgoletni tajnik in predsednik do leta 1988.

Že zaradi dela v svoji mizarški delavnici, v kateri je za boglonaj, ali pa tudi ne, marsikaj postoril za bližnjo in daljno okolico in vsa društva, je bil potreben sprostivne – opoj narave. Pred več kot 40 leti je tako postal član Lvske družine Velike Poljane. Del tega posla je bil sicer v nasprotju z njegovo mehko dušo, vendar si je prijateljstvo z lovci štel kot svojo dolžnost človeka, ki mu je bilo podarjeno živeti v okolju, obkroženim z gozdovi, pašniki in njivami.

Bil je dolgoletni član Gasilskega društva Velike Poljane, aktiven v njegovih organih, vedno pripravljen pomagati, za kar je prejel tudi gasilska priznanja.

Sam sem o Tišlarjevem Lojzu in Močilah prvič slišal kot otrok, ko sva z mojimi pokojnim očetom vozila pesek iz njihovega peskokopa.

Ob mojem prihodu na Praproče pa me je pokojni tast Škrlec seznanil z Lojzetom kot predsednikom Turističnega društva »Grmada« Velike Poljane – Ortnek. Veš, Franci, to je predobra duša, rad bi vsem ustregel in pomagal, ob tem pa pozablja na sebe. Takega je poznal naš Škrlec, sam pa sem v več kot 35-letnemu delu z Lojzom spoznal, da je bil Lojze še nekaj več.

Predsednik društva »Grmada« je bil Lojze od leta 1958. Poslovili smo se od zadnjega starega grmadarja prve generacije, ki je ogromno prispevala za društvo. Koliko ur na Grmadi in v njegovi delavnici za Grmado je storil? Številna priznanja, tudi republiška, iz turističnega področja, so samo majhen spomin na Lojzovo delo.

Sodeloval je v organih KS Velike Poljane, bil občinski odbornik, porotnik na sodišču v Kočevju, imel je številne funkcije, ko je bil zaposlen na INLES-u v Ribnici.

Kljub slabšemu počutju se je pred 14 dnevi odločil za operacijo oči, ki so mu skoraj celo življenje delale težave. V petek popoldne je prišel iz Ljubljane, da bi v soboto proti jutru za vedno zaspal.

V petek popoldan je še zadnjič šel po nešteto krat prehojeni poti od hiše do čebelnjaka.

France Šilc

ŠE BOMO ŠLI NA ZIMOVANJE!

Vrtec Ribnica je tudi v letošnjem letu ponudil staršem oz. njihovim otrokom dodatno obliko dejavnosti - ZIMOVANJE.

Tokrat smo za kraj tridnevne zimovanja izbrali DOM MLADINE v Zapotoku pod Kureščkom. Čeprav je ta oddaljen le 30 km od našega kraja, je Ribničanom malo poznan. Na razgibanem gozdno-travnatem področju so hiše le z nekaj domačini in številne vikend hišice.

Dom mladine je velika hiša, ki je nudila začasen dom 38 malim šolarjem in njihovim spremljevalkam iz našega vrtca.

Na zimovanje smo se kar nekaj časa pripravljali, saj je bil za nekatere otroke to prvi odhod od doma brez staršev.

Otroci so bili nad novim domom navdušeni in so se v njem hitro znašli. Prijatelji so si hiteli izbirati sobo, posteljo, omarico... Navdušeno so si pomagali obleči in poslati posteljo, si kazali, kaj vse so s starši pripravili v potovalno torbo, kakšne ščetke, milo in pižame imajo...

Spremljevalke - vzgojiteljice smo želele, da bi bilo našim otrokom lepo, zato smo pripravile športno - zabavni program. Že prvi dan smo se odpravili po markirani poti na vrh KUREŠČEK, od koder je čudovit pogled daleč naokrog. Ogledali smo si cerkvico, dom, v konjeniškem klubu pa jahalne konje in žrebeta. Spoznali smo kočjo s slamnato streho, »štirno«... Na igrišču pred domom smo so rolali, igrali nogomet in risali na asfalt. Uživali smo ob čarovnijah vzgojiteljice in spoznali nekaj čarovniških trikov. Gledališče FRU-FRU iz Ljubljane nas je presenetilo z lutkovno igro o mucu Copatarici. Ko se je znočilo, smo šli na večerni sprehod z baterijami. Tudi to je bilo doživetje, ki ga v vrtcu ne moremo doživeti. Zvečer ni bilo risank. V pižamah, ob siju svečk, smo brali pravljice, ki so otroke popeljevale v mirno spanje.

Trije dnevi so hitro minili. Vrnili smo se zdravi, brez poškodb, a utrujeni in polni vtisov.

Zvečer, ko sem doma utrujena ležala v temi, sem razmišljala...

Kdo je tožil, kdo se je pretepal, izzival konflikt? Nihče! Pa se nam v vrtcu to pogosto dogaja! Sprememba okolja, močna soodvisnost in povezanost med nami so bile dovolj, da se nam je izpolnila velika želja - imeti se lepo.

Toliko prijateljstva, strpnosti, smeha in radosti je kipel v otrocih, da me je kljub utrujenosti

prevzel tople občutek in misel: »Splačalo se je. Še bomo šli!«

Tekst in foto:

JULKA LESAR - vzgojiteljica

NA DUHOVNIH VAJAH V BOHINJU

50 birmancev in 5 animatorjev je februarja odšlo na duhovne vaje v Bohinj. Po dveh urah in pol vožnje smo srečno prispeli v Srednjo vas pri Bohinju. Jezuit pater Lojze Markelj nas je tople sprejel in nam razkazal prostore, v katerih smo bivali tri dni. Po kosilu nas je kaplan razvrstil v pet skupin. Po vsakem obedu je ena od njih pospravljala obednico.

Naš urnik je bil zelo natrpan, zato se nismo dolgočasili. Zbirali smo se v veliki sobi, kjer nam je pater predaval o življenju in nam zaupal veliko življenjskih zgodb, včasih tudi žalostnih. Po skupnih predavanjih smo se v skupinah pogovarjali o pričujoči tematiki. Vsaka skupina je tudi oblikovala sodelovanje pri sv. maši. Tako so bile naše skupne maše bolj zanimive in doživete.

Drugi dan smo imeli skupni izlet do Bohinjskega jezera. Tam nas je nepričakovano obiskal naš župnik Maks. Njegov obisk nas je zelo presenetil, a bili smo ga zelo veseli. Zadnji dan smo organizirali "čistilno akcijo". WC-je so čistili tisti, ki so pogosto kršili dogovorjena pravila obnašanja. Po končani akciji so animatorji ocenili naše delo, ki smo ga morali ponoviti, če ni bilo dobro opravljeno. Ko smo vse očistili, smo napravili še skupinsko sliko. Zahvalili smo se patru in vsem, ki so skrbeli za naše dobro počutje; podarili smo jim skromna darila.

Moram tudi povedati, da nas je bil pater vesel in zadovoljen z našim sodelovanjem. Ob petih popoldne smo se duhovno okrepili, a tudi utrujeni, vrnili v našo Ribnico.

Laura Fajfar, 7. razred

Foto: Janez Bernot

RIBNIŠKI »GASILEC SAMO« DOBIL BRONASTO PRIZNANJE

Ribniški vrtec je vzoren primer tudi pri zaščiti svojih mladih varovancev, saj je med prvimi v občini organiziral potrebno enoto Civilne zaščite za prvo pomoč in poskrbel za ureditev načrta za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah. Zaradi tega in dejstva, da je s projektom »Gasilec Samo«, ki ga je izvajal v šolskem letu 1998/99, vzbudil veliko zanimanje na lanskem letnem celjskem sejmu »Vse za otroke«, je Vrtec Ribnica 2. marca na regijski prireditvi v Kočevju uradno prejel bronasti znak CZ, ki mu ga je na pobudo Občine dodelila državna komisija Uprave za obrambo Ljubljana.

Planinsko društvo Ribnica je imelo 26. februarja 2000 v Lovskem domu v Ribnici svoj 21. občni zbor. Leto 2000 je tudi za nas volilno leto. Volili smo tako predsednika, podpredsednika, tajnika, kot tudi člane upravnega in ostalih odborov. Predsednik PD Ribnica je ostal dosedanji predsednik Jože Andoljšek.

Pred volitvami je o delu planinskega društva na splošno poročal predsednik društva, poročila pa so seveda podali tudi načelniki in člani mladinskega, alpinističnega in markacijskega odseka ter odbor za pohode, računovodski servis ter gospodarski in nadzorni odbor.

Preteklo leto je bilo za vse kar precej uspešno, saj smo pridno skrbeli za izobraževanje najmlajših planincev in plezalcev, tako v vrtcu kot v osnovni šoli, ter starejših na raznih seminarjih in tečajih. Naši plezalci so se udeležili tekem za državno prvenstvo in zasedli odlična mesta. Tekmo v športnem plezanju smo pripravili tudi v Ribnici, za Pokal Ribnice. Z ekipo Urban smo se udeležili 11. državnega tekmovanja Mladina in gore ter postali državni podprvaki. Tako mlajši kot starejši planinci smo pridno hodili na pohode pa na smučanje, plezalci in alpinisti pa v naravna plezališča in tuja gorstva.

Opravili smo veliko prostovoljnih delovnih ur - na tem sloni vse naše delo in uspehi - tako pri planinski koči pri Sv. Ani v Mali gori kot tudi pri dežuranju, markiranju in obnavljanju poti, čiščenju okolice, delu mladih z mladimi, treningih, tekmah ... ter pri pripravi in izvedbi tabora POKLJU-KA '99, ki je bil že 5. po vrsti.

Oglašali smo se tudi v Obvestilih PZS, Dnevniku, Dolenjskem listu, Planinskem vestniku, na radiu Univox pa na R-kanalu ter seveda v Rešetu. Lani so bili uspešni tudi alpinisti, ki so bili junija v Peruju. Ko so se vrnili, so imeli tudi predavanje o Peruju. Med njimi je bil najbolj uspešen Aleš Žagar, ki je postavil prvenstveno smer na 6188 m visoko Copo, smer je poimenoval »Ribnica - expres«. Aleš je bil v Ribnici izbran tudi za Športnika leta 1999! V Peru namerava iti tudi letos poleti.

Planov za leto 2000 je ogromno: staro delo nadaljevati in tudi kaj novega početi. Morda naj iz programa leta 2000 omenim plezalski tabor avgusta v Paklenici, kjer ne bo starostnih omejitev, počelo pa se bo marsikaj - od planjanja, plezanja do ogledov diapozitivov.

Naj na koncu dodam še to, da se zahvaljujemo vsem, ki nam kakorkoli pomagata - tako denarno, materialno ali pa z dobro voljo do dela!

Zdenka Mihelič

APRIL

Datum: PONEDELJEK, 24. 4. 2000
Kam: na JAZBINO (1212m) * tradicionalni pohod *
Načrt ture: Loški Potok, Hrib - Jazbina - Hrib
Zahtevnost: MANJ ZAHEVNA
Trajanje: 6 ur
Vodja: Marjan Lesar

Datum: ČETRTEK, 27. 4. 2000
Kam: v JELENOV ŽLEB * tradicionalni pohod *
Zahtevnost: MANJ ZAHEVNA
Trajanje: 8 ur
Vodja: Gregor Češarek

Datum: SOBOTA, 29. 4. 2000
Kam: k SV. ANI, GRMADA, KAMEN VRH
 tradicionalni pohod
Načrt ture: Ribnica - Sv. Ana - Grmada - Kamen vrh -
 Velike Lašče
Zahtevnost: MANJ ZAHEVNA
Trajanje: 6 ur
Vodja: Marjan Lesar

Za vsak pohod bodo izobešeni plakati z vsemi potrebnimi podatki (prijava, ura odhoda, zborna mesto, prevoz...).

OPOZORILO

Vse pohodnike k Sv. Ani vljudno prosimo, da zaradi erozije tal ne uporabljajo strme poti marveč položno pot.

(objavljamo v 3 nadaljevanjih)

Piše: Jože Andoljšek

III.del

V letu 1993 po odprtju pl. koče smo v našem planinskem društvu svoje aktivnosti organizirali po odborih in odsekih. Tako poleg upravnega odbora delujejo še:

1. GOSPODARSKI ODBOR

vodi gospodarjenje s planinsko postojanko;

2. MLADINSKI ODESK

skrbi za izobraževanje mladih, organizira srečanja mladincev in pomaga pri ustanavljanju mladinskih odsekov v sosednjih društvih;

3. ALPINISTIČNI ODESK

vodi alpinistični krožek in alpinistična tekmovanja ter se redno udeležuje športnoalpinističnih tekmovanj (Milan Pranjč državni prvak-kadeti mlajši dečki 1998);

4. MARKACIJSKI ODESK

na skrbi ima ribniško peš pot transverzalo »Po poti 4 brigad« in izobraževanje markacistov;

5. POHODNIŠKI ODBOR

zadolžen je za plan pohodov in njihovo izvedbo;

6. V PD Ribnica je v letu 1999 včlanjenih 229 planincev, 147 mladih in 82 odraslih.

Z omenjeno organizacijo društva smo od leta 1990 dalje dosegli visok in zavidljiv nivo delovanja v okviru MDO PD ZDO. Za požrtvovalno sodelovanje na vseh področjih se kolegicam planinkam in kolegom planincem lepo zahvaljujem in želim, da bi ta doseženi uspeh našega društva še izboljševali, saj imamo za to vse pogoje in možnosti.

Žal pa tudi pri nas pride do nezaželenih situacij. Naj omenim neljubi dogodek letos v mesecu maju. V društvu je prišlo do kratkega stika, če se lahko izrazim kar po domače. Upam, da bomo toliko močni, složni in preudarni, da bomo zgladili odnose vsak na svojem področju po odsekih in vsi skupaj pripomogli k dobremu, prijetnemu sodelovanju v društvu in obdržali ugled, ki smo si ga ustvarili.

Velik problem so nezaželeni obiskovalci - vlomilci v koč. Povzročajo nam velike stroške popravil po vlomih in škodo zaradi ukradenega blaga. Letos aprila in konec maja je prišlo do 5. in 6. vloma oziroma ropa. Povzročena je bila škoda v skupni višini 483.500 SIT, ki je bila le delno povrnjena. Po novem smo vse objekte polno zavarovali pri Zavarovalnici Triglav. Kočo pa smo dodatno zavarovali tudi z železnimi polkni in vrati.

Kot lahko preberete, je bilo na naši planinski postojanki pr Sv. Ani opravljen precej dela, prav tako tudi pri plezalni steni in plezalnem fitnessu v Športnem centru, pri izobraževanju v OŠ in v Vrtcu Ribnica in na planinskih taborih. Zato sem prepričan, da vsi, ki so sodelovali pri planinskem delu našega društva, danes s ponosom, srečni in z občutkom uspešnosti spremljate prehojeno 20-letno pot našega društva.

Še posebno se zahvaljujem vsem dežurnim v koči, ki že od leta 1992 dežurajo ob sobotah in nedeljah, ob vsakem prazniku skozi celo leto in tako kar nekaj svojih prostih vikendov podarijo planinskemu društvu. Zahvaljujem se vsem, ki ste finančno, idejno in kakor koli pomagali, da smo skupaj z združenimi močmi, kot rečeno na zavidljivo raven v MDO PD ZDO dvignili naše planinsko društvo.

Predlagam, da tudi v bodoče ohranjamo planinsko tradicijo s planinskimi pohodi, navezovanjem stikov s sosednjimi planinskimi društvi, z MDO-jem PD ZDO in PZS. Kaže se nam celo možnost sodelovanja s slovenskim planinskim društvom iz Trsta. Njihovi člani so bili pri nas na obisku letos že drugič in si želijo stikov z nami in našim PD.

Najlepša hvala za pozorno branje in na svidenje ob praznovanju naslednje obletnice Planinskega društva Ribnica.

Največ rok se je v tlesku sklenilo za 24 kur iz Gorenje vasi, zakaj štejeta domiselnost in izvirna priredba. Usposobiti tako velik medijski oder in dokazati, da se na njem dogaja prava politična paradija, nanj naložiti žive kure, pa še sebe povrh, v kar se da podobnih oblačilih kot jih nosijo tisti iz TV Popra, je lahko kaj težaško delo. Bili so preveliki, da bi se odpravili na gostovanje v Cerknico, zato so toliko dodelali svoj prvi in edini nastop na ribniškem trgu, da so se na njih pasle tudi vse »sne-malne oči«, zato so svoj namen dosegli. Bili so najboljši, tako kot lani z operacijo Jelcina.

Foto Foto TONI

Slovenci so nam ukradli lipicance! Ne, ne, ne - niso bili isti kot lani. Takrat so imeli vsaj konje, zdaj so pa še brez teh ostali! Sicer pa se smola koga rada oprime dvakrat. Še pred startom jim je zaradi velikega poka ušel mali poni; teksaška ruleta, s katero je ribniška pustna maskota štirih gostovala v Cerknici, pa je zaradi premočnih odrskih obratov razredčila vrste gledalcev z naleti kruha in vina in kart. So pa zato poželi velik krehot!

Foto Foto TONI

S 5. srečanja etnografskih mask iz Slovenije in Hrvaške

VELIKI POK NAZNANIL VELIKI KARNEVAL

Pričkanje o številčnosti skupin in obiskovalcev ter o denarju brezpredmetno - nihče prav ne ve

Bolj verjetna številka kot 15.000 radovednežev na ribniškem trgu za časa pusta je morda res: malo nad 10.000. Vsekakor vidno več kot lani, ko je rajanje trajalo celo tri dni. Veliko bolj realna cifra kot nekatere neuko seštevanje več milijonskih dolarjev dobička, ki je razburila vse sodelujoče v pripravi te velike manifestacije, je vsaj ta, da se odšteje več kot 3 milijone dolarjev stroškov samo za prevoze, malico in nastope. Dandanes so pač nekatere pustne skupine kot kurenti toliko poznani in toliko zaželeni, da je treba njihovo množično, glasno in očem sila privlačno rajanje tudi plačati. Pravično je in spodobi se, da se vsaj z letošnjim letom pokrije lanskoletno 400.000 dolarjev visoko izgubo, ki jo je Pustno društvo Goriča vas imelo s pripravo enega največjih karnevalov v deželi.

To je dejstvo, pa čeprav so nekateri celo šteli številčnost skupin, da bi številke, ki jih je obelodanil Cveto Marinšek, postavili na laž, in se preganjali o tem, koliko obiskovalcev naj bi bilo, ko pa vsi dobro vemo, da se cifra pri obisku vseh velikih prireditev (povsod po svetu) zaradi pompoznosti vedno napihne za nekaj tisoč ljudi.

Pustnih skupin je bilo v primerjavi s preteklimi 4 leti rekordno število, čeprav je bilo vseh »igralcev« v 45-minutni predstavi manj kot napovedanih 1000. Vseh sodelujočih je bilo okrog 800; skupin, med njimi tudi iz hrvaškega Prezida in Velikega Brguda, pa 28. Škoromator tokrat v etnografskem delu ni bilo, ker so gostovali na Hrvaškem, medtem ko se Cerknici kljub prijavi niso odzvali. V prikazih ostalih pustnih skupin ni bilo moč zaslediti posebnih novosti, vse pa so »obrale« politično sceno.

Organizatorjem je letos tudi sicer vse skupaj teklo bolj po načrtu. Kot generalno pokroviteljico so z enim milijonom SIT pritegnili Občino, kot generalnega sponzorja pa Laško, ki se jim je tokrat bolj kot z denarjem oddolžilo s pločevinkami piva in aranžiranjem dvorane za pustni ples. Tudi vstopnini se 4. marca ni ognilo toliko obiskovalcev kot leta poprej, pa tudi višja je bila (500 SIT), tako da so člani PD z njo nabrali 1,2 mio SIT. Na zelo dobro obiskanem pustnem plesu s Kingstoni so si dobiček z vstopnino in gostinsko ponudbo še povečali, uspeli pa so nabrati celo 60 sponzorjev. Nekaj denarja zagotovo bo, čeprav zneskov PD ne želi obelodanjati, dokler se ne napravi celoten izračun. Ve pa se, da naj bi ga bilo tokrat celo za tiste dobrovoljce, ki so do sedaj morali delati praktično zastoj in si jemati dopust, ter da bo morda nekaj denarcev ostalo tudi za drugo leto, za kritje materialnih stroškov vseh tistih, ki si prizadevajo usposobiti skupine za karnevalski nastop. Res bi bilo treba oživiti pokop pusta, saj se šika, da se ves ceremonial primerno zaključi, a letos si Ribničani, ki jim je bila ta naloga naložena in bi jo PD tudi plačalo, niso upali prevzeti.

Leto 2001? Načrtuje se priprava nove ribniške pustne skupine in gostovanja po sosednjih karnevalih. Predsednik Marinšek, ki vodi pripravo in izvedbo karnevala, je takoj ob zaključku že napovedal spremembo v organizaciji, saj se vsa leta kaže, da je od 80 pustnih članov absolutna večina le deklariranih, a breme sloni na komaj treh. Želi napraviti še bolj kakovostno etnografsko srečanje in tudi bolj profesionalno organizacijo, zato namerava sklicati »vse prijatelje pusta«, pričakuje pa tako predloge kot konstruktivno kritiko.

Tak način kot do sedaj, ko je priprava karnevala prava živčna vojna zaradi iskanja finančnih virov, nepravilnosti mnogih za dejavno sodelovanje ter širokoustenja večine, namreč preprosto ni več sprejemljiv.

Tresla se je gora, ven prišla je miš, bi lahko rekli za gromozanski pok, ki je sredi belega, rahlo deževnega dne naznanjal prihod velike pustne povelje, ki je tokrat prvič startala z Marofa in se v križišču pri Čičku preusmerila na osrednji trg. Slikovitosti ognjemeta pač sredi dne in skritega za zidovi obiskovalec ni mogel videti, zato so celo največji kritiki dojeli, da je to le pustna potegavščina. Nanjo so se ujeli vsi, celo tisti na govorniškem odru, ki so se z neprikritim presenečenjem le nemo opazovali. No, v tem je bistvo presenečenja!

Alenka Pahulje

MIKLOVA MAMA

Vojko Arko, pisatelj in andinist, živeč v Argentini (Bariloče), je v kratki pripovedi z naslovom MIKLOVA MAMA oživil spomin na svojo staro mater KAROLINO ARKO PAKIŽ GOEDERER in na Ribnico ter Ribničane za časa svojega življenja (1920-2000), kakor jo je zaznaval, ko je tukaj bival, oziroma pozneje, ko jo je obiskoval, kadar je prišel v domovino.

Njegova kratka pripoved, ki bo objavljena v nadaljevanjih, oživilja spomin na ljudi in trg, kakršen je bil pred desetletji. Zanimivo branje za vse: tako za tiste, ki se še spominjajo teh časov, kakor za one, ki jim je to obdobje znano samo po pripovedovanju ...

Vesna Horžen

MIKLOVA MAMA IZ RIBNICE (Spomini od daleč)

Skozi okno se mi smeje zgodnje bariloško jutro. Oči tipajo v neizrazita vzhodna pogorja, kjer se patagonski gozdovi srečujejo s pustinjo. Prav tam je poleti razsajal gozdni požar, buril divjino in nočni dežek in mrzla sta ga srečno zaustavila nekaj kilometrov pred Neumeyerjevo gorsko kočjo v Challhuaco, kjer gospodarji moj sin Klemen.

Ob pogledih na sivino zgornjih grebenov teh skoraj nedotaknjenih gora mi spomin bega po letih moje mladosti, brodi po ribniških poljih, po obdelanih njivah, po pokosenih stelnjkih. Izoblikujejo se mi že pozabljene slike nekdanjega ribniškega trga, ki ga prečka netlakovana osrednja ulica in bežni utrinki misli se dotaknejo trdno grajene Miklove hiše. Prekoračim nekaj stopnic in vstopim skozi široka vrata. Prečkam malce temno vežo, kjer neokretna naprava za točenje piva zavira promet, in hušknem v gostilniško sobo z obširnimi hrastovimi mizami, nerodnimi klopami in čvrstimi, okornimi stoli. V zadnjem predelu razsežnega prostora, kjer vodijo velika vrata v drugi "boljši" lokal, oklepa do stropa segajoča iz črnih lesenih prečk sestavljena ograja gospodarski kotichek z omaricami, policami in razno gostilniško ropotijo. V tem važnem prostorčku se suče priletna, živahna gospa, oblečena v čedno, čeprav malce starinsko obleko. Miklova mama!

Hitro pregleda papirčke, ki jih je čez dan spravila v predalček, kjer hrani iztrženi denar in kjer jo zdaj zaposlujejo male, enostavne ali nerodne zadevice: občinski davčni računi, recept za služkinjo, ki nekaj kreh, pisemce vnuka, ki ga še ni utegnila prebrati, vabilo na veselico, kamor seveda ne bo šla, pa še druge vsakodnevne sitnosti.

Vem, da mi časovne in zemeljske daljave branijo ogovoriti jo, vem, da so to samo obledeli spomini, pa se vendar posvetim enostranskemu srečanju. Pozorno spremljam urne gibe zmeraj zaposlene žene, ki hitro rešuje mimogrede nabrane opravke ter se potem naglo odstrani proti zadnjim predelom hiše, kjer v prostornem hlevu prežekujejo kravice in računa dva pujska. Nekaj besed dekli, ki streže živali, in že se stara gospa vrne skozi nerodna, kovinska vrata v

vežo. Pogleda tja proti mali kleti, pohiti čez težko loputo velike kleti v zastarelo kuhinjo in se posveti pripravljanju večerje za družino in posle.

Komaj prestavi nekaj posode in priloži naročje drv velikemu zidanemu štedilniku, že jo premikanje vrat znova kliče v gostilniško sobo. Voznik je zaustavil konje na cesti, jim pripel uzde in stopil v gostilno, da nekaj poje in popije. Zahteva pivo in se pogaja z gospodinjo za krožnik juhe in košček mesa. Ko je mož postrežen, je treba spet skrbeti za večerjo. Pa vstopita še dva ribniška kapišona, kot smo nekoč imenovali trške gospodarje, in naročita svoji čaši piva. Med skoki v kuhinjo poravna voznik račun, znanca s trga pretresata dnevne dogodke in vprašata mamo za njeno mnenje o spornih zadevah. Treba je odgovarjati, paziti, da medtem juha ne skipi, in pogledati za deklo, ki je še vedno ni iz hleva.

Slednjič se punca le prikaže, večerja je skuhana in gosta se poslavljata. Trohico jedi sestri, upokojeni poštni uradnici, ki živi v svojem "kotu" v prvem nadstropju in ki bo hotela izvedeti zadnje ribniške novice. Potem spet pospravljanje gostilne in pripravljanje mize za sestanek trških gospa, ki bodo prišle pit kava in obirat poznane Ribničane. Miklova mama bo morala časih prisesti in sodelovati pri klepetu, čeprav ji glavo že polnijo skrbi jutrišnjega dne. Medtem pridejo delavke s polja, se nastanijo v kuhinji in pričnejo zajemati svojo večerjo. Še nekaj naključnih gostov, čas teče, ura je že pozna, pa se ženske še vedno ne spravijo iz hiše. No, slednjič lahko tudi gospodinja misli na spanje, potem ko je v kuhinji za drugi dan vse v redu pripravljeno. Saj sestre, ki običajno pomaga, ni doma, morala je v Ljubljano k zdravniku. Je malo mlajša od nje, a zmeraj bolna in ne zdrži toliko dela kot ona sama.

Med ribniške spomine se mi mešajo zgodovinske sličice mojega kordiljerskega mesta. Tudi bariloška preteklost govori o pridnem kmečkem življenju, ki je počasi utonilo v sedanjem zagonu trgovstva in turizmu. Nemški, švicarski, baskovski, čilski naseljenci so trebili gozd, gojili živino, utirali njive in travnike v

brezmejno divjino, gradili lesene hiše in zmrzovali ob dolgih zimah. Res pa je, da je prvo hišo sedanjega mesta postavil čilski Nemec Wiederhold, ki je kupoval volno, jo prevažal do Pacifika in jo od tam pošiljal v Nemčijo. On je tudi dovažal razne potrebščine za naseljene kmete in ga torej lahko smatramo za trgovskega podjetnika.

Znova se povrne spomin v Ribnico. Sestra Helena se je vrnila in prevzela skrb za gostilno.

Zdaj leta Miklova mama po zemljiških posestvih in nadzoruje delo najetih ljudi, ki prevzemajo ta ali oni posel. Ni ravno daleč do Miklovega vrta "na Mlaki", kjer rastejo sadna drevesa in kjer uspeva za posebno ograjo zelenjava za hišne potrebe. Tam stoji tudi prostoren skedenj. Še bližje je "mali vrt" v ozki ulici proti železnici v "Gasi" kot smo imenovali tisti kos ribniškega naselja. Meni se je zdelo tisto posestevce zmeraj nekam zakotno. A vendar je tudi tam domovalo nekaj sadja in zelenjave. Važnejše je bilo staro gospodarsko poslopje, ki je hranilo v svojih kletih led za pivo. Tega so ob mrzlih dneh sekali na Bistrici kar sredi trga in je v kleti v "Gasi" srečno zdržal do konca poletja. Preko polj in železnice je najti zemljišče v Lepovčah, malo dalje je še "Ograda" s kozolcem in njivicami. Tja sem hodil kot mlad fantič na sprehod s teto Tončko, ki se je na stara leta ukvarjala z učenjem tujih jezikov in s čitanjem knjig. Še naprej proti Mali gori je bil nekoč Miklov vinograd, nesrečni poskus očeta sedanje gospodinje, ki mu je prav tako kot reja sviloprejk prinesel same nepravilne, delo in skrbi, a nobenega dobička.

Miklova mama obišče toliko polja, kot ravno zmore in kot ji čas dopušča. V gozd danes seveda ne bo šla. A ima že dogovorjen dan, ko bosta s pristojnim gozdnim uradnikom šla pogleda njeno parcelo in bosta zaznamovala drevesa, ki jih bo podrla in prodala. Potem bo morala pogozditi za prihodnji rod. Srce se ji stisne, ko to pomisli. Ali bo kdo od vnukov imel voljo, da nadaljuje njeno delo? Edina hči, poročena z zdravnikom, živi v mestnih prilikah blizu Ljubljane in otroci hodijo v šole. Kateri se bo brigal za posestvo, ki je njej vsakdanja skrb, nadloga in veselje?

**Prvi jamarski dom v bivši Jugoslaviji v
Ribnici sameva**

FRANCETOVA JAMA (p)ostala TURISTIČNO NEZANIMIVA

Vsega razvajenih turistov okrog 25 metrov dolga in 10 metrov široka jama, ki oči pritegne bolj zaradi nekaj kapniških oblik kot pa zaradi možnosti daljšega čarobnega ogleda, ne privablja. Letno se v njej zgnete okrog 100 ljudi, in še to večinoma šolarjev, naš nekdanji lokalni jamski ponos pa se je zdel kot potencialna ribniška turistično privlačna točka nesprejemljiv tudi skupini angleških strokovnjakov iz projekta Po poteh dediščine. Zadoščal jim je kratek ogled, da so sprevideli porazno stanje; domačini mimo nje hitijo le, če se vzpenjajo k Sv. Ani, medtem ko vsakega naključnega tujca od obiska odvrne že pogled na »estetsko nikakršno« tablo. Za razliko od bližnje jamarske koče je jama sicer v kar dobrem stanju, le osvetljavo bi bilo treba namestiti, koča pa bi potrebovala ne samo novo streho, temveč denar za večja popravila. Tudi pri izbiri najemnika jamarsko društvo, ki je že 40 let lastnik koče, nikoli ni imelo prave sreče, saj jih večina ni plačevala najemnine ali jo je plačevala le na pol, objekt pa so razposajene družbe in vlomitelji postopoma uničevali.

Koča je bila obsojena na osamo takoj, ko Francetove jame zaradi majhnosti, majhnega obiska in prevelike vsote denarja, ki bi jo bilo treba vložiti, društvo ni umestilo v združenje turističnih jam. Tako je sčasoma postala le dodatna obremenitev za okrog 30 ribniških jamarjev, katerih osnovno vodilo njihovega druženja je raziskovanje podzemlja, ne pa lov za najboljšim najemnikom.

A na njihova ramena je nenajavljeno padlo še eno breme. Društvo je ostalo brez strehe nad glavo, saj jih je Upravna enota, kjer so do sedaj gostovali, naglo postavila na cesto zaradi prenove zgradbe. Ker sila kole lomi, je možno, da bi se vsaj začasno sedež premaknil v gozdno kočico, upanje, da bi se v njej spet lahko razživel tudi ostali Ribničani ob kakšnem kozarčku in v prijetnem vzdušju, pa je kljub vsemu jalovo.

Ribniška klasika: medle table in "Območje medveda". Vse v stilu: VSE ZA TURISTA!

